

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomie**

Zhodnocení vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce

Bc. Martina Neduchalová

**Diplomová práce
2012**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Martina NEDUCHALOVÁ**
Osobní číslo: **E100384**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**
Název tématu: **Zhodnocení vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce bude analýza aktivit vykonávaných místní akční skupinou a zhodnocení dopadů její činnosti na rozvojový potenciál obce.

Práce bude obsahovat:

- charakteristiku hospodaření obce,
- zhodnocení hlavních rozvojových oblastí obcí,
- charakteristiku místní akční skupiny a zhodnocení jejího působení v rozvojových aktivitách obce,
- analýzu hlavních dopadů působení místní akční skupiny na socioekonomický rozvoj obce.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

LACINA, K.: Regionální rozvoj a veřejná správa. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2007. ISBN 978-80-86754-74-1

MAIER, G., TÖDTLING, F.: Regionálna a urbanistická ekonomika 1: teória lokalizácie. Praha: Elita, 1998. ISBN 80-8044-049-2

PROVAZNÍKOVÁ, R.: Financování měst, obcí a regionů. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2789-9

ŠEBOVÁ, M.,

ŠEBO, J.: The factors of local economic development with the impact on the business localization [online], [cit. 2011-04-10]. Dostupný z www: http://www.cers.tuke.sk/cers2007/PDF/Sebova_Sebo.pdf

WONG, C. Determining Factors for Local Economic Development: The Perception of Practitioners in the North West and Eastern Region of the UK. In Regional Studies, 1998, roč. 38, č. 8, s. 707 - 720.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Martin Sobotka, Ph.D.
Ústav ekonomie

Datum zadání diplomové práce: 30. června 2011

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2012

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 30. června 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 20. 4. 2012

Bc.Martina Neduchalová

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Martinu Sobotkovi, Ph.D., za jeho odbornou pomoc, cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování diplomové práce.

Rovněž si vážím vstřícného přístupu a času, který mi byl věnován.

Dále bych chtěla poděkovat svým rodičům, kteří mi umožnili studium na této škole.

ANOTACE

Práce se zabývá zhodnocením vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce. Pro zhodnocení vlivů byla vybrána konkrétní Místní akční skupina Kyjovské Slovácko v pohybu.

Jako vhodný způsob zjišťování vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce bylo zvoleno dotazníkové šetření. Práce se zaměřuje na několik vybraných oblastí, které mají vliv na rozvoj obce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Obec, spolupráce, místní akční skupina, rozvoj

TITLE

The Evaluation of Effects of Local Action Group on the Municipal Development

ANNOTATION

Diploma thesis deals with the evaluation of influences of local action groups on development of community. For evaluating of influences a specific local action group named „Kyjovské Slovácko v pohybu“ was choosen.

An investigation of questionnaire was found as a good way how to find out the influences of local action groups on development of community. The work focuses on few selected sections, which have influences on development of community.

KEYWORDS

Community, cooperation, local action the group, development

OBSAH

1	Postavení obce v České republice	11
1.1	Charakteristika obce	11
1.2	Funkce obce.....	12
1.3	Působnost obcí.....	13
1.3.1	Samostatná působnost.....	13
1.3.2	Přenesená působnost.....	14
1.4	Orgány obce	16
1.4.1	Zastupitelstvo obce.....	16
1.4.2	Rada obce	18
1.4.3	Starosta.....	19
1.4.4	Obecní úřad	20
1.4.5	Tajemník obecního úřadu.....	20
1.4.6	Orgány zastupitelstva obce a rady obce.....	21
1.5	Hospodaření obce	22
1.5.1	Územní rozpočet.....	22
1.5.2	Majetek obce	27
1.6	Struktura obcí	29
2	Formy spolupráce obcí	30
2.1	Meziobecní spolupráce na regionální úrovni	32
2.1.1	Dobrovolný svazek obcí	32
2.1.2	Právnícká osoba založená podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi.....	34
2.1.3	Smlouva ke splnění konkrétního úkolu	34
2.2	Spolupráce obcí se subjekty v území.....	35
2.2.1	Místní akční skupina.....	35
2.2.2	Místní agenda 21	35
2.2.3	Public-private-partnership.....	37
2.2.4	Zájmové sdružení právnických osob	38
2.3	Národní struktury spolupráce obcí.....	38
2.3.1	Národní síť Zdravých měst ČR	38
2.3.2	Svaz měst a obcí ČR.....	40
2.4	Spolupráce s obcemi jiných států	42
2.4.1	Přeshraniční impulzní centra.....	42
2.4.2	Euroregiony	42
2.4.3	Partnerská města a obce	43

3	Místní akční skupina	44
3.1	Místní akční skupina	44
3.2	Právní formy Místní akční skupiny	44
3.3	Metoda Leader	47
3.3.1	Program rozvoje venkova	48
3.3.2	OSA IV – LEADER	49
3.3.3	Leader ČR	50
3.4	Národní síť Místních akčních skupin	50
3.4.1	Krajské sítě v Národní síti Místních akčních skupin České republiky	53
3.5	Hodnocení činnosti MAS v roce 2011	53
4	Rozvoj obcí	56
4.1	Charakteristika rozvoje	56
4.2	Koncept místního rozvoje	56
4.2.1	Místní ekonomický rozvoj	57
4.2.2	Mnohorozměrný rozvoj	58
4.2.3	Udržitelný rozvoj	59
4.3	Aktéři místního ekonomického rozvoje	59
4.4	Zdroje, nástroje a techniky rozvoje obce	61
4.5	Faktory rozvoje obce	63
4.6	Strategické plánování	65
4.6.1	Charakteristika strategického plánování	65
4.6.2	Strategický plán	65
4.6.3	Proces strategického plánování	67
5	Kyjovské Slovácko v pohybu	69
5.1	Charakteristika Kyjovského Slovácka v pohybu	69
5.2	Členství, práva a povinnosti členů	69
5.3	Organizační uspořádání Kyjovského Slovácka	71
5.4	Činnost Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko	72
5.4.1	Mezinárodní spolupráce	72
5.4.2	Činnost Kyjovského Slovácka v letech 2010	73
5.4.3	Činnost Kyjovského Slovácka v letech 2011	75
6	Korespondenční analýza	77
6.1	Dotazníkové šetření	78
6.1.1	Sestavení dotazníkového šetření	79
6.2	Interpretace výsledků dotazníkového šetření	80
6.2.1	Vyhodnocení otázky č. 1	80
6.2.2	Vyhodnocení otázky č. 2	81
6.2.3	Vyhodnocení otázky č. 3	82

6.2.4	Vyhodnocení otázky č. 4.....	83
6.2.5	Vyhodnocení otázky č. 5.....	83
6.2.6	Vyhodnocení otázky č. 6.....	84
6.2.7	Vyhodnocení otázky č. 7.....	86
6.2.8	Vyhodnocení otázky č. 8.....	86
6.2.9	Vyhodnocení otázky č. 9.....	89
6.2.10	Vyhodnocení otázky č. 10.....	92
6.2.11	Vyhodnocení otázky č. 11.....	94
6.2.12	Vyhodnocení otázky č. 12.....	96
6.2.13	Vyhodnocení otázky č. 13.....	98
6.2.14	Vyhodnocení otázky č. 14.....	100
6.3	Rekapitulace výsledků	102
	Závěr	103
	Použitá literatura.....	105
	Seznam příloh.....	110

SEZNAM OBRÁZKU

Obrázek 1 - Schéma členění způsobů a forem spolupráce.....	31
Obrázek 2 - Počet dobrovolných svazků obcí v jednotlivých krajích k 1.1.2011	33
Obrázek 3 - Počet MAS v ČR	35
Obrázek 4 - Počet subjektů registrovaných v Databázi MA21 v roce 2011	37
Obrázek 5 - Počet obcí a mikroregionů v NSZM k 1.1.2012.....	40
Obrázek 6 - Počet SMO v ČR k 10.6.2011	41
Obrázek 7 - Celkové porovnání hodnocení činnosti MAS 2010 – 2011	55
Obrázek 8 - Strategické plánování v kontextu ostatních činností organizace a obce	67
Obrázek 9 - Velikost dotace pro jednotlivé subjekty.....	74
Obrázek 10 - Velikost dotace pro jednotlivé subjekty.....	76
Obrázek 11 - Možnosti financování a jejich využití.....	81
Obrázek 12 - Počet realizovaných projektů v kategorii 1	82
Obrázek 13 - Počet realizovaných projektů v kategorii2	83
Obrázek 14 - Rozsah využití služeb MAS	84
Obrázek 15 - Celková úspěšnost při žádání dotací prostřednictvím MAS	85
Obrázek 16 - Úspěšnost při žádání o dotace prostřednictvím MAS v jednotlivých kategoriích ..	85
Obrázek 17 - Délka členství obcí v Místní akční skupině Kyjovské Slovácko	86
Obrázek 18 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 8	88
Obrázek 19 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 9	91
Obrázek 20 -Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 10	93
Obrázek 21 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 11	95
Obrázek 22 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 12	97
Obrázek 23 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 13	98
Obrázek 24 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 14	101

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Zjednodušené obecné schéma rozpočtu obce v ČR	24
Tabulka 2 – Skupiny dle získaného počtu bodů.....	53
Tabulka 3 – Bodové rozmezí pro rozřazení MAS do skupin.....	54
Tabulka 4 – Typologie faktorů místního ekonomického rozvoje.....	63
Tabulka 5 – Rozdělení zúčastněných obcí dle velikostní kategorie	81
Tabulka 6 – Kódy pro odpovědi k otázce č. 8.....	87

Tabulka 7 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 8	88
Tabulka 8 – Kódy pro odpovědi k otázce č. 9.....	90
Tabulka 9 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 9	91
Tabulka 10 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 10.....	92
Tabulka 11 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 10	93
Tabulka 12 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 11.....	94
Tabulka 13 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 11	95
Tabulka 14 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 12.....	96
Tabulka 15 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 12	97
Tabulka 16 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 13.....	98
Tabulka 17 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 13	99
Tabulka 18 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 14.....	100
Tabulka 19 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 14	101

Úvod

Práce s názvem „Zhodnocení vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce“ se bude zabývat různými formami spolupráce obcí, především spoluprací obcí se subjekty v území, a to zejména místní akční skupinou. Spolupráce obcí je významným prvkem fungování veřejné správy a je nezbytným prvkem pro rozvoj regionu. Díky spolupráci obcí je možné realizovat projekty, které by samostatně obce nemohly realizovat.

Spolupráce obcí je v současnosti brána jako významný nástroj rozvoje obce, a proto se práce zaměřila na jednu formu této spolupráce se záměrem zhodnotit tuto spolupráci.

Cílem práce je analýza aktivit vykonávaných místní akční skupinou a zhodnocení dopadů její činnosti na rozvojový potenciál obce.

Pro všestranný pohled je třeba se seznámit s postavením obce v České republice a její charakteristikou. Také je potřeba představit a vymezit jednotlivé formy spolupráce obcí v České republice. Detailně bude vymezena forma spolupráce obcí – místní akční skupina, neboť právě touto formou se diplomová práce zabývá. Místní akční skupina je uskupení, které spojuje subjekty veřejného i soukromého sektoru působící v daném území – obce, svazky obcí, podnikatele, nestátní neziskové organizace. Kapitola s názvem Rozvoj obcí seznamuje s hlavními hledisky rozvoje obcí, z pohledu zdrojů a technik, které jsou potřebné pro rozvoj obce, stejně tak jako aktéři místního ekonomického rozvoje.

Část práce bude zkoumat konkrétní místní akční skupinu s názvem „Místní akční skupina Kyjovské Slovácko v pohybu“. Místní akční skupina bude charakterizována a bude představena její činnost. V závěru se diplomová práce bude zabývat zhodnocením vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce. Pro dosažení cíle práce a vytipování hlavních dopadů činnosti MAS na rozvoj obce bylo provedeno dotazníkové šetření. Jeho výsledky byly zpracovány prostřednictvím korespondenční analýzy. Tím byly vytipovány nejvýznamnější dopady zkoumané spolupráce obcí na jejich rozvoj.

1 POSTAVENÍ OBCE V ČESKÉ REPUBLICE

Základním článkem územní samosprávy je obec jako základní územní samosprávný celek. Postavení obce je stále významnější, což je výsledkem probíhající decentralizace kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu [31].

Právo na místní samosprávu obcí je zakotveno v Evropské chartě místní samosprávy. Evropská charta je dokument, který obsahuje základní pravidla, na nichž má být postavena místní samospráva. Jedná se o rámcovou mezinárodní smlouvu, ke které mohou za splnění určitých podmínek přistupovat jednotlivé státy Rady Evropy [28]. Evropská charta místní samosprávy byla přijata dne 15. října 1985 ve Štrasburku, v platnost vstoupila v roce 1988.

Právní základ obcí je vymezen v Ústavě České republiky (Zákon č. 1/1993 Sb. – Ústava České republiky). Právní postavení je upraveno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení), v platném znění (dále jen zákon o obcích).

1.1 Charakteristika obce

Podle zákona o obcích je každá část území České republiky součástí některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Tímto zvláštním zákonem je myšlen zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. V tomto zákoně je stanoveno, že vojenské újezdy jsou územím Armády ČR, nikoliv obcí. Vojenský újezd je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil [55] Územní celek obce je vymezen hranicemi. Zákon dále charakterizuje obec jako veřejnoprávní korporaci, která má vlastní finanční prostředky, vlastní majetek, se kterým hospodáří a sestavuje svůj vlastní rozpočet.

Peková [31] charakterizuje obec jako základní územní jednotku státu, která je tvořena obyvatelstvem, které společně využívá vymezené území (katastrální území) a které má právo na samosprávu zakotvené v ústavě. V demokratických zemích má obec postavení územního samosprávného společenství, nestátního subjektu. Toth [49] definuje obec jako sociálně ekonomickým systémem - organismem, který je relativně stabilizovaný v čase a prostoru. Obec je dále charakterizována souborem dynamických znaků (základních a specifických charakteristik), které ho odlišují od jiných forem osídlení.

Obec je vymezena třemi základními prvky, jimi jsou:

- území,
- občané,

- samospráva.

Občanem obce je fyzická osoba, která:

- je státním občanem České republiky,
- je v obci hlášen k trvalému pobytu.

Zákon o obcích rozlišuje tyto základní druhy obcí:

- obce, které nejsou městy,
- města, pokud mají alespoň 3 000 obyvatel, a pokud to stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády, dále městem je i obec, která byla městem před dnem 17. květem 1954, a pokud to stanoví předseda Poslanecké sněmovny,
- městyse, pokud to stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády, dále je to i obec, která byla oprávněna užívat označení městys před dnem 17. května 1954, a pokud to stanoví předseda Poslanecké sněmovny,
- statutární města,
- hlavní město Praha členěné na městské části.

V České republice existuje tzv. smíšený model územní veřejné samosprávy, což zákon o obcích vyjadřuje tím, že obci může být svěřen výkon státní správy tzv. přenesená působnost. Podle stejného zákona má obec právo i na samosprávu tzv. samostatnou působnost.

1.2 Funkce obce

Funkce obce mohou být vymezeny z různých úhlů pohledu. Peková uvádí následující funkce [31]:

- sociální,
- ekonomickou,
- územně technickou.

Sociální funkce územní samosprávy vyplývá z toho, že se jedná o společenství občanů, v jehož rámci je potřebné rozvíjet kulturně sociální kontakty. Územní samospráva se angažuje v zabezpečování sociální péče a sociálních služeb pro chudší vrstvy obyvatel. Územní samospráva se dále stará i o bezpečnost občanů, bez ohledu na to, z jaké sociálně ekonomické vrstvy občané pocházejí, dále se podílí na ochraně jejich majetku.

Ekonomická funkce územní samosprávy souvisí s potřebou zmírňovat lokální či regionální projevy tržního selhání. Územní samospráva usiluje o zvýšení ekonomického potenciálu daného území vytvářením příznivého podnikatelského prostředí.

Územně technickou funkcí územní samosprávy se rozumí optimální využití daného území na základě územního plánu k různým aktivitám.

Lacina [19] nevidí základní poslání měst a obcí v hospodářských aktivitách, nýbrž v uspokojování náročných, mnohdy značně diverzifikovaných zájmů občanů. Proto i vlastní ekonomická činnost měst a obcí je zaměřena především k získávání nezbytných materiálních zdrojů pro plnění klíčových sociálních, kulturních a dalších funkcí. Při zajišťování prosperity municipalit vstupují obyvatelé do různých interakčních vztahů, které mimo jiné nemálo ovlivňují hospodářskou výkonnost obce. Existuje celá řada vazeb a vztahů, které ovlivňují následující faktory a relace [19]:

- tvorba formálních a neformálních sociálních skupin a organizací (v rámci obce a regionu),
- disperze sociálního života jak v místním měřítku, tak v širším společenství,
- kvalita a intenzita sousedských vztahů,
- ekonomické vazby jednotlivými obyvateli spolu s relacemi mezi sociálními skupinami,
- politické vztahy uvnitř obce a regionu,
- spoluúčast občanů na rozvoji kulturního a společenského života v obci,
- vztah obyvatel k jednotlivým složkám životního prostředí.

Zákon o obcích ukládá obci za úkol pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, přičemž musí při plnění svých úkolů chránit veřejný zájem.

1.3 Působnost obcí

Působnost obcí se dělí na samostatnou (občas označovanou jako vlastní) a na působnost přenesenou.

1.3.1 Samostatná působnost

Samostatná působnost, často označována jako vlastní samosprávná funkce. Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce tzn., že obec má určité zákonem upravené pravomoci.

Obec dle § 35 zákona o obcích v samostatné působnosti ve svém územním obvodu pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

V České republice vykonává obec veřejnou správu a samosprávu v samotné působnosti, tzn. volené zastupitelstvo obce, které svým rozhodnutím svěřuje vlastním výkonným orgánům na obecním úřadu [31]. Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce.

Do samostatné působnosti obce ze zákona o obcích patří například[54]:

- hospodaření obce,
- sestavení rozpočtu a závěrečného účtu obce,
- organizace, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,
- vyhlášení místního referenda,
- zřízení obecní policie,
- schvalování programu rozvoje územního obvodu obce,
- spolupráce s jinými obcemi atd.

Zákon o obcích v § 8 uvádí, že není-li stanoveno, zda se jedná o samostatnou či přenesenou působnost, náleží daná záležitost do oblastní samostatné působnosti.

1.3.2 Přenesená působnost

Přenesenou působnost vykonávají výkonné orgány obcí. Výkonné orgány jsou podřízeny a kontrolovány orgány státní správy a v některých oblastech i krajskými úřady. Přenesenou působnost státní správy vykonává obecní úřad. V rámci přenesené působnosti obce zajišťují úkoly z oblasti částečně decentralizované veřejné správy jako čistý veřejný statek, ale zároveň zabezpečují i další veřejné statky nejen pro občany své obce, ale i obcí sousedních, tzn. jde o veřejné statky nelokálního významu [31].

Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti lze rozlišit:

- obce se základním rozsahem přenesené působnosti, tzv. I. stupeň přenesené státní správy,
- obce s širším rozsahem přenesení působnosti.

V současné době podle míry přenesení státní správy rozlišujeme tyto kategorie obcí [38]:

- obec,
- obec s matričním úřadem,
- obec se stavebním úřadem,
- obec s pověřeným obecním úřadem,
- obec s rozšířenou působností.

Orgány obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obcím a vedle této přenesené působnosti vykonávají ve stanoveném správním obvodu i přenesenou působnost jim svěřenou zvláštními zákony. Obec s rozšířenou působností je i obcí s pověřeným obecním úřadem.

V rámci výkonu přenesené působnosti se u obcí jedná o tyto činnosti [38]:

- vydávání nařízení obce,
- rozhodování o místních a účelových komunikacích,
- projednávání přestupků,
- jsou vodoprávním úřadem a spravují drobné toky,
- jsou povodňovým orgánem,
- jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší atd.

Obec s pověřeným obecním úřadem jsou při výkonu státní správy v přenesené působnosti oprávněny [38]:

- rozhodovat v první stupni ve správním řízení o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech osob, pokud zvláštní zákon nestanoví jinou příslušnost,
- rozhodují o poskytování peněžité a věcné dávky nebo půjčky,
- zajišťují volby do Parlamentu České republiky, do zastupitelstev krajů, do zastupitelstev obcí a do Evropského parlamentu,
- jsou vodoprávním úřadem a povolují odběr a nakládání s vodami,
- jsou orgánem ochrany přírody,
- jsou orgánem ochrany zemědělského půdního fondu atd.

U obcí s rozšířenou působností se v přenesené působnosti jedná např. o následující kompetence [38]:

- evidence obyvatel, vedení registru obyvatel,
- vydávání řidičských průkazů,
- vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů,

- vodoprávní řízení a vydávání souhlasu k vodním stavbám,
- živnostenský úřad,
- ochrana životního prostředí,
- vykonávání státní správy lesů,
- rozhodování na úseku myslivost a rybářství,
- doprava a silniční hospodářství pro silnice II. a III. třídy,
- dávky a sociální služby,
- sociálně právní ochrana dětí,
- péče o staré a zdravotně postižené,
- péče o nepřízpůsobivé občany atd.

V České republice se nachází 308 obcí s pověřeným úřadem a 205 obcí s rozšířenou působností. Obce s rozšířenou působností vznikly k 1.1.2003 v rámci reformy veřejné správy. Tyto obce vznikly podle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Hlavním kritériem pro jejich výběr byla velikost jejich správního obvodu 15 000 obyvatel spolu s dostupností obcí do centra. Správní obvody byly stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra.

1.4 Orgány obce

Orgány obce jsou vymezeny v zákonu o obcích. Jedná se o následující orgány:

- zastupitelstvo obce,
- rada obce,
- starosta obce,
- obecní úřad.

1.4.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je kolektivním voleným orgánem obce. Počet členů zastupitelstva obce je závislý na počtu obyvatel v dané obci.

Počet členů obecního zastupitelstva v obci je dán zákonem o obcích:

- do 500 obyvatel: 5 - 15 členů,
- 501 – 3000 obyvatel: 7 – 15 členů,
- 3001 – 10 000 obyvatel: 11 – 25 členů,
- 10 001 – 50 000 obyvatel: 15 – 35 členů,
- 50 001 – 150 000 obyvatel: 25 – 45 členů,

- nad 150 000 obyvatel: 35 – 55 členů.

Zastupitelstvo obce může rozhodovat ve všech samosprávných záležitostech, pokud tyto záležitosti nespádají do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje. Zastupitelstvo obce má rozhodující rozhodovací pravomoci. K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce. Jednání zastupitelstva obce jsou ze zákona veřejná. Zastupitelstvo obce vydává jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva.

Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením. Člen zastupitelstva obce (dále jen zastupitel) skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva obce, jehož se po svém zvolení zúčastní. Zastupitel vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem a není přitom vázán žádnými předpisy. Funkce zastupitele je veřejnou funkcí. Zastupitel je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva obce, popřípadě zasedání jiných orgánů obce, je-li jejich členem, plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů obce a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jejich funkce. Zastupitel má při výkonu své funkce právo [54]:

- předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání,
- vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů,
- požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Zastupitelstvu obce je vyhrazeno například[38]:

- schvalovat program rozvoje obce,
- schvalovat územní plán obce a regulační plán a vyhlašovat jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou,
- schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,

- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- volit z řad členů zastupitelstva starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce atd.

Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno rozhodování i následujících majetkoprávních úkonech například [54]:

- nabytí a převod nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, převod bytů a nebytových prostorů z majetku obce,
- poskytování dotací nad 50 000 Kč v jednotlivých případech občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným fyzickým nebo právnickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, podpory rodin, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí,
- uzavření smlouvy o sdružení a poskytování majetkových hodnot podle smlouvy o sdružení, jehož je obec účastníkem,
- peněžité i nepeněžité vklady do právnických osob,
- postoupení pohledávky vyšší než 20 000 Kč,
- zastavení nemovitých věcí,
- vydání komunálních dluhopisů atd.

Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta.

1.4.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. Radu obce tvoří starosta, místostarosta (případně místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu

členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. V obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta.

Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejná. Rada obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady obce. Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.

Radě obce je v zákoně o obcích vyhrazeno například [54]:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydávat nařízení obce,
- stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu,
- zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady obce, jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- schvalovat organizační řád obecního úřadu aj.

Rada obce je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů. K platnému usnesení či rozhodnutí je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

1.4.3 Starosta

Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Starostu volí do funkce zastupitelstvo obce z řad svých členů.

Starosta obce vykonává podle zákona o obcích zejména tyto činnosti například [54]:

- odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,
- plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat podle zvláštních předpisů, pokud není v obci tajemník obecního úřadu; vedoucí odboru jmenuje, odvolává a stanoví jim plat, jen není-li zřízena rada obce,

- může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,
- zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,

Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.

1.4.4 Obecní úřad

Obecní úřad je výkonným orgánem obce jak v samostatné, tak v přenesené působnosti.

V oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce, dále pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad vykonává i přenesenou působnost s výjimkou věcí, které patří do působností jiného orgánu obce.

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou (případně místostarosty), tajemníkem obecního úřadu (v případě, je-li tato funkce zřízena), zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.

Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

1.4.5 Tajemník obecního úřadu

Tajemník obecního úřadu je zaměstnancem obce a je nadřízený všem pracovníkům obecního úřadu. Tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi. Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s hlasem poradním, nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích.

Funkci tajemníka obecního úřadu zřizují obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností, ale i ostatní obce mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu.

Tajemník obecního úřadu vykonává podle zákona o obcích zejména tyto činnosti například[54]:

- plní podle pokynů starosty úkoly dané zastupitelstvem, radou a další úkoly vyplývající z jeho pracovní náplně,
- zajišťuje úkoly v přenesené působnosti,

- plní úkoly zaměstnavatele, uzavírá a ukončuje pracovní poměr zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu,
- stanoví podle zvláštních předpisů platy zaměstnancům obce zařazených v obecním úřadu s výjimkou platů vedoucích odborů,
- vydává spisový řád, skartační plán a pracovní řád obecního úřadu.

Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce pouze s hlasem poradním. Tajemník obecního úřadu nesmí vykonávat funkce v politických hnutích.

1.4.6 Orgány zastupitelstva obce a rady obce

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu obce. Zastupitelstvo obce zřizuje vždy finanční a kontrolní orgán, dále výbor pro národnostní menšiny, a to v případě, že v obci žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů, kteří se hlásí k národnosti jiné než české. Zastupitelstvo obce může v částech obce zřídit osadní nebo místní výbory. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva.

Finanční a kontrolní výbor je nejméně tříčlenný, přičemž jeho členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

Osadní výbor má minimálně tři členy, přičemž jejich počet určí zastupitelstvo obce. Členy osadního výboru jsou občané obce, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen

Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Komise je výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Komise se usnává většinou hlasů všech svých členů. Komise je ze své činnosti odpovědná radě obce, ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi.

1.5 Hospodaření obce

Územní samospráva zabezpečuje řadu úkolů. Nejdůležitější jsou však úkoly, které mají ekonomickou povahu, což představuje zabezpečování různých druhů veřejných statků či služeb. K uspokojování nejrůznějších potřeb občanů je nutné mít ekonomickou základnu, která představuje jednu z nejvýznamnějších a nezbytných složek obce. Podle filosofie místního ekonomického rozvoje jsou lidské zdroje a jejich aktivita tím nejdůležitějším faktorem rozvoje obce. Lidské zdroje jsou klíčovým faktorem rozvoje regionů. Jedná se o mimořádně širokou oblast, která zasahuje a ovlivňuje ostatní aktivity v socioekonomické sféře. Bez lidí, jejich řízení a aktivity, je realizace rozvojových záměrů v podstatě nemožná[1].

Aby obce mohly plnit své základní funkce, musí mít k tomu i odpovídající majetkovou základnu. Důležitým ekonomickým předpokladem existence obce je vlastnictví majetku. Prostřednictvím majetku může vedení obce ovlivňovat sociálně ekonomický rozvoj, život v obci, podnikatelské aktivity a dokonce celý urbanistický vývoj obce [48]. Důležitým nástrojem zabezpečování úkolů územní samosprávy a financování potřeb ve veřejném sektoru jsou rozpočty územní samosprávy, případně další mimorozpočtové účelové fondy.

1.5.1 Územní rozpočet

Územní rozpočet je základem finančního hospodaření obce. Sestavování územního rozpočtu a hospodaření podle něho v průběhu rozpočtového období, je v České republice povinné.

Rozpočet obce je nástrojem realizace koncepce sociálně-ekonomického rozvoje daného území, nástrojem prosazování poslání územní samosprávy, nástrojem financování volebních programů, nástrojem prosazování lokálních, respektive regionálních zájmů a preferencí obyvatelstva, které žije na daném území [52].

Územní rozpočet je možné charakterizovat jako [31]:

- decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti,
- z účetního hlediska je bilancí, která vyrovnává příjmy a výdaje,
- je důležitým rozpočtovým plánem, podle kterého se v rozpočtovém období hospodáří,

- je nástrojem realizace koncepce municipální, resp. regionální politiky na úrovni územní samosprávy, je nástrojem realizace volebních programů. Je důležitým nástrojem prosazování lokálních a regionálních zájmů a preferencí obyvatelstva daného území, nástrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru, je nástrojem řízení.

Hospodaření územní samosprávy s rozpočtovými prostředky, lze charakterizovat následujícím vztahem [16]:

$$F_1 + P - V = F_2, \text{ kde} \quad (1)$$

F_1 = stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období,

P = příjmy,

V = výdaje,

F_2 = stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období.

Je-li $F_2 > F_1$, vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce. Je-li $F_2 < F_1$ znamená to použití minulých rezerv nebo jiných zdrojů na vyrovnání roční rozpočtové bilance. Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů uvádí, že rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný [57]. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Zákon o rozpočtových pravidlech uvádí, že rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit[57]:

- finančními prostředky z minulých let,
- smluvně zabezpečenou půjčkou,
- úvěrem,
- návratnou finanční výpomocí
- výnosem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného.

V tabulce 1 je zobrazeno zjednodušené schéma rozpočtu obce v České republice. Schéma znázorňuje jednotlivé příjmy a výdaje, které jsou dále děleny na běžné a kapitálové.

Tabulka 1 – Zjednodušené obecné schéma rozpočtu obce v ČR

Příjmy	Výdaje
Běžné:	Běžné (neinvestiční):
<p><u>Nenávratné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • daňové: <ul style="list-style-type: none"> - svěřené daně, - sdílené daně, - místní poplatky, - správní poplatky, • nedaňové: <ul style="list-style-type: none"> - poplatky za služby, - příjmy z pronájmu majetku, - příjmy od organizačních složek, příspěvkových organizací, - zisk obecních podniků, • dividendy z akcií, • doplňkové – dary apod., • přijaté sankční pokuty apod., • dotace: <ul style="list-style-type: none"> - neinvestiční transfery, - účelové (případně omezeně neúčelové), <p><u>Návratné</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - neinvestiční půjčky, úvěry, 	<p><u>Nenávratné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mzdy, - povinné pojistné za zaměstnance, - materiálové, - energie, - nájemné, - sociální dávky, - dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům, - neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím, - výdaje na sdružování finančních prostředků (neinvestiční), - placení sankcí za porušení rozpočtové kázně, - placené pokuty, - placené úroky, - ostatní – poskytnuté dary apod., <p><u>Návratné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytnuté krátkodobé půjčky,
Kapitálové:	Kapitálové:
<p><u>Nenávratné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prodej majetku: <ul style="list-style-type: none"> - nemovitého dlouhodobého majetku, - movitého dlouhodobého majetku, - z prodeje akcií a majetkových podílů, <p><u>Dotace:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - investiční přijaté transfery – od jiné vládní úrovně, jiné obce, - přijaté splátky dříve poskytnutých půjček, <p><u>Návratné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přijaté investiční úvěry, - příjmy z emise komunálních obligací, 	<p><u>Investiční:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - na pořízení hmotného dlouhodobého majetku, - na pořízení nehmotného dlouhodobého majetku, - na nákup cenných papírů, - na poskytnuté investiční dotace organizačním složkám a různým subjektům, - na investiční příspěvky příspěvkovým organizacím - splátky investičních úvěrů - ostatní <p><u>Návratné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům
Ostatní	
- dary apod.	

Zdroj: [52]

Tabulka 1 - Zjednodušené obecné schéma rozpočtu obce v ČR odkazuje na možnost rozdělení rozpočtu na běžnou a kapitálovou část. Běžnou část rozpočtu tvoří daňové příjmy, nedaňové příjmy, neinvestiční dotace a běžné výdaje. Kapitálovou část rozpočtu tvoří kapitálové příjmy, investiční dotace a kapitálové výdaje.

Běžný rozpočet tvoří bilanci běžných příjmů a výdajů. Do části běžného rozpočtu patří bilance běžných příjmů a výdajů, z nichž se většina každoročně opakuje, vztahují se tedy k danému rozpočtovému roku. Běžnými příjmy se financují neinvestiční potřeby prostřednictvím neinvestičních výdajů. Naopak příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku, se zachycují v části kapitálového rozpočtu. Tyto příjmy a výdaje jsou jednorázové a neopakovatelné. Provaníková [38] uvádí, že běžné výdaje tvoří 66 % celkových výdajů. Rozdíly ve velikosti výdajů se odvíjí od velikosti obce. U malých obcí se výrazně zvyšuje úroveň kapitálových výdajů.

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů tvoří příjmy rozpočtu obce například [57]:

- a) příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- b) příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- c) příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila,
- d) výnosy z místních poplatků podle zvláštního zákona,
- e) výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
- f) dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- g) dotace z rozpočtu kraje,
- h) přijaté peněžité dary a příspěvky,
- i) jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

Druhou část územního rozpočtu tvoří výdaje. Rozhodující skupinou výdajů územních rozpočtů jsou běžné výdaje související s financováním veřejných statků, jak preferovaných, tak ostatních, zejména lokálních a regionálních, tzn. jedná se o alokační výdaje, zajišťovaných buď prostřednictvím organizace, které obce k tomuto účelu zřídily, od roku 2001 jsou to tzv. organizační složky a příspěvkové organizace, nebo prostřednictvím veřejné zakázky [52]. Část těchto výdajů má charakter mandatorních výdajů (tzv. nárokových výdajů). Územní samospráva musí vynaložit finanční prostředky na služby, za které je ze zákona odpovědná, např. ze zákona o odpadech je obec odpovědná za likvidaci komunálního

odpadu, ze zákona o pozemních komunikacích je obec odpovědna za opravy a údržbu místních komunikací.

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů se z rozpočtu obce hradí například [57]:

- a) závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- b) výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
- c) výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem,
- d) závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- e) úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- f) jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.

Mimo výše uvedených výdajů územního rozpočtu hradí obec ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.

Provazníková[38] uvádí, že prvořadou úlohou územní samosprávy je zabezpečit pro své občany celou řadu veřejných statků a služeb. Veřejné statky se často dělí na čisté veřejné statky a smíšené veřejné statky, toto dělení uvádí i Peková [33]:

- **čisté veřejné statky** – jsou to statky kolektivní spotřeby, jejich spotřeba je automatická. Samuelson definoval pojem čistého veřejného statku takto: „Spotřeba takového statku každým jednotlivcem nevede k umenšení spotřeby daného statku ze strany jiného jednotlivce.“ [47]

Pro čisté veřejné statky je charakteristické:

- nedělitelnost spotřeby – nelze určit podíl jednotlivce na spotřebě veřejného statku,
- nevylučitelnost ze spotřeby,
- nekvantifikovatelnost podílu jednotlivce na spotřebě – nelze ocenit tuto spotřebu cenou, tzv. uživatelským poplatkem,
- spotřeba jedním neubírá možnost spotřebovat tento statek (službu) jiným uživatelem.

- **smíšené veřejné statky** – jsou to také statky kolektivní spotřeby, nicméně se od čistých veřejných statků liší tím, že:
  - kvantita je dělitelná – je možné určit podíl jednotlivce na jejich spotřebě,
  - statek je ocenitelný, lze určit uživatelský poplatek.

Příčiny existence veřejných statků jsou jak objektivní (např. selhání trhu), subjektivní (např. tradice).

Veřejné statky pro obyvatelstvo zajišťuje územní samospráva prostřednictvím[33]:

- vlastních neziskových organizací, které zřizuje veřejný sektor,
- státních a komunálních podniků
- prostřednictvím soukromých podniků a soukromoprávních neziskových organizací zakládaných jinými subjekty, prostřednictvím veřejné zakázky u soukromého sektoru,
- prostřednictvím podniků, u kterých je veřejný sektor spoluzakladatelem.

Jak je zřejmé ze základní charakteristiky veřejných statků, tak těchto statků, která splňují tato kritéria je velmi málo. Naopak existuje velké množství veřejně poskytovaných statků. Je třeba odlišovat statky veřejné od statků veřejně poskytovaných, které jsou statky soukromými z různých důvodů (např. prevence, podpora pozitivních jevů) podporovanými subjekty veřejné správy [3].

Špalek [47] definuje veřejně poskytovaný statek jako ten typ statku, na jehož poskytování (financování) se hlavní měrou podílí veřejný sektor či veřejné finance. Veřejné poskytování se spíše odkazuje na způsob jejich alokace než na objektivní vlastnosti daného statku.

I v ekonomické literatuře se pak setkáme s paušálním tvrzením, že např. zdravotní služby, vzdělání, bydlení jsou veřejné statky, neboť jsou v dané ekonomice produkovány veřejným sektorem, resp. financovány z veřejných financí a spotřebitelům poskytovány jinak, než za tržní cenu, většinou tedy bezplatně[44].

1.5.2 Majetek obce

Vlastnictví majetku je jedním z ekonomických předpokladů existence územní samosprávy. Zákon o obcích v § 38 uvádí, že majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly. Obec je také povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Obec musí vést evidenci svého majetku.

Majetek může mít následující formu [38]:

- nemovitosti (půda, lesy, budovy),
- movité věci (stroje a zařízení, počítače),
- nehmotného majetku (práva a duševního vlastnictví, ochranné známky),
- majetkového práva (pohledávky),
- finanční investice (cenné papíry, peníze).

Podle toho, k čemu majetek slouží, ho můžeme členit na majetek, který slouží[33]:

- veřejně prospěšným účelům, k zabezpečování veřejných statků, (např. budova a zařízení školy apod.),
- výkonu samosprávy, resp. veřejné správy, tzn. k výkonu samosprávných i přenesených funkcí (např. budova a zařízení obecního úřadu apod.),
- podnikání, (např. majetek vložený do komunálních podniků, ale i do s.r.o. apod.).

Bínek [3] uvádí i členění na majetek finanční a strategický. Finanční investice umožňuje prostorově neutrální uchování majetku. Obce mohou zvětšovat svůj majetek nákupem cenných papírů, z kterých mohou získávat pravidelné dividendy. Za nejbezpečnější způsob finančního investování se považuje nákup státních pokladničních poukázek, které jsou vysoce likvidní. Strategický majetek je specifickou podmnožinou majetku a souvisí s majetkem k podnikání či finančními investicemi. Strategický majetek obcí slouží k rozvojovému řízení a ochraně veřejného zájmu, může jít např. o vlastnictví klíčových pozemků, vlastnické podíly v podnicích výrazně působících na situaci v obci či regionu.

Konkrétní právo na vlastní majetek bylo realizováno pro obce České republiky na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů. V České republice majetek obce představuje[52]:

- historický majetek, který obec vlastnila k 31. 12. 1949, pokud jde o nezastavěné pozemky, pozemky zastavěné stavbami ve vlastnictví fyzických osob a stavby s pozemky tvořící se stavbou jeden funkční celek,
- majetek, ke kterému přešlo právo hospodaření na obec z národního výboru ke dni 23. 11. 1990, pokud obec s tímto majetkem hospodařila ke dni účinnosti zákona o majetku obce. Obec tak vlastně převzala po národních výborech právo na hospodaření s vlastním majetkem,
- věci, se kterými začala obec hospodařit po 23.11. 1990,

- obytné domy a pozemky, tvořící funkční celek, pokud jsou v katastru obce, jsou ve vlastnictví České republiky a právo hospodaření k nim náleží organizacím, u kterých na obec přešla funkce zřizovatele nebo funkce zadavatele, a pokud nepřecházejí do vlastnictví obce jak historický majetek.

Do vlastnictví obcí podle zákona č. 172/1991 Sb., nepřecházel především majetek, který se stal předmětem privatizace či restituce.

1.6 Struktura obcí

Česká sídelní struktura je extrémně rozdrobená, viz příloha F – Rozdělení obcí podle velikosti a počtu obyvatel k 1.1.2012.

Příčiny velmi vysoké dezintegrace sídelní soustavy jsou v historickém utváření struktury měst a venkovských obcí a jsou podmíněny především fyzicko-geografickými podmínkami, kvalitou zemědělské půdy a dalšími vnějšími faktory [34]. Českou republiku tvoří 6 251 obcí, ve kterých žije celkem 10 562 214 obyvatel. Nejrozsáhlejší kategorie obcí je kategorie s počtem obyvatel v rozmezí 200 – 499 (32,33 %). Nejvíce obyvatel žije v kategorii obcí 100 000 obyvatel a více (22,07 %). Rozdělení obcí podle velikosti a počtu obyvatel k 1.1.2012 je znázorněno v příloze F.

2 FORMY SPOLUPRÁCE OBCÍ

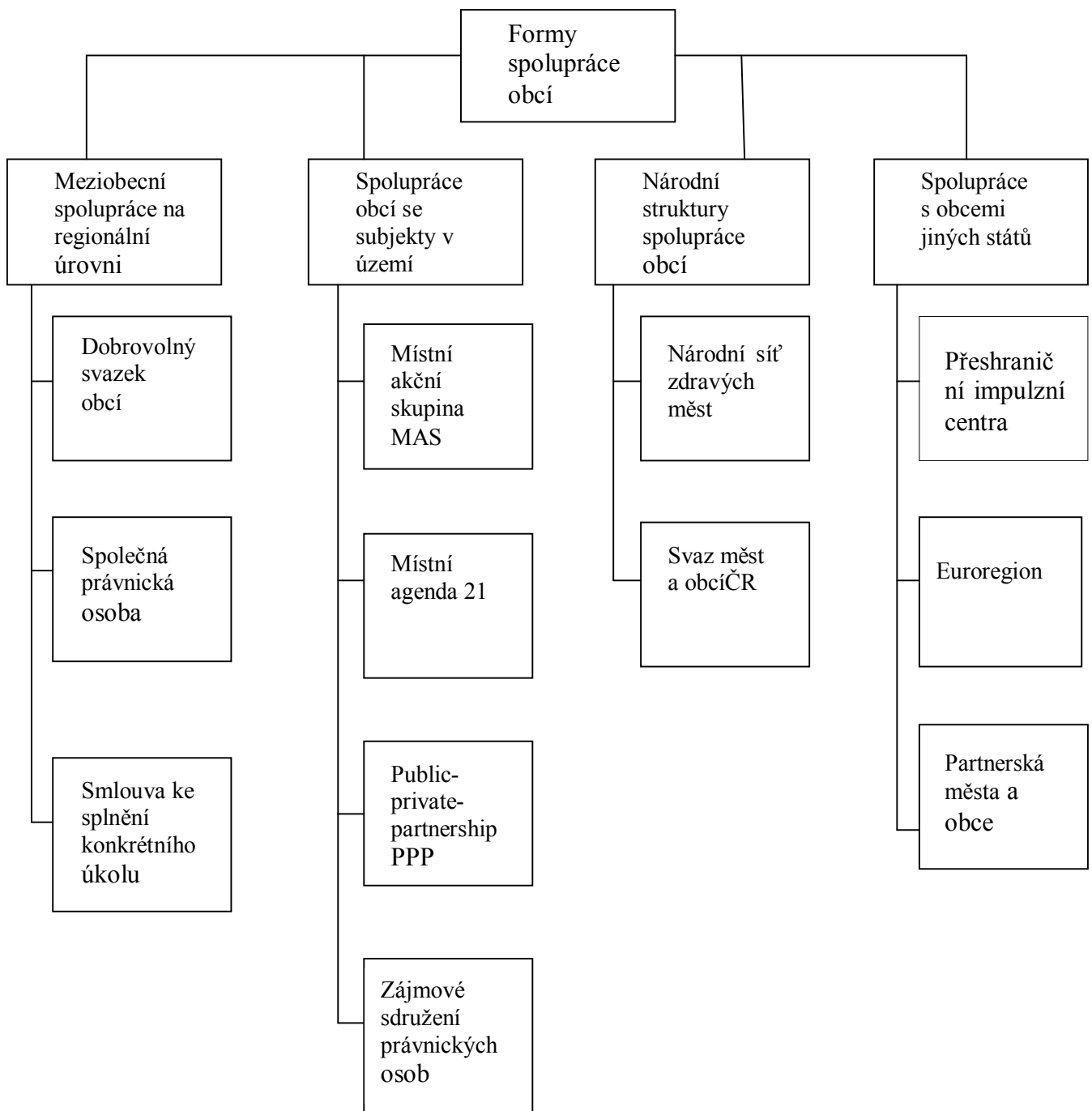
Spolupráce je významným vztahem ve všech oblastech lidské společnosti. Spolupráce obcí je významným prvkem fungování veřejné správy a je nezbytným prvkem rozvoje regionu. Díky spolupráci obcí je možné realizovat projekty, které by samostatně obce nemohly realizovat. Meziobecní spolupráce je těžištěm spolupráce ve veřejné správě.

Galvasová [9] uvádí, že fenomén „spolupráce obcí“ se za určitých podmínek stává důležitým „faktorem rozvoje“. Představitelé obcí často vstupují při zajišťování podmínek udržitelného rozvoje pro své občany do značného množství vztahů s nejrůznějšími subjekty. Spolupráce má mít pozitivní dopad na socioekonomický rozvoj daného území. Územní princip je jedním ze základních prvků pro budování spolupráce. Konkrétní spolupráce obcí vyplývá zejména z potřeby řešit problémy, z omezených zdrojů a z předpokladů aktérů k řešení jednotlivých typů problémů.

V období po vstupu České republiky do Evropské Unie (1. května 2004) se otevřely významně větší možnosti pro získání podpory, které sloužily k realizaci rozvojových záměrů obcí či regionů. Vedle možnosti získání podpory, současně však narostly i nároky na připravenost zainteresovaných subjektů. Velmi často jsou upřednostňovány finančně větší projekty s tzv. nadobecním či nadregionálním dopadem. Při přípravě finančně větších projektů se velmi často požaduje spolufinancování či rozvinutí úzké spolupráce více subjektů. Často se stávalo, že obce byly členy v různých uskupení., přičemž vícenásobné členství obcí v různých uskupení vede často k rozmělnění zdrojů, úsilí i aktivit a u řady obcí se jednalo pouze o formální členství.

Vzájemná spolupráce obcí při výkonu jejich samostatné působnosti je vymezena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní nařízení) v § 46 a následujících.

Členění je pro přehlednost znázorněno na obrázku 1 - Schéma členění způsobů a forem spolupráce.

Obrázek 1 – Schéma členění způsobů a forem spolupráce

Zdroj:[6]

Konkrétní formu spolupráce je nutné zvolit vždy v návaznosti na konkrétní případ především s ohledem na předmět, účel a předpokládanou dobu spolupráce.

V obecné rovině lze rozlišit různé typy spolupráce. Rozlišení lze provést podle jejího významu (funkce), formálního způsobu vymezení podmínek spolupráce, mechanismu spolupráce, aktérů spolupráce, ekonomických modelů, nástrojů spolupráce a řady dalších charakteristik.

2.1 Meziobecní spolupráce na regionální úrovni

Meziobecní spolupráce na regionální úrovni je vymezena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích v § 46 a následujících.

2.1.1 Dobrovolný svazek obcí

Dobrovolný svazek (dále jen DSO) je samostatnou právnickou osobou, která je zakládána písemnou zakladatelskou smlouvou zúčastněnými obcemi. Členem DSO mohou být pouze obce. Obce mohou vytvářet nové DSO nebo mohou vstupovat již do vytvořených DSO. Tato forma spolupráce vzniká za účelem ochrany a prosazování společných zájmů.

Založení dobrovolného svazku obcí

Svazek obcí vzniká uzavřením smlouvy o vytvoření DSO. Tato povinnost vychází přímo ze zákona o obcích. Smlouvu schvaluje zastupitelstvo každé ze zakládajících obcí. Smlouva je schválena podpisem zakladatelské smlouvy a existujících stanov. Je nutná písemná forma, jinak je smlouva neplatná. Právní způsobilost DSO je nabytá až zápisem do registru sdružení.

Předmět činnosti dobrovolného svazku obcí

Podle zákona o obcích předmětem činnosti DSO mohou být zejména [54]:

- úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

Majetek a hospodaření dobrovolného svazku obcí

Hospodaření DSO je upraveno zákonem 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Majetkem DSO je majetek, který vložily jednotlivé obce do DSO, přičemž majetek i nadále zůstává ve vlastnictví dané obce. Zákon také připouští, aby DSO hospodařil i s majetkem, který získal svou vlastní činností. Majetek získaný vlastní činností je společným vlastnictvím všech členských obcí, které si ho v případě zániku DSO rozdělí podle velikosti podílu každé členské obce, které do DSO vložily.

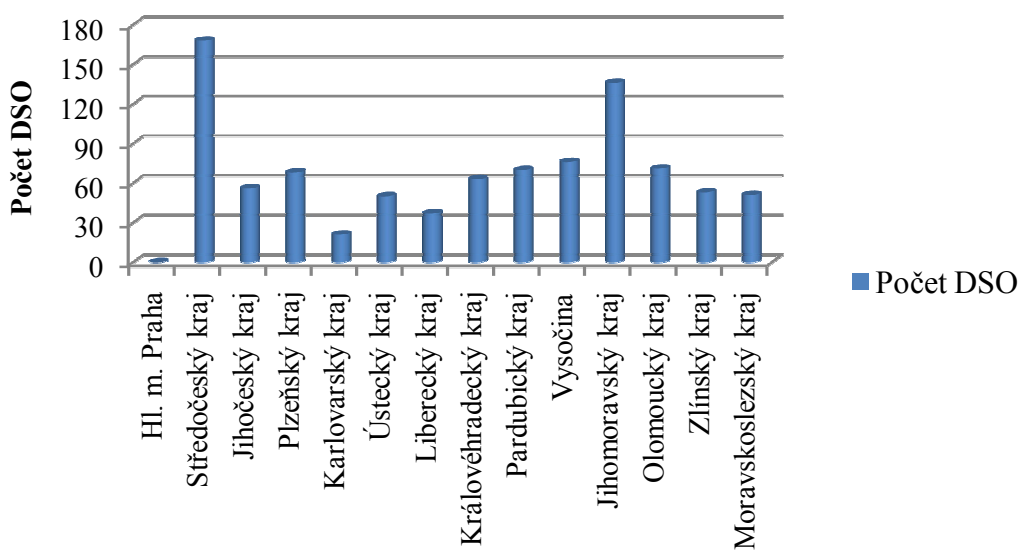
Svazek obcí musí hospodařit podle svého rozpočtu. Obsahem rozpočtu DSO jsou jeho příjmy a výdaje vyplývající z jeho činnosti v souladu s jeho stanovami.

Zrušení a zánik dobrovolného svazku obcí

Zastupitelstvo obcí, které DSO vytvořilo, může i DSO zrušit. Způsob rozhodnutí o zrušení DSO by mělo být obsahem smlouvy o vytvoření DSO.

Počet dobrovolných svazků obcí v jednotlivých krajích

Na obrázku 2 je znázorněn počet dobrovolných svazků obcí v jednotlivých krajích.

Obrázek 2 – Počet dobrovolných svazků obcí v jednotlivých krajích k 1.1.2011

Zdroj: Vlastní zpracování, data: [14]

V České republice se celkově k 1. 1. 2011 nachází 921 dobrovolných svazků obcí. Nejvyšší počet DSO je ve Středočeském kraji, a to 169 DSO (18,34 %). Nejvíce DSO se nachází v bývalém okrese Kladno, kde je 19 DSO. Nejdéle fungující DSO v okrese Kladno je Mikroregion Údolí Lidického potoku, který byl založen 25. 4. 2011. Naopak nejnižší počet

DSO se nachází v Karlovarském kraji, a to 21 DSO (2,28 %), to je podmíněno tím, že Karlovarský kraj je nejmenším krajem v České republice. V tomto kraji se nachází pouze tři okresy (Karlovy Vary, Sokolov a Cheb). Nejméně DSO se nachází v okrese Sokolov.

2.1.2 Právnícká osoba založená podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi

Dvě nebo více obcí mohou založit právníckou osobu. Právnícká osoba se zakládá podle obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Podmínky spolupráce vycházejí z právní úpravy obchodního zákoníku, nikoliv ze zákona o obcích. Podmínky zakládání obchodních společností jsou stejné jako podmínky pro jiné zakladatele. Obce, které se rozhodnou založit právníckou osobu, nejčastěji využívají formu společnosti s ručením omezením, je to podmíněno tím, že jsou zde nižší finanční nároky na vklady jednotlivých obcí. Zpravidla jsou i nižší administrativní náklady a menší riziko podnikání. Další, i když ojedinelou formou právnícké osoby, je akciová společnost. U akciové společnosti jsou však vyšší finanční nároky na vklady jednotlivých obcí.

Každá obec má ve společnosti určitý podíl, který představuje jejich účast ve společnosti. Z toho podílu vyplývají obci práva i povinnosti. Společnost vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku. Pokud při založení společnosti není výslovně určeno, že se zakládá na dobu určitou, má se za to, že je společnost založena na dobu neurčitou. Společnost zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku.

2.1.3 Smlouva ke splnění konkrétního úkolu

Smlouva ke splnění konkrétního úkolu je poměrně nová forma spolupráce, objevila se v roce 2000 v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Galvasová [9] uvádí, že se smlouva ke splnění konkrétního úkolu je druhou nejvíce využívanou formou spolupráce. Tento typ spolupráce mohou využít pouze obce. Smlouva může být uzavřena mezi dvěma nebo více obcemi, a to na dobu určitou či neurčitou. Smlouva musí mít písemnou formu a musí být předem schválena zastupitelstvy obcí, jinak je neplatná.

Předmětem smlouvy je vždy zajištění konkrétního úkolu, který spadá do samostatné působnosti zúčastněných obcí. Zpravidla se jedná o úkol, jehož plnění přesahuje hranice obce a jehož společné splnění může mít význam i pro další obec či obce.

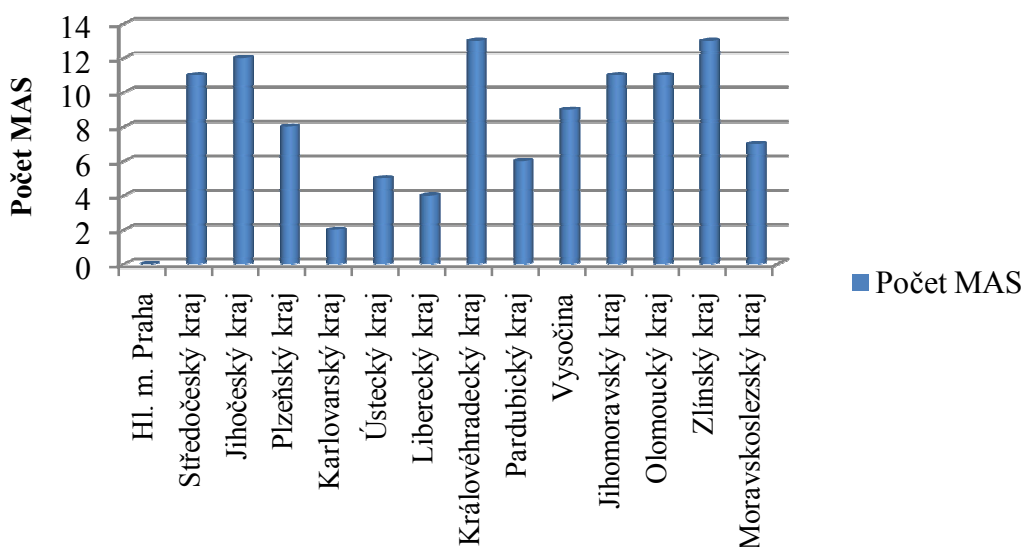

2.2 Spolupráce obcí se subjekty v území¹

2.2.1 Místní akční skupina

Místní akční skupina (dále MAS) je společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství.

Počet počtů MAS v jednotlivých krajích se znázorněn na obrázku 3 – Počet MAS v ČR.

Obrázek 3– Počet MAS v ČR

Zdroj: Vlastní zpracování, data: Interní dokument Ministerstva zemědělství [online], 2012

V České republice k 1. 1. 2012 existuje 112 Místních akčních skupin. Nejvíce MAS se nachází v Královéhradeckém kraji a ve Zlínském kraji. V obou krajích se nachází 13 MAS (11,6 %). Naopak nejméně MAS se nachází v Karlovarském kraji, 2 MAS (1,79 %). Seznam jednotlivých MAS viz příloha A.

2.2.2 Místní agenda 21

Agenda 21 je dokumentem OSN, který rozpracovává globální strategický a akční plán světového společenství, který stanovuje konkrétní kroky u udržitelného rozvoje.

Dokument Agenda 21 byla přijata účastníky konference OSN o životním prostředí v roce 1992. Mezinárodní konference o životním prostředí a rozvoji se konala v Rio de Janeiru a je

¹ Místní akční skupině je věnována následující kapitola.

nazývána „Summitem Země“. Místní agenda 21 (dále jen MA21) se snaží povzbudit větší účast obyvatel v procesech plánování a realizace rozvoje [21]. Zásadní roli v MA21 hraje místní veřejná správa, protože bez její aktivní vůle nemůže MA21 jako dlouhodobý koncepční proces vzniknout, ani dále fungovat. Každá kvalitní strategie MA21 by měla spojovat snahy různých sektorů společností a místních obyvatel, vycházet z podrobné analýzy místních problémů a směřovat k udržitelnému rozvoji. Nezbytnou součástí fungující MA21 bezesporu jsou [21]:

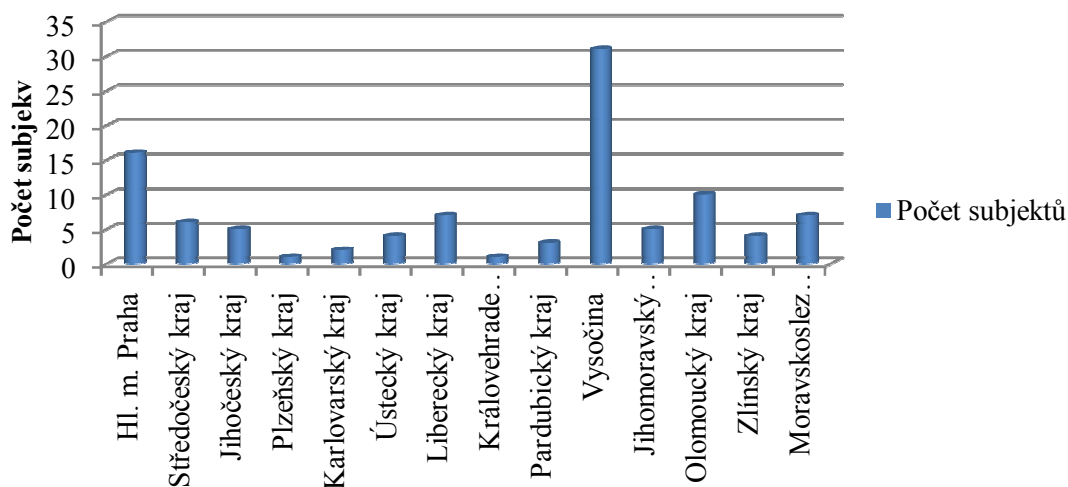
- kvalitní strategické plánování a řízení včetně systému financování,
- průběžná a aktivní komunikace s veřejností – budování partnerství,
- systémové a měřitelné směřování k udržitelnému rozvoji.

Kvalita MA21 je hodnocena podle 21 kritérií. Seznam sady kritérií MA21 byl vydán v průběhu roku 2004. Jejím hlavním cílem je zajistit monitorování úrovně procesu MA21 v jednotlivých obcích, městech a regionech. K 1. lednu 2010 došlo k aktualizaci sady kritérií MA21. K aktualizaci došlo proto, aby kritéria lépe vyhovovaly rozdílným typům municipalit. Registrované subjekty jsou rozděleny do šesti skupin dle typu [21]:

- malá obec – ve smyslu platných kritérií pro MA21 se jako malá obec myslí obec s počtem obyvatel do 2000 obyvatel,
- obec,
- statutární město s městskými obvody nebo městskými částmi,
- mikroregionu,
- kraj,
- ostatní - spřátelené organizace, soukromé, nevládní, neziskové organizace a firmy, které chtějí být registrované v databázi MA21. Tyto organizace zůstávají v MA21 zařazení pouze v kategorii „Zájemci“.

Seznam sady kritérií MA21 viz příloha B. Oficiální evidencí všech realizátorů MA21 v ČR je Databáze MA21.

Na obrázku 4 je znázorněn počet subjektů, jenž jsou registrované v Databázi MA21. Počet subjektů je rozdělen podle krajů.

Obrázek 4– Počet subjektů registrovaných v Databázi MA21 v roce 2011

Zdroj: Vlastní zpracování, data:[13]

Podle nejaktuálnějších dat, z roku 2011, se v České republice nachází 102 MA21. Nejvíce MA21 je v kraji Vysočina, a to 31 MA21 (30,4 %). Nejméně se nachází v kraji Královéhradeckém a Plzeňském kraji, a to pouze 1 MA21 (0,9 %). Nejvíce registrovaných subjektů v Databázi MA21 je obcí (jejíž vymezení je shodné § 1 Zákona č. 128/2000 Sb. o obcích), a to celkem 60 obcí (59 %). Malých obcí se v registru nachází 32 (31 %), statutární město s městskými obvody nebo městskými částmi se v registru vyskytuje pouze 1 (1 %), mikroregionů 5 (5 %) a krajů je v registru celkem 4 (4 %).

2.2.3 Public-private-partnership

Public-private-partnership (dále PPP), neboli partnerství veřejného a soukromého sektoru, je obecný pojem pro spolupráci veřejného a soukromého sektoru. PPP vzniká za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb. Jednotlivé varianty PPP zvyšují kvalitu i efektivnost veřejných služeb včetně výkonu státní správy a urychlují realizaci významných infrastrukturních projektů s pozitivním dopadem na rozvoj ekonomiky.

Typickými příklady realizace formou PPP jsou projekty v následujících oborech[35]:

- dopravní infrastruktura, např. dálnice, tunely, mosty, rychlodráhy, apod.,
- administrativní případně ubytovací kapacity – např. úřady, soudy, ubytovny, administrativní prostory, věznice, apod.,

- zdravotnictví – např. nemocnice,
- školství – např. univerzitní komplexy, studentské koleje, školy, apod.,
- obrana – např. výzbroj, speciální infrastruktura.

Ministerstvo financí České republiky zřídilo Centrum pro podporu implementace PPP, jehož úkolem je poskytovat metodické a informační materiály. Mimo to existují i další dvě organizace, které se věnují problematice PPP. Jedná se o PPP Centrum a Asociaci PPP, obě organizace byly založeny v roce 2004. PPP Centrum poskytuje služby pro veřejný sektor a nabízí podporu projektového řízení u pilotních PPP projektů. Asociace PPP podporuje rozvoj služeb a podnikání formou PPP a posilování důvěry v efektivitu této formy spolupráce.

2.2.4 Zájmové sdružení právnických osob

V § 54 zákona o obcích je ustanoveno, že na spolupráci mezi obcemi a právnickými a fyzickými osobami v občanskoprávních vztazích lze použít ustanovení občanského zákoníku (Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník) o zájmových sdruženích právnických osob a o smlouvě o sdružení. Občanský zákoník vymezuje zájmové sdružení právnických osob v § 20f - §20j.

Zájmové sdružení právnických osob (dále jen sdružení) se zakládá k ochraně svých zájmů nebo k dosažení jiného účelu, musí jít však o účel zákonný, neporušující dobré mravy. Sdružení je právnickou osobou, jež odpovídá svým majetkem za nesplnění svých povinností. Sdružení se zakládá zakladatelskou smlouvou, která musí mít písemnou podobu. Sdružení nabývá právní způsobilosti zápisem do registru sdružení vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla sdružení. K zakladatelské smlouvě musí být přiloženy i stanovy a určení osob oprávněných jednat jménem sdružení, jež schválí zakladatelé nebo ustavující schůze.

Před zánikem sdružení se vyžaduje likvidace, jestliže jmění sdružení nepřechází na právního nástupce. Sdružení zaniká výmazem z registru.

2.3 Národní struktury spolupráce obcí

2.3.1 Národní síť Zdravých měst ČR

Národní síť Zdravých měst ČR (dále NSZM) je zájmovým sdružením právnických osob, jehož členy jsou obce, města, kraje, a sdružení obcí, ale pouze ta, která jsou právnickou

osobou. Je však možné, aby se členem stala také právnická osoba, která není municipálního charakteru, stačí, když se rozhodne respektovat stanovы NSZM.

NSZM je asociací aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel [30].

V České republice v roce 1994 vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem Národní síť Zdravých měst České republiky. Od roku 2003 je asociace otevřena všem formám municipalit. V současnosti NSZM tvoří několik desítek měst, obcí, mikroregionu a krajů, viz obrázek č. 5.

NSZM poskytuje svým členům poradenství v oblasti spolupráce a výměny zkušeností a přístupu k finančním zdrojům, ať už jde o finanční zdroje státní či evropské. NSZM podporuje kvalitu veřejné správy a kvalitu strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví [9]. Členové NSZM uplatňují principy místní Agendy 21.

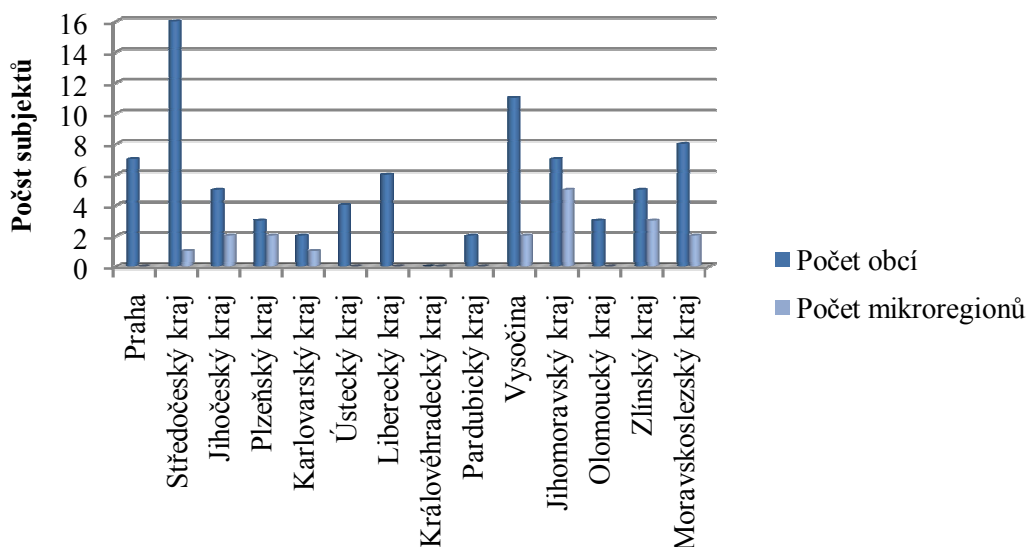
NSZM má 101 členů, s regionálním vlivem na 2 247 měst a obcí, ve kterých žije 3,756 milionu obyvatel (37 % populace ČR) [30]. Jedná se o následující formy členů NSZM:

- 4 kraje,
- 79 obcí a měst,
- 18 mikroregionů.

Počet krajů, jenž jsou členy Národní sítě Zdravých měst, je celkem 4. Jedná se o následující kraje:

- Jihomoravský kraj, členem od roku 2008,
- Liberecký kraj, členem od roku 2011,
- Plzeňský kraj, členem od roku 2011,
- Vysočina, členem od roku 2003.

Počet subjektů, jenž jsou členy NSZM, je znázorněn na obrázku 5.

Obrázek 5 – Počet obcí a mikroregionů v NSZM k 1.1.2012

Zdroj: Vlastní zpracování, data: [30]

Obrázek 5 znázorňuje počet obcí a mikroregionů v jednotlivých krajích. V Královéhradeckém kraji se k 1.1.2012 není ani jedna obec v Národní síti Zdravých měst. Nejvíce obcí v NSZM je ve Středočeském kraji, a to 16 obcí (20,25 %). Nejvíce mikroregionů se nachází v Jihomoravském kraji, a to 5 mikroregionů (27,78%). Nejstaršími obcemi, které jsou evidovány v NSZM, jsou Boskovice a Brno. Do NSZM vstoupily v roce 1994. Nejnovější obcí v NSZM je Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, která je členem od roku 2012. Nejstarším mikroregionem v NSZM je Mikroregion Třemšín. Mikroregion Třemšín je členem NSZM od roku 2002. Naopak Mikroregion Matice Slezská je nejnovějším členem NSZM, je členem od roku 2012.

2.3.2 Svaz měst a obcí ČR

Svaz měst a obcí ČR (dále SMO) je otevřenou, zájmovou, nestrannou, dobrovolnou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob dle § 20f a následujících paragrafů občanského zákoníku. Členy SMO jsou pouze obce ve smyslu zákona o obcích, členství ve SMO je zásadně individuální.

SMO se podílí na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech, které se týkají kompetencí obcí. Činnost SMO je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy.

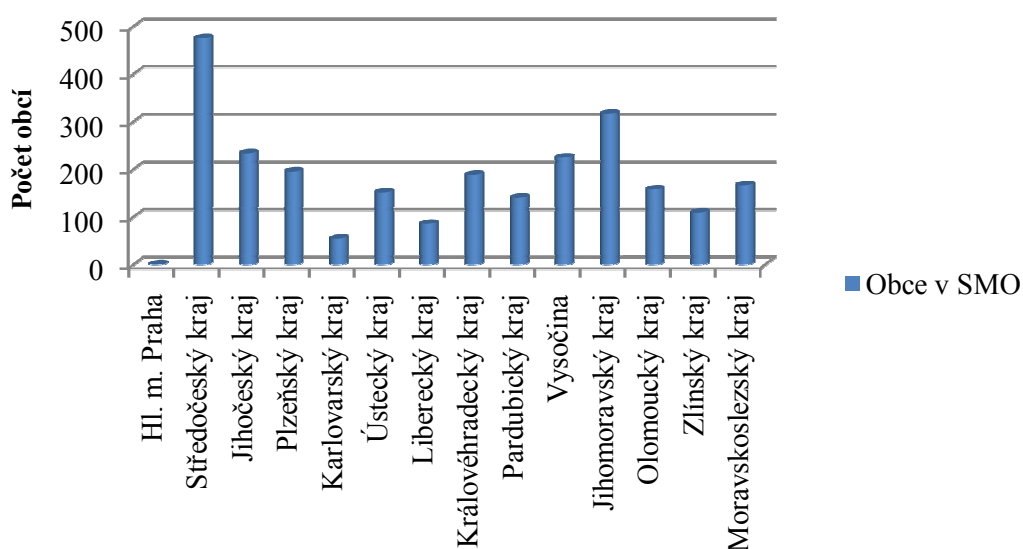
Mezi hlavní cíle SMO se řadí například[45]:

- obhajovat společné zájmy a práva měst a obcí, a vytvářet tak příznivé podmínky k jejich rozvoji,
- podílet se na přípravě zákonů a dalších opatření, které mají dopad na místní samosprávu, a posilovat tak vliv obcí v legislativní oblasti,
- informovat vládu, parlament i instituce Evropské unie včas o tom, jaký dopad mohou mít jimi připravovaná opatření na kvalitu života občanů i na rozvoj jednotlivých území,
- posilovat ekonomickou samostatnost měst a obcí.

SMO obhajuje zájmy místních samospráv i na evropské úrovni. Spolu s dalšími asociacemi se snaží ovlivňovat podobu evropské legislativy a politik ve prospěch obcí a měst. SMO se aktivně účastní činnosti Evropské rady obcí a regionů, Výboru regionů, Kongresu místních a regionálních orgánů při Radě Evropy, Světové organizaci měst a samospráv a v Evropské sociální síti.

Členství ve SMO zaniká dnem doručení usnesení zastupitelstva členské obce o vystoupení ze SMO, dnem rozhodnutím Předsednictva SMO o vyloučení obce a zánikem obce.

Členské obce SMO, jenž jsou seříděny podle krajů jsou znázorněny pomocí obrázku 6.

Obrázek 6– Počet SMO v ČR k 10.6.2011

Zdroj: Vlastní zpracování, data: [45]

Svaz měst a obcí k 10. červnu 2011 sdružuje 2510 obcí (40,15 %) z celkového počtu obcí v České republice. Členské obce SMO zastupují 7 890 840 obyvatel (75,10 %). Nejvíce obcí, které jsou v SMO, se nacházejí ve Středočeském kraji. Ve Středočeském kraji je 476 obcí (18,96 %), které se sdružují v SMO. Nejmenší počet obcí, které jsou členy SMO, je v Karlovarském kraji 55 (2,19 %), což je podmíněno jeho rozlohou, která je nejmenší v České republice. Nejmenší členskou obcí SMO je obec Čilá, která se nachází v Plzeňském kraji. V obci Čilá žilo k 10. červnu 2011 21 obyvatel. Členem s největším počtem obyvatel je hlavní město Praha.

2.4 Spolupráce s obcemi jiných států

2.4.1 Přeshraniční impulzní centra

Přeshraniční impulzní centra (dále GIZ) jsou evropským pilotním projektem přeshraniční spolupráce regionů podél příhraničních oblastí Dolního Rakouska, České republiky, Slovenska a Maďarska[9]. Podstatou GIZ je pomáhat při překonávání hranic, a to jak technických, tak společenských. Hlavním těžištěm aktivit GIZ je oblast hospodářství, kulturní oblast a sociální oblast. GIZ nabízejí impulzní a podpůrnou činnost při realizaci příhraničních projektů a aktivit každodenního života. Přeshraniční impulzní centra jsou realizována pouze ve výše uvedených zemích.

2.4.2 Euroregiony

Přeshraniční spolupráci obcí a měst je možné rozvíjet i v rámci tzv. euroregionů. Euroregiony jsou nadnárodním typem svazků či sdružení měst a obcí. Cílem euroregionů je překonávat hranice, postupně snižovat význam státních hranic. Důležitým cílem je i podpora a realizace projektů odrážející všechny formy spolupráce mezi smluvními stranami. Členství v euroregionech je dobrovolné. Členy euroregionů se mohou stát obce a města, která se písemně zaváží dodržovat usnesení orgánů euroregionů.

Sdružení měst a obcí v příhraničních částech České republiky je zaměřené na přípravu a realizaci konkrétních návrhů projektů pro oživení území od poradenství při jejich přípravě a realizaci až po spoluúčast na celostátních i mezinárodních programech [8]. Některé euroregiony působí jen jako servisní a poradní místo, jiné euroregiony vytváří početné pracovní skupiny.

Hlavním důvodem zakládání euroregionů je odstraňování nerovností mezi regiony na obou stranách hranice. Euroregiony v České republice zpravidla fungují jako zájmové sdružení právnických osob. Na území České republiky v současnosti existuje třináct euroregionů, jejich česká část pokrývá více jak polovinu území České republiky.

2.4.3 Partnerská města a obce

Charakteristickým rysem partnerských měst a obcí je postupné rozvíjení kontaktů od účasti na kulturních a společenských akcích, až přes spolupráci v oblasti optimalizace výkonu samosprávných funkcí k ekonomické spolupráci včetně společné participace na programech spolufinancovaných Evropskou unií [9].

Mezi nejčastější cíle spolupráce jsou například konzultace a přenosy poznatků v oblasti veřejné správy, kulturní a společenská spolupráce, výměnné pobyty apod. Obce či města mohou mít více partnerských měst či obcí najednou.

Významným rysem této formy spolupráce je taktéž finanční pomoc, a to ze strany zahraničních partnerů. Partnerství měst a obcí je podporováno ze strany Evropské unie, např. formou grantů.

3 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA

3.1 Místní akční skupina

Místní akční skupina (dále MAS) je uskupení, které spojuje subjekty veřejného i soukromého sektoru působící v daném území – obce, svazky obcí, podnikatele, nestátní neziskové organizace. Členy MAS mohou být i aktivní občané. MAS se musí skládat z vyváženého a reprezentativního výběru partnerů z různých socioekonomických sektorů na daném území [9].

Základní parametry MAS [7]:

- geograficky homogenní území,
- počet obyvatel od 10 000 do 100 000 mimo města s počtem obyvatel větším než 25 000,
- hustota obyvatel do 150 obyvatel/km²,
- účast zástupců veřejné správy v MAS je maximálně 50 % (týká se i řídicího orgánu), druhá polovina je tvořena zástupci podnikatelů a neziskových organizací,
- MAS dle Programu rozvoje venkova může být obecně prospěšná společnost, občanské sdružení, zájmové sdružení právnických osob
- členové MAS musí mít v daném mikroregionu bydliště, sídlo nebo v něm musí působit,
- MAS musí mít stanoven statut, stanovy, organizační řád, strukturu a být registrován u ministerstva vnitra České republiky,
- MAS musí projednat a schválit strategii pro území dané MAS,
- fungování metodou LEADER.

Zástupci soukromého sektoru, jimž jsou soukromí podnikatelé, neziskové organizace, fyzické osoby reprezentující zájmové skupiny musí tvořit na úrovni rozhodování nejméně 50 % z místního partnerství.

3.2 Právní formy Místní akční skupiny

Nejčastější právní formou MAS je občanské sdružení. Dalšími formami MAS jsou zájmové sdružení právnických osob a obecně prospěšná společnost.

Občanské sdružení

Občanské sdružení se zakládá a řídí podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Občanským sdružením se podle §2 zákona o sdružování občanů rozumí spolek, společnost, svaz, hnutí, klub či jiný podobný útvar, ve kterém se občané svobodně sdružují, avšak toto sdružování nemůže být za účelem vytvoření politické strany, církevní společnosti nebo za účelem podnikání. Členy občanského sdružení se mohou stát jak fyzické osoby, tak i osoby právnické. Sdružení je právnickou osobou, přičemž do jejího postavení a činnosti mohou státní orgány zasahovat jen v mezích zákona.

Sdružení vzniká registrací. Nejdříve se musí podat návrh na registraci. Návrh na registraci mohou podávat nejméně tři občané, z nichž alespoň jeden musí být starší 18-ti let („přípravný výbor“) tento návrh se podává Ministerstvu vnitra České republiky. Návrh podepíše členové přípravného výboru a uvedou svoje jména příjmení, data narození a bydliště. V návrhu musí být také uvedeno, kdo z členů starších 18-ti let je zmocněncem oprávněným jednat jejich jménem. K návrhu se připojí stanovy.

Ministerstvo vnitra České republiky má pravomoc odmítnout registraci. Pokud ministerstvo nezjistí důvod k odmítnutí registrace, provede do 10 dnů od zahájení řízení registraci a v této lhůtě zašle zmocněnci přípravného výboru jedno vyhotovení stanov, na němž vyznačí den registrace, kterým je den odeslání. O registraci se nevydává rozhodnutí ve správním řízení.

Občanské sdružení zaniká [58]:

- dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením,
- pravomocným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpuštění,
- zrušením podle jiného právního předpisu.

Při občanského sdružení se provede majetkové vypořádání.

Obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšná společnost se zakládá a řídí se zákonem č. 248/ 1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně prospěšná společnost je právnickou osobou, která [56]:

- poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek,

- její hospodářský výsledek (zisk) nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členu jejich orgánů nebo zaměstnanců a musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb, pro která byla obecně prospěšná společnost založena.

Kromě obecně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byla založena, obecně prospěšná společnost může vykonávat i jiné činnosti, tzv. doplňkovou činnost, za podmínky, že doplňkovou činností bude dosaženo účinnějšího využití prostředků obecně prospěšné společnosti a zároveň tím nebude ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost obecně prospěšných služeb. Obecně prospěšná společnost se nesmí účastnit na podnikání jiných osob.

Zakladateli obecně prospěšné společnosti mohou být fyzické osoby, Česká republika nebo právnické osoby. Obecně prospěšná společnost se zakládá zakládací smlouvou podepsanou všemi zakladateli. Je-li obecně prospěšná společnost založena jedinou osobou nahrazuje zakládací smlouvu zakládací listina. Zakládací listina je vyhotovená ve formě notářského zápisu.

Obecně prospěšná společnost vzniká dnem zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností. Obecně prospěšná společnost zaniká dnem výmazem z rejstříku. Zániku obecně prospěšné společnosti předchází její zrušení s likvidací nebo bez likvidace.

Obecně prospěšná společnost se zrušuje [56]:

- uplynutím doby, na kterou byla založena,
- dosažením účelu, pro který byla založena,
- dnem uvedeným v rozhodnutí správní rady o zrušení obecně prospěšné společnosti,
- vnitrostátní fúzi nebo rozdělením
- dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení obecně prospěšné společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci,
- prohlášením konkurzu na její majetek.

Obecně prospěšná společnost má následující orgány:

- správní radu,
- dozorčí rada.

Správní rada schvaluje rozpočet obecně prospěšné společnosti, řádnou a mimořádnou účetní závěrku a výroční zprávu obecně prospěšné společnosti a rozhoduje o zrušení obecně

prospěšné společnosti, rozhoduje o určení obecně prospěšné společnosti, na kterou se převede likvidační zůstatek.

Dozorčí rada je v obecně prospěšné společnosti zřízena jako kontrolní orgán. Dozorčí rada je nejméně tříčlenná, přičemž počet jejích členů musí být dělitelný třemi.

Zájmové sdružení právnických osob

Zájmové sdružení právnických osob se zakládá a řídí zákonem č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Blíže viz kapitola 2, zde bylo zájmové sdružení právnických osob blíže charakterizováno.

3.3 Metoda Leader

Jak již bylo uvedeno MAS je základním nástrojem metody LEADER. Metoda Leader má za úkol povzbuzovat rozvinutí vnitřního rozvojového potenciálu regionu. Cílem této metody je podporovat zavádění integrovaných strategií pro trvale udržitelný rozvoj, upevnit ekonomické prostředí, přispět k tvorbě nových pracovních míst i k celkovému zlepšení organizačních schopností příslušné komunity, vyzkoušet nové způsoby podpory přírodního a kulturního dědictví.

Základním prvkem metody Leader je tedy „spolupráce“ v širším slova smyslu, zejména podpora obnovy místních komunit, posilování místní demokracie a rozhodování na nejnižší možné úrovni[9].

Základní principy metody Leader [7]:

- přístup zdola nahoru – o budoucnosti regionu rozhodují lidé žijící a pracující v území, znající jeho tradice a potřeb,
- partnerství veřejných a soukromých subjektů,
- místní rozvojová strategie,
- integrované a vícesektorové akce,
- inovativnost – nalézání nových řešení problémů venkovských regionů,
- síťování – výměna zkušeností mezi skupinami LEADER,
- spolupráce – společné projekty MAS v rámci státu, EU a dalších zemích.

Metoda Leader byla v České republice známá už od 90. let minulého století. První MAS v České republice začaly vznikat v roce 2002 v souvislosti s Programem obnovy venkova. Další příležitostí pro MAS byl Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

v programovém období 2004–2006 (Leader+), který byl spolufinancován Evropskou unií, a dále samostatný národní program Leader ČR financovaný výhradně ze státního rozpočtu ČR, který byl vypisován v letech 2004–2008, jako roční dotační program Ministerstva zemědělství. Od r. 2007 je Leader jednou z Os Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013, konkrétně Osy IV. Leader.

3.3.1 Program rozvoje venkova

Metoda Leader je IV osou Programu rozvoje venkova. Program rozvoje venkova vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Zároveň byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci[43].

Program rozvoje venkova má čtyři osy [43]:

- OSA I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví – tato osa je zaměřena na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství.
- OSA II – Zlepšování životního prostředí a krajiny - osa II je zaměřena na zlepšování životního prostředí a krajiny a udržitelné využívání zemědělské a lesní půdy.
- OSA III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova – tato osa podporuje rozvoj životních podmínek na venkově a diverzifikaci ekonomických aktivit.
- OSA IV – LEADER – hlavním cílem této osy je realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství. Pro rozvoj venkovských oblastí jsou principy metody Leader vhodné, protože sloučením různých subjektů působících ve venkovském prostoru tyto principy vedou k pozitivním efektům. Metoda Leader je vhodným doplňkem v cílených aktivitách pro obnovu a rozvoj obcí a přispívá také k rozvoji zemědělského sektoru a péči o přírodu a krajinu. OSA IV – LEADER se dělí na 3 opatření:
  - Místní akční skupina
  - Realizace místní rozvojové strategie

- Realizace projektů spolupráce.

Program rozvoje venkova České republiky je nástrojem pro získání podpory poskytované Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Program rozvoje venkova na roky 2007 – 2013 byl schválen 23. května 2007 Výborem pro rozvoj venkova Evropské Komise. Řídícím orgánem tohoto programu je Ministerstvo zemědělství ČR.

3.3.2 OSA IV – LEADER

Účelem osy IV Leader je především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově.

Jelikož v České republice je velmi slabá ekonomická situace jednotlivých venkovských obcí, proto je potřeba vzájemné pomoci. To vede obce k navazování spolupráce obcí v rámci venkovských území a ke vzniku místních partnerství subjektů, které na venkově působí. Program obnovy venkova od roku 1998 obrátil orientaci k rozvoji spolupráce obcí. Osa IV Leader je uplatněna pro opatření Programu rozvoje venkova ČR 2007-2013.

Podporu v rámci Programu rozvoje venkova lze poskytnout místním akčním skupinám, které splní kritéria přijatelnosti posuzována Státní zemědělským intervenčním fondem a budou vybrána Hodnotitelskou komisí složenou ze jmenovaných expertů. Hodnotitelská komise je ustanovena Ministerstvem zemědělství. Výběr místní akční skupiny je proveden na základě bodování. Výzvy k výběru místní akční skupiny jsou provedeny v souladu s článkem 37 Nařízení Komise č. 1974/2006.

Podmínky a výběrová kritéria pro poskytnutí podpory místní akční skupině [36]:

- MAS tvoří vhodné partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni, ve které se na rozhodovací úrovni účastní minimálně 50 % zástupců soukromé sféry (hospodářských a sociálních partnerů, zástupců občanské společnosti např. zemědělců, žen a mladých lidí z venkova a jejich sdružení),
- MAS má povinné orgány, schopné spravovat veřejné prostředky a zajišťovat činnost partnerství pro realizaci Strategického plánu Leader: manažer místní akční skupiny, výběrové komise, orgán pro přípravu Strategického plánu a dozor nad jeho realizací, účetní,
- oblast, na niž se vztahuje Strategický plán Leader, musí být ucelená a nabízet dostatečné kritické množství lidských, finančních a hospodářských zdrojů na podporu udržitelného rozvoje,

- členové MAS musí mít na území působnosti MAS trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu, nebo být pro toto území místně příslušní,
- MAS předkládá kvalitní Strategický plán Leader na období 2007- 2013 podle závazné osnovy, včetně vymežujících oblastí podpory podle Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013 mimo nárokových podpor v rámci osy II a opatření v ose I,
- MAS může pro své způsobilé (přijatelné) výdaje použít pouze jeden zdroj financování Evropské unie.

Podpora režijních výdajů je MAS vyplácená Akreditovanou platební agenturou na základě vynaložených nákladů. V případě přímé nenávratné dotace se hradí maximálně 20 % z finanční částky určené na realizaci Strategického plánu Leader. V rámci veřejné podpory na provoz, administrativní činnost a poradenské služby pro MAS činí 100 % celkových způsobilých nákladů. Pro veřejnou podporu v rámci osy Leader platí, že 80 % hradí Evropská unie a zbylých 20 % národní veřejné zdroje.

3.3.3 Leader ČR

Program Leader ČR využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok. Tento program je určen na jedné straně místním akčním skupinám, které vytvářejí a realizují společné rozvojové strategie a záměry, a na straně druhé místním subjektům, které realizují konkrétní projekty.

Cílem Programu Leader ČR je podněcovat a podporovat inovační zavádění a realizaci investic zamýšlených v rámci místních strategií, tvorbu originálních integrovaných strategií rozvoje venkovských území a aktéry na místní úrovni k úvahám a záměrům využití potenciálů jejich území v dlouhodobější perspektivě. Zaměřuje se především na nové formy zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví.

3.4 Národní síť Místních akčních skupin

Národní síť Místních akčních skupin České republiky, o.s. bylo založeno začátkem dubna roku 2007, ale samotná síť vznikla mnohem dříve, a to v listopadu roku 2005, jako neformální seskupení místních akčních skupin pod názvem Národní síť rozvoje venkova (NSRV) [29].

Národní síť Místních akčních skupin České republiky (dále jen „NS MAS ČR“) je dobrovolným občanským sdružením, které je právně, majetkově i organizačně samostatných

a nezávislých neziskových organizací pracujících metodou LEADER – Místních akčních skupin.

Mezi hlavní úkoly NS MAS ČR se řadí například [42]:

- zastupování a prosazování oprávněných zájmů MAS na úrovni Řídícího orgánu Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD), Ministerstva zemědělství České republiky a vůči dalším subjektům, které jsou aktéry v rozvoji venkova nebo na něj mají návaznost,
- zastupování venkovského hnutí v Evropské asociaci LEADER pro rozvoj venkova – Evropská asociace pro rozvoj venkova (ELARD) a v dalších podobných uskupeních,
- spolupracování na organizaci Národní konference o venkovu spolu s Ministerstvem zemědělství České republiky, se Spolkem pro obnovu venkova České republiky (SPOV ČR) a s Agrární komorou ČR

Členství v Národní síti Místních akčních skupin České republiky

Členem NS MAS ČR se může stát každá řádně vzniklá nezisková organizace místního partnerství, která naplňuje výše uvedené cíle a poslání NS MAS ČR. Zároveň musí splňovat právní podmínky, které jsou ustanoveny v Nařízení rady ES 1698/2005 pro účast v projektech realizovaných metodou LEADER. O přijetí MAS za člena NS MAS ČR rozhoduje Výbor NS MAS ČR.

Členství MAS zaniká, pokud MAS sama projeví zájem vystoupit z NS MAS ČR. Členství je ukončeno ke dni, kdy byla doručena žádost o ukončení členství. Dalším příkladem kdy je MAS ukončeno, je v případě, že MAS nepracuje prokazatelně a dlouhodobě metodou LEADER nebo porušuje dlouhodobě stanovy NS MAS ČR. V případě tohoto ukončení členství rozhoduje Valná hromada NS MAS ČR.

Práva a povinnosti členů Národní sítě Místních akčních skupin

MAS, jenž jsou sdružené v NS MAS ČR mají zejména tyto práva [42]:

- podílení se na činnosti NS MAS ČR a jí pořádaných akcí,
- předkládání návrhy, podněty a stížnosti k činnosti orgánů NS MAS ČR a vyžadovat jejich vyřízení,
- delegování svých zástupců na zasedání Valné hromady NS MAS ČR podle ustanovení Stanov,
- podílení se na činnosti ostatních orgánů NS MAS ČR,

- využívání služeb poskytovaných NS MAS ČR.

MAS, které jsou sdružené v NS MAS ČR mají i povinnosti, mezi které se řadí následující [29]:

- vedení evidence o vlastní MAS se základními údaji prostřednictvím karty MAS a průběžně aktualizovat údaje v kartě MAS,
- dodržování stanov NS MAS ČR a aktivně se podílet na její činnosti,
- placení členských příspěvků na účet NS MAS ČR, pokud budou schváleny Valnou hromadou NS MAS ČR.

Orgány Národní sítě Místních akčních skupin

Národní síť Místních akčních skupin má 3 orgány, které jsou stanoveny ve Stanovách Národní sítě Místních akčních skupin. Jedná se o následující orgány:

- valná hromada NS MAS ČR,
- výbor NS MAS ČR,
- kontrolní komise.

Valná hromada je nejvyšším orgánem NS MAS ČR. Každá členská MAS je oprávněna vyslat své zástupce na shromáždění Valné hromady, přičemž pouze jeden ze zástupců má právo disponovat rozhodujícím hlasem dle pověření členské MAS. Valná hromada NS MAS ČR volí členy kontrolní komise, rozhoduje a schvaluje například o změnách stanov NS MAS ČR, o zavedení členských příspěvků a jejich výši, apod.

Valná hromada NS MAS ČR je oprávněna jednat a usnášet se, je-li přítomna alespoň nadpoloviční většina všech zástupců členských MAS s hlasem rozhodujícím. Pro schválení přijatých usnesení je třeba nadpoloviční většina přítomných hlasů.

Výbor NS MAS ČR je statutárním a výkonným orgánem NS MAS ČR, který za svou činnost odpovídá Valné hromadě. Výbor NS MAS ČR má nejméně třináct členů, kteří zastupují jednotlivé kraje. Výbor NS MAS ČR je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Výbor NS MAS ČR rozhoduje nadpoloviční většinou přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Výbor NS MAS ČR zejména řídí činnost NS MAS ČR v období mezi zasedáním Valné hromady NS MAS ČR, svolává Valnou hromadu NS MAS ČR, apod.

Výbor NS MAS ČR zastupuje navenek jeho předseda a jedná jménem Výboru NS MAS ČR. Funkční období členů výboru je dvouleté.

Kontrolní komise je volena konferencí a má minimálně 5 členů. Jejími členy nemohou být členové Výboru, ani zaměstnanci NS MAS ČR. Kontrolní komise kontroluje zejména dodržování stanov a vnitřních předpisů NS MAS ČR, účelné hospodaření NS MAS ČR. Kontrolní komise předkládá jedenkrát ročně svoji zprávu Valné hromadě NS MAS ČR.

3.4.1 Krajské sítě v Národní síti Místních akčních skupin České republiky

V jednotlivých krajích může vzniknout krajská síť MAS, která je složena z členů NS MAS ČR. O vzniku krajské sítě MAS (dále jen KS MAS) se musí dohodnout nadpoloviční většina členských MAS, které působí v daném kraji. V neposlední řadě musí KS MAS požádat Výbor NS MAS ČR o registraci, a to písemnou formou.

KS MAS vzniká jako subjekt bez vlastní právní subjektivity nebo může vzniknout jako subjekt s právní subjektivitou dle rozhodnutí většiny MAS z příslušného kraje, které jsou členy NS MAS ČR.

3.5 Hodnocení činnosti MAS v roce 2011

Hodnocení činnosti MAS podpořených v rámci Programu rozvoje venkova na období 2007 - 2013, se uskutečnilo v první polovině září 2011. Hodnoceno bylo období od července 2010 do června 2011. Místní akční skupiny byly rozřazeny do skupin A, B, C a D dle počtu získaných bodů.

Tabulka 2– Skupiny dle získaného počtu bodů

	Název skupiny	Doplňující komentář
A	nejlépe fungující MAS – příklady dobré praxe	vysoce transparentní a důvěryhodné, aktivní a aktivizující území
B	dobře fungující MAS	je u nich prokazatelná nadstavba metody LEADER (tj. umí nejen rozdělovat peníze, ale mají i jasnou strategii a distribuce finančních prostředků přes ně má přidanou hodnotu oproti centralizovanému rozdělování
C	průměrné MAS	splňují formální požadavky pro existenci a čerpání, efekt je téměř stejný, jako kdyby finance byly přerozdělovány centrálně
D	MAS, které by svůj přístup měly přehodnotit	jsou na hranici toho, co se od nich očekává, splňují pouze formální pravidla

Zdroj: [59]

Členy Hodnotitelské komise byli zástupci [7]:

- Ministerstva zemědělství,
- Státního zemědělského intervenčního fondu,
- Národní sítě Místních akčních skupin ČR.
- za IV. osu Programu rozvoje venkova ČR.

Zástupci MAS představili svou činnost před hodnotitelskou komisí formou veřejné prezentace a doložením podkladů v písemné či elektronické formě. Jako podklad pro hodnocení byl vytvořen dotazník, který vyplňovaly jednotlivé MAS. Maximální počet bodů byl stanoven na 200. Minimum, které by každá MAS v rámci hodnocení měla získat, tvoří 50 bodů. Nejnižší hodnocená MAS obdržela od Hodnotící komise 90 bodů, nejlépe hodnocená MAS získala 190 bodů.

Činnost místních akčních skupin byla hodnocena v sedmi oblastech[59]:

- strategické dokumenty MAS,
- personální zajištění činnosti MAS,
- administrace výzev a výběr projektů v rámci Strategického plánu LEADER,
- integrace a rozvoj MAS,
- monitoring a evaluace MAS,
- propagace MAS,
- nadstavba aktivit MAS.

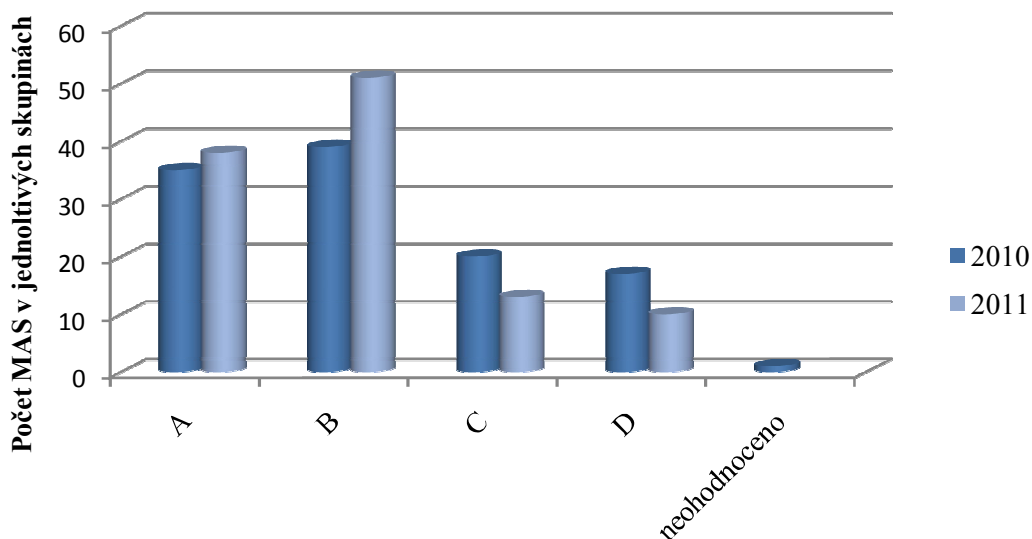
Sedmá oblast je oblastí průřezovou. MAS v ní dostaly možnost pochlubit se činnostmi, o kterých se domnívají, že mohou sloužit jako příklady dobré praxe pro ostatní MAS.

Pro 48 MAS vybraných v rámci 1. kola a pro 32 MAS vybraných v rámci řádného 2. kola byly počty bodů, které sloužily k zařazení do skupin, nastaveny shodně. Pro dodatečně vybraných 32 MAS, označovaných jako MAS 32+ byly bodové hranice posunuty níže. Tato bodová hranice byla posunuta níže, neboť roční finanční alokace těchto MAS nedosahuje úrovně financování zbylých 80 MAS.

Tabulka 3– Bodové rozmezí pro rozřazení MAS do skupin

	A	B	C	D
48 MAS	200-160	159-140	139-120	119-50
32 MAS	200-160	159-140	139-120	119-50
MAS 32+	200-140	140-120	120-100	99-50

Zdroj: [59]

Obrázek 7- Celkové porovnání hodnocení činnosti MAS 2010 – 2011

Zdroj: [59]

Při porovnání počtu MAS umístěných ve skupině A a B v roce 2011 s předcházejícím rokem 2010, je znát významné zlepšení v činnosti MAS. Největší nárůst se vyskytl ve skupině B. V roce 2010 se ve skupině B bylo 39 MAS, v roce 2011 51 MAS. Jedná se o 30,7 % nárůst. Ve skupině C i D lze spatřit pokles oproti roku 2010, čímž se potvrzuje zlepšení činnosti MAS. V roce 2010 jedna MAS nebyla hodnocena, jednalo o MAS Karlístejnsko, o.s.. Tato MAS nebyla hodnocena z důvodu nemoci manažera, protože Hodnotící komise nemohla vykonat návštěvu a ověřit údaje na místě. V roce 2010 se hodnotilo na základě návštěvy MAS v jejich kanceláři. V roce 2011 všechny MAS překročily spodní hranici 50 bodů. V roce 2011 15 MAS získalo více než 170 bodů, 19 MAS více než 160 bodů. Celkem 32 MAS si v roce 2011 hodnocení polepšilo, naopak 17 MAS si pohoršilo. Jestliže srovnáme hodnocení z roku 2010 a z roku 2011, tak víme, že 62 MAS zůstalo ve stejné kategorii jako předminulý rok, z toho 28 zůstalo MAS zůstalo ve skupině A a 27 ve skupině B, 3 ve skupině C a 4 ve skupině D. Celkem 3 MAS si polepšily z kategorie D do kategorie A. Vítězem hodnocení z roku 2011 je MAS Moravský kras, která získala celkem 190.

4 ROZVOJ OBCÍ

4.1 Charakteristika rozvoje

Pojem rozvoj je velmi mnohovýznamový pojem, a jeho interpretace bývá velmi rozdílná. Tento pojem můžeme charakterizovat jako proces změn, k nimž dochází postupně a které přinášejí narůstání efektivnosti a účelnosti, pokud jde o využívání zdrojů, o uskutečňování (využívání) možností, podmiňujících pohyb z původního stavu do stavu žádoucího[24].

Autoři Nohlen a Nuscheler navrhli „magický pětiúhelník rozvoje“ obsahující následující prvky[40]:

- **růst** – za stálý a dlouhodobý růst lze považovat takový růst, který neničí vlastní zdrojovou základnu, a může být udržitelný delší dobu. Růst by měl respektovat potřeby současné generace, aniž by ohrozil uspokojování potřeb budoucích generací,
- **práce** – prací se zde myslí produktivní, placená práce, která vyplývá ze zaměstnaneckého vztahu. Práce v rozvojovém procesu umožňuje zapojit doposud nevyužité zdroje, poskytuje příjem, který umožňuje překonat chudobu, pomáhá k určitému rozvoji osobnosti a vytváří poptávku pro jiné podniky a sektory,
- **rovnost a spravedlnost** – toto kritérium se týká nejen rozdělování důchodů a příjmu, ale také rozdělování i ostatních národohospodářských veličin, ke kterým patří např. možnost vzdělávat se, zdravotnické služby, apod.,
- **participace** – participace znamená, že rozvoj se uskutečňuje pouze za pomoci všech zúčastněných, protože jen tehdy, kdy se potřeby a představy mohou vyjádřit v politických a sociálních rozhodovacích procesech, můžeme hovořit o rozvoji,
- **nezávislost a samostatnost** - kritérium nezávislosti a samostatnosti je zaměřené proti politickým a ekonomickým vlivům silnějších vůči slabším.

Často se stává, že pojem rozvoj je ztotožněn s pojmem růst, přičemž se nejedná o synonymum.

4.2 Koncept místního rozvoje

Je-li vymezení pojmu rozvoj spojováno s územními celky, vyhovuje spíše následující vymezení: Rozvoj představují pozitivně hodnocené změny, podmíněné efektivním využíváním zdrojů a probíhající v zájmu dosahování určitých cílů (více či méně specifikovaných) [52].

Všeobecný místní rozvoj území zahrnuje rozvoj například prostorový, sociální, kulturní a ekonomický (rozvoj místní ekonomiky) jako podstatnou část rozvoje území, která se nemůže realizovat bez výše jmenovaných [46]. Smysl místního rozvoje se nevztahuje pouze na samostatně sledované územní jednotky, ale týká se také územních celků a systému, do kterých tyto územní jednotky patří.

4.2.1 Místní ekonomický rozvoj

Místní ekonomický rozvoj je cílená aktivita podniků, místních samospráv a dalších místních skupin, zaměřených na maximalizujících ekonomických zdrojích na daném území na zvýšení hospodářského blahobytu, na růst pracovních míst a životních úrovní občanů [60].

Světová banka definuje místní ekonomický rozvoj jako proces, ve kterém partneři z veřejného podnikatelského a nevládního sektoru spolupracují na vytváření lepších podmínek pro hospodářský růst a tvorbu pracovních míst.

Kolektiv autorů [16] definuje podstatu místního ekonomického rozvoje jako formování fyzických, lidských, sociálních a institucionálních zdrojů a využívání z něho plynoucích komparativních výhod k vytváření ekonomické základny fungující trvale a s přiměřenou mírou nezávislosti. Důraz je kladen na trvalé dosahování souladu mezi fyzickými (přírodními i umělými) a lidskými zdroji.

Místního ekonomického rozvoje je dosaženo, když se životní úroveň komunity zvyšuje prostřednictvím lidského a fyzického vývoje, který je založen na principech spravedlnosti a udržitelnosti. Blakely [4] uvádí tři části definice místního ekonomického rozvoje, který se zaměřuje na požadovaný konečný stav více než na růst stanovených cílů:

- Za první – ekonomický rozvoj stanoví minimální životní úroveň, která je pro všechny stejná a zvyšuje standard v průběhu času. Rostoucí životní úroveň je spojena s konzumací lepšího zboží a služeb, se zvýšenou kvalitou bydlení, domácnosti budou moci spořit na důchod a budou schopni poskytnout svým dětem odborné či vysokoškolské vzdělání.
- Za druhé – ekonomický rozvoj snižuje nerovnost. Snižuje nejen nerovnost mezi demografickými skupinami (věk, pohlaví, rasy, etnický původ), ale i prostorově definované skupiny, jako domorodé obyvatelstvo oproti imigrantům. Stejně tak snižuje nerovnost mezi různými druhy ekonomických a politických jednotek malých měst oproti velkým měst, venkovských a městských oblastí.

- Za třetí – ekonomický rozvoj podporuje a vybízí k udržitelnému využívání zdrojů a výroby. Pokud ekonomický vývoj nebude zahrnovat cíle udržitelnosti, pak jeho proces může vytvořit nerovnosti mezi současnou a budoucí generací. Rostoucí životní úroveň, které je dosaženo prostřednictvím udržitelného využívání zdrojů a výroby vyžadují různé přístupy k ekonomickému rozvoji v rostoucí míře.

Místní ekonomický rozvoj vymezuje celá řada autorů, avšak všichni se shodují na tom, že hlavním cílem je vybudovat ekonomickou kapacitu obce tak, aby se zlepšila hospodářská budoucnost a kvalita života.

Místní ekonomický rozvoj nezávisí jen na množství finančních prostředků, ale i na intenzivní komunikaci a koordinaci zapojených subjektů.

Pro naplnění cílů místního ekonomického rozvoje se využívají různé přístupy [60]:

- tvorba investičního prostředí přijatelného pro místní podnikatele,
- podpora malých a středních podniků,
- podpora nových a začínajících podnikatelů,
- přilákání externích investic (národních či mezinárodních),
- investice do tzv. tvrdé infrastruktury (dopravní a energetické sítě, telekomunikace, kanalizace, ...),
- investice do tzv. měkké infrastruktury (školství, vzdělávání, zdravotnictví, bydlení, bezpečnost, veřejná doprava, rozvoj pracovní síly, ...),
- podpora rozvoje podnikatelských klastrů.

Za hlavní činitele jsou v tomto přístupu považovány faktory tvrdé a měkké infrastruktury. Jejich kvalita a dostupnost jsou základem úspěšnosti místní ekonomiky.

4.2.2 Mnohorozměrný rozvoj

Mnohorozměrný rozvoj (regionální, místní), v němž ekonomické parametry tvoří jednu z jeho částí, zatímco součástí další mají spíše mimoekonomický charakter. Rozdíl mezi ekonomickými a mimoekonomickými parametry lze často relativizovat. Rozvoj se hodnotí a vymezuje především v těchto primárně mimoekonomických sektorech například [24]:

- využívání půdy,
- tvorba a ochrana životního prostředí a biosféry,
- bydlení,
- urbanismus,
- dopravní podmínky,

- možnosti rekreace a sportovních aktivit,
- sociální podmínky (včetně vzdělávání, péče o zdraví a sociální péče),
- sektor využívání volného času souhrnně.

Rozvojové procesy a cíle se mohou vzájemně doplňovat či podmiňovat, mohou být vůči sobě konkurenční, mohou se integrovat nebo vzájemně podporovat, avšak mohou být vůči sobě relativně nezávislé. Důležitou součástí mnohosektorově koncipovaného rozvoje jsou procesy a cíle, které vyplývají z nadregionálních funkcí lokalit, sídel či regionů. Tyto funkce vymezují příslušnost územních celků do prostorových systémů vyšších řádů. Tato příslušnost představuje, že regionální (místní) rozvoj zahrnuje a integruje i cíle, které nejsou totožné se zájmy komunity či její převažující částí, ale v určitých ohledech vyjadřují jednotu širšího územního společenství.

4.2.3 Udržitelný rozvoj

Princip trvalé udržitelnosti je obecně přijímán jako axiomatická podmínka takového vývoje lidského společenství, při němž jsou zachovávány a rozvíjeny jeho základní hodnoty.

Zpráva Světové komise pro životní prostředí a rozvoj s názvem „Naše společná budoucnost“ definuje udržitelný rozvoj následovně [52]: „Jde o rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez podstatného omezování možnosti budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby. Představuje proces změn, v němž využívání zdrojů, alokace investic, orientace technického pokroku a institucionální vývoj jsou v harmonii a zvyšují současný i budoucí potenciál uspokojování lidských potřeb a aspirací. V nejširším chápání je strategie udržitelného rozvoje zaměřena na dosahování harmonie mezi lidmi navzájem a mezi lidstvem a přírodou.“

Macháček [24] udržitelný rozvoj vymezuje následovně: „Udržitelný rozvoj je cílený proces změn v chování lidské společnosti k sobě samé i ke svému okolí, směřující ke zvyšování současného i budoucího potenciálu uspokojování aspirací a potřeb lidí (i dalších druhů či bytostí - při více ekocentrické variantě definice) s ohledem na možnosti (limity) krajiny a jejích zdrojů.“

4.3 Aktéři místního ekonomického rozvoje

Vajdová, Bernard, Stachová a Čermák v rámci Sociologického ústavu provedli výzkum a studii, která je jedním z výstupů projektu „Partnerství a participace v místní veřejné správě: význam, praxe, příslib“. Autoři považují za důležité faktory regionálního a lokálního rozvoje

sociální sítě mezi regionálními a lokálními aktéry ze soukromého, veřejného i neziskového sektoru. Mezi různými typy aktérů, individuů, rodin, organizací, malých skupin či národů, mají sociální sítě lokálních a regionálních institucionálních aktérů různý tvar a podobu. Cílem jejich studie je analýza sociálních sítí, zjištěním kvantitativních charakteristik sociální sítě aktérů, jako hustoty, centrality a centralizace, existence klik.

Pro účely výzkumu byl sestaven seznam dvaceti institucí, které představují v lokálním sociálním systému nejdůležitější aktéry vyjednávání a rozhodování o místním rozvoji. Mezi těmito institucemi jsou instituce veřejné správy jak na lokální, tak mimolokální úrovni a dále instituce soukromého a občanského sektoru rovněž v lokalitě a mimo ni. Institucionální aktéři místního rozvoje jsou například radní, starosta, jiní úředníci městského úřadu, neziskové organizace ve městě i mimo město, podnikatelé ve městě i mimo město, politické strany ve městě i mimo město, noviny a další média, místní akční skupiny atd.

Jako způsob dotazování byl zvolen rozhovor. Rozhovory byly provedeny ve třech městech – Blatná, Český Krumlov, Velké Meziříčí s vybranými respondenty. Autoři této studie došli k následujícím závěrům [50]:

- Místní veřejná správa je rozhodujícím aktérem místního rozvoje. Nevytváří však uzavřenou skupinu a její relace k ostatním institucím jsou významné. Instituce veřejné správy mohou plnit roli koordinátora, iniciátora společných aktivit a organizátora participativních procesů v lokalitě.
- Otevřenost vůči mimolokálním institucionálním aktérům je rezervovaná. Do jádra sítí se nedostanou mimolokální podniky a podnikatelé ani neziskový sektor. Ani krajské orgány veřejné správy se již do jádra nedostanou, ačkoliv místní rozvoj v mnoha ohledech závisí na postojích a rozhodování kraje.
- Na místním rozvoji se podílí všechny tři sektory a ve větší či menší intenzitě i jednotliví institucionální aktéři. Například na přípravě dokumentů se podílejí pracovní skupiny složené ze zástupců města, podnikatelů a dalších subjektů.

Binek [2] charakterizuje aktéry místního rozvoje následovně: „Aktéry rozvoje venkova můžeme chápat v nejširším slova smyslu jako veškeré formalizované instituce či jednotlivce, kteří nějakým způsobem svými aktivitami vstupují do dění na venkově či kteří jsou součástí venkova“.

Galvasová aktéry, kteří se podílejí svými aktivitami na místním rozvoji vymezuje následovně [10]:

- veřejný sektor

- subjekty státní správy a samosprávy,
- centrální instituce či orgány (např. ministerstva, Česká centrála cestovního ruchu),
- subjekty na krajské úrovni,
- subjekty na lokální úrovni (např. obce, svazky obcí),
- občanský sektor (neziskový)
  - rozvojové organizace (např. Centrum pro komunitní plánování),
  - zájmové organizace (např. myslivci, hasiči, senioři, apod.),
  - sportovní organizace (např. sportovní kluby, Sokol, Orel),
  - nadace,
  - vysoké školy či různé výzkumné ústavy.
- podnikatelský sektor
  - podnikatelé,
  - firmy,
- mezisektorová spolupráce
  - PPP (Public-Privat-Partnership),
  - místní akční skupina.

Z výše uvedených výčtů je zřejmé, že rozvoj obce by nebylo možné realizovat bez aktérů místního ekonomického rozvoje. Zmiňovaní aktéři pocházejí jak z veřejného sektoru, tak ze sektoru soukromého.

4.4 Zdroje, nástroje a techniky rozvoje obce

Rozvoj obce je uskutečňován prostřednictvím zdrojů, nástrojů a technik, která má obec k dispozici. Obec stejně tak jako i ostatní subjekty národního hospodářství jsou limitovány svými zdroji. Aktéři rozvoje jsou nuceni využívat relativně omezené zdroje. Pomocí nejrůznějších nástrojů a technik případně jejich kombinací lze dosahovat vyšší účinnosti a efektivnosti využití zdrojů pro potřeby dosažení cílů rozvoje obce.

Zdroj je část systému, z něhož vycházejí prostředky k činnosti. Zdroje mohou být hmotné i nehmotné povahy. Zdroje slouží k dosahování sociálně ekonomických cílů. Prostředkem k dosahování cílů je nástroj. Hlavním smyslem nástrojů je vyhledávání a odhalování zdrojů, úspora zdrojů stávajících, jejich maximalizace a efektivnost jejich využití.

Techniku lze klasifikovat jako formu či způsob využití nástrojů. Jedná se o souhrn, postup lidských činností a postupů, které umožňují využívat zdroje k produkci statků pro uspokojování potřeb subjektů.

Toth [49] rozděluje nástroje a techniky do tří základních okruhů, kterými mohou představitelé územních samospráv ovlivňovat realizaci příslušných rozvojových opatření a dosahovat tak svých cílů. Jedná se o následující tři základní okruhy:

- ekonomické nástroje a techniky,
- administrativní správní nástroje a techniky,
- nástroj a techniky spolupráce a participace.

Toth [49] do ekonomických nástrojů zařazuje přímé využívání hmotných a nehmotných aktiv a pasiv samosprávné korporace, které přispívají k řešení vlastního rozvojového záměru, nebo napomáhá k dosažení pouze určitého dílčího cíle. Do ekonomických nástrojů lze zařadit veškeré příjmy a výdaje municipálního rozpočtu a obecní majetek.

K administrativně správním poplatkům lze zařadit regulační opatření, pomocí kterých územní samospráva reguluje a usměrňuje chování ostatních subjektů. Mezi administrativní nástroje patří normativní správní akty a interní normativní správní akty. Ke správním nástrojům se řadí individuální správní akty, kontrola a dozor a bezprostřední zákroky. Pravomoci územní samosprávy jsou velmi omezené při využívání těchto nástrojů a technik.

Nástroje a techniky spolupráce a participace lze chápat jako modifikace základních nástrojů ekonomických a administrativně správních. Členění technik nástroje spolupráce a participace umožňuje většinu z nich v určité formě uplatnit mezi všemi subjekty sociálně ekonomického rozvoje a tím výrazně zefektivnit jejich aktivity. Jedná se o [49]:

- veřejný sektor: veřejná správa,
- veřejný sektor: územní samospráva,
- soukromý sektor: podnikatelská sféra,
- soukromý sektor: obyvatelstvo.

Hlavní cíle, kterých lze dosáhnout při racionálním nakládáním s nástroji obce jsou například [52]:

- uspokojování potřeb veřejnosti a zvyšování jejich životní úrovně,
- zkvalitňování a zmnožování majetku obce,
- zlepšování demografické struktury v důsledku zamezení emigrace,
- podpora místního, především drobného a středního podnikání,

- přilákání nových investic,
- zlepšování životního prostředí.

Pomocí nástrojů a vhodně zvolených technik lze podpořit v podstatě jakékoliv cíle rozvoje.

4.5 Faktory rozvoje obce

Faktory, které ovlivňují ekonomický rozvoj, se zabývala ve své práci například Cecilia Wong (1998). Faktory rozděluje na „tvrdé“ a „měkké“. V případě tvrdých ekonomických rozvojových faktorů se v posledních letech sleduje především jejich kvalitativní struktura a inovační struktura. Důležité je také nabídnout tzv. měkké nehmotné faktory v takové kvalitě, která by se udržela a přilákala zájem občanů o rozvoj. V teorii a praxi se liší názory na důležitost hmotných a nehmotných faktorů.

Konkrétní vymezení „tvrdých“ a „měkkých“ faktorů je zobrazeno v tabulce 4.

Tabulka 4– Typologie faktorů místního ekonomického rozvoje

„Tradiční“ resp. hmotné ekonomické rozvojové faktory	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokalita 2. Fyzické faktory 3. Technická infrastruktura 4. Lidský faktor 5. Finanční zdroje a kapitál 6. Poznatky a technologie 7. Průmyslová struktura
Měkké resp. nehmotné ekonomické rozvojové faktory	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kvalita života 2. Institucionální kapacita 3. Podnikatelská kultura 4. Identita a image komunity

Zdroj: [46]

Mezi tvrdé faktory rozvoje lze zařadit např. dostupnost kapitálu, dostupnost a cenu ploch a dobře vzdělaných pracovních sil atd. Většinou jsou tvrdé faktory statisticky sledované a dostupné např. v databázích Českého statistického úřadu, Ministerstva financí, Ministerstva pro místní rozvoj apod. Některé faktory z tradičních ekonomických rozvojových faktorů jsou klíčovými zdroji pro vstup na trhy, mezi takové faktory se řadí např. fyzické faktory a umístění infrastruktury. Infrastruktura je často považována jako jeden z velmi klíčových faktorů pro budoucí vývoj obce.

K měkkým faktorům rozvoje se řadí např. image obce, kvalita vzdělávací a volnočasové infrastruktury aj. Jedná se o dynamické faktory, které jsou citlivé na způsob zjišťování a jejich následné vyhodnocování. Jako důvod se jeví odlišné vnímání těchto faktorů.

Problematikou vymezení faktorů rozvoje obcí se zabývá například Janečková a Vašítková [15]. Ty člení faktory rozvoje na vnitřní a vnější. K vnitřním faktorům patří jednak samotný produkt obce, ale i další charakteristiky, například fyzické, demografické a další.

Mezi vnitřní faktory rozvoje obce patří zejména tyto [15]:

- fyzické a přírodní podmínky obce,
- obyvatelstvo,
- ekonomika města,
- trh práce,
- infrastruktura obce,
  - technická infrastruktura,
  - občanská infrastruktura,
- podnikatelské prostředí.

Mezi zkoumaná kritéria faktoru fyzické a přírodní podmínky obce jsou zejména zeměpisná poloha, a to vzhledem k centru obce, vyšším územně správním celkům aj. Demografické údaje udávají přehled o počtu, skladbě a stavu obyvatelstva. Mezi významné faktory rozvoje obce patří ekonomika obce. Zde se mezi zkoumaná kritéria řadí zaměstnanost, zhodnocení významu cestovního ruchu, pozice malého a středního podnikání, pozice největších podniků aj. Faktor trh práce zkoumá především míru nezaměstnanosti, počet volných pracovních míst, počet každoročních nových absolventů místních středních a vysokých škol aj. Při zkoumání technické infrastruktury se zkoumá oblast dopravy, stav telekomunikace, rozvody vody, elektřiny a zemního plynu. U občanské infrastruktury se zkoumá bytová politika, školství, zdravotnická a sociální péče, kultura, služby apod. Podnikatelské prostředí představuje téměř ve všech obcích velmi významnou roli. Mezi uvažovaná kritéria se řadí existence podnikatelských prostor, existence zvláštních zón, existence institucí na podporu podnikání aj.

Analýza vnějších faktorů se zaměřuje především na faktory a trendy, které obec ovlivňují zvenčí. K vnějším faktorům rozvoje obce patří například [15]:

- mezinárodní tendence k vytváření větších regionů,
- vytvoření nových stupňů samosprávných celků,
- rostoucí význam služeb a cestovního ruchu,

- klesající význam zemědělství a těžkého průmyslu,
- propojení rychlostními železnicemi,
- vstupy zahraničního kapitálu,
- rostoucí význam specializovaných kvalifikací,
- podpůrné programy rozvoje.

Vnitřní faktory rozvoje obce jsou v podstatě klasifikací slabých a silných stránek zkoumaného objektu. Tyto faktory se zapracovávají do SWOT analýzy a stávají se základem pro stanovení strategie rozvoje obce. Pro vymezení příležitostí a hrozeb slouží vnější faktory rozvoje obce.

4.6 Strategické plánování

4.6.1 Charakteristika strategického plánování

Strategické plánování lze charakterizovat jako systematický způsob, jak organizovat a řídit změny a vytvářet v organizacích, obcích, městech, regionech a následně i v celé společnosti široký konsensus na společné vizi pro lepší ekonomickou budoucnost. Strategie obce je vytyčení cílů v souladu s vizí obce a stanovením postupů a akčních plánů vedoucí k jejich uskutečnění. Vize obce je posláním obce s vyjádřením cílů, kterých chce obec v budoucnosti dosáhnout. Při vytváření strategie obce je důležitá spolupráce interních a externích partnerů. K interním partnerům se řadí obyvatelstvo, podnikatelská sféra, instituce veřejného sektoru, společenské a zájmové skupiny a sdružení apod. Mezi externí partnery patří státní správa, regionální orgány, politické strany a sdružení, zahraniční i domácí investoři, masmédia, široká veřejnost apod.

Žitek [61] definuje strategické plánování a strategické řízení je účinným nástrojem, jak spojit společné aktivity rozhodujících představitelů veřejnosti, veřejné správy a organizací směřující k uskutečnění vytyčených cílů.

4.6.2 Strategický plán

Strategický plán rozvoje obce je základním nástrojem, který umožňuje koordinovat a řídit rozvojové aktivity na území obce [12]. Tento dokument velmi často bývá nazýván také jako program rozvoje obce, či strategií rozvoje obce či města. Mezi důvody tvorby tohoto dokumentu patří vymezení základních priorit rozvoje obce či města, definování cíle rozvoje a jednotlivá opatření vedoucí k jejich naplnění. Strategický plán je úzce navázán na územní plán obce, který má dlouhodobou platnost 10 let, avšak ho lze pružně doplňovat. Strategie

obce by měla respektovat územně-technické podmínky již existujícího územního plánu. Jelikož územní plán představuje jeden z nejmocnějších nástrojů realizace strategie obce, je koordinace těchto dvou koncepčních dokumentů – strategického a územního – mimořádně důležitá a nutná.

Mezi zdroje pro zpracování strategického plánu řadí, například [20]:

- závazné předpisy, nařízení a doporučení veřejnoprávních institucí,
- odborné metodické příručky k problematice strategického plánování,
- odborná periodika, která se zabývá problematikou rozvoje obcí a strategického plánování,
- další dostupnou literaturou, zvláště sborníky z vědeckých a odborných konferencí,
- poznatky a doporučení zahraničních expertů a zahraniční literatury.

Hrabalová spatřuje význam strategického plánu zejména v tom, že [12]:

- pomáhá organizovat změny ve společnosti,
- řeší problémy dlouhodobě a komplexně, usiluje o minimalizaci hrozeb a maximalizaci příležitostí obce,
- definuje prioritní oblasti a cíle rozvoje obce, přičemž do těchto oblastí potom mohou být soustředěny omezené zdroje obce,
- pomáhá dosažení konsensu o budoucím vývoji obce mezi jednotlivými zájmovými skupinami díky jejich zapojení do procesu jeho tvorby, přijímání a realizace,
- spojuje za společným cílem rozhodující představitele soukromého a veřejného sektoru v obci,
- vytváří prostor pro vznik veřejno-soukromého partnerství,
- pomáhá překonat přirozený odpor ke změnám.

Strategický plán na obecní úrovni by neměl vzniknout jen jako představa obecního úřadu, ale do procesu jeho přípravy a realizace by měla být zapojena široká veřejnost. Samotné zapojení veřejnosti do přípravy a realizace strategického plánu zrychluje přijímání změn a realizaci jednotlivých opatření strategického plánu. Na strategický plán úzce navazují další nástroje řízení, které jsou na obecní úrovni používány. Jedná se o rozpočtový výhled a rozpočet obce.

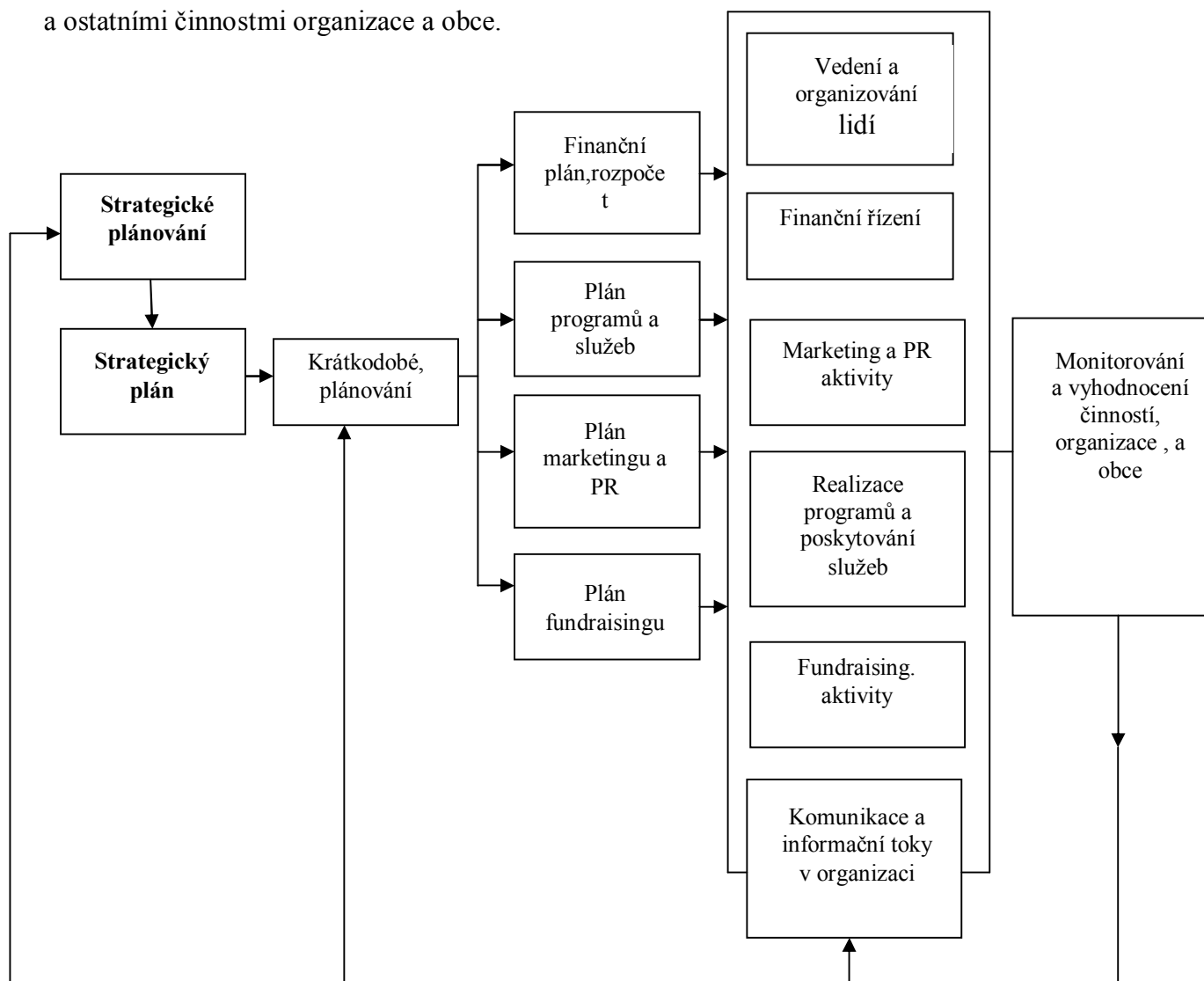
4.6.3 Proces strategického plánování

Jak již bylo zmíněno strategické plánování je dlouhodobým procesem. Strategický plán bývá většinou zpracováván na období 3-5 let, ale některé obce zpracovávají i strategické plány pro desetileté období.

K úspěšnému formulování vize a nalezení cesty k jejímu uskutečnění musí být navzájem sladěny tyto následující tři faktory [39]:

- poslání,
- silné a slabé stránky, neboli to, co obec a organizace dělá dobře a s čím má problémy,
- hrozby a příležitosti, neboli to, co přichází z vnějšího prostředí a na jedné straně obec a organizaci ohrožuje a na straně druhé jí to poskytuje možnosti k dalšímu rozvoji.

Na následujícím obrázku lze spatřit, jaký je základní vztah mezi strategickým plánováním a ostatními činnostmi organizace a obce.

Obrázek 8– Strategické plánování v kontextu ostatních činností organizace a obce

Zdroj: [39]

Základní fáze procesu strategického plánování jsou[12]:

Příprava procesu strategického plánování, vytvoření veřejno-soukromého partnerství.

Aby mohl celý proces strategického plánování probíhat, je potřeba vytvořit orgán (komisi či výbor), který bude celý proces strategického plánování organizovat. Vhodné je sestavit skupinu z vedoucích představitelů zájmových skupin na území obce.

Analýza současné situace obce. Je nutné nejdříve zjistit v jaké situaci se obec nachází a jaké vlivy ji způsobily, proto je vhodné zpracovávat profil komunity. Profil komunity se zaměřuje na analýzu demografické situace obce, otázky trhu práce v obci, zabývá se údaji o bydlení, infrastruktuře a životním prostředí v obci, podniky v obci aj. Jelikož je strategický plán zaměřen i na ekonomický rozvoj obce, může být tento profil obce doplněno o průzkum podnikatelského prostředí v obci.

Formulace vize rozvoje obce, vymezení problémových oblastí. Vize rozvoje dává představu o směru budoucího vývoje obce. Jedná se o vymezení nejdůležitějšího, jak by obec měla v budoucnosti vypadat.

Vnější a vnitřní analýza – SWOT analýza. Vypracování SWOT analýzy pomáhá lépe poznat a uchopit jednotlivé problémové oblasti. SW analýza určuje vnitřní slabé a silné stránky – „Strengths and Weaknesses“ a OT analýza se zabývá vnějšími příležitostmi a ohroženími – „Opportunities and Threats“.

Definice cílů rozvoje obce a opatření vedoucích k jejich naplnění. Na základě provedených analýz jsou stanoveny cíle rozvoje obce, které jsou dále rozvedeny do konkrétních opatření, které vedou k jejich naplnění. Cíle rozvoje by měly být definovány tak, aby byly srozumitelné, reálné, měřitelné a termínované.

Sestavení a přijetí strategického plánu. V této fázi se stanovují priority pro jednotlivé cíle rozvoje obce. Zamyšlená opatření se vztahují k dostupným finančním a dalším zdrojům obce.

Realizace strategického plánu. Výsledkem úspěšného strategického plánování je realizace strategického plánu.

Hodnocení plnění strategického plánu a jeho aktualizace. Každá řídicí činnost vyžaduje kontrolu. Jedná se o vyhodnocení toho, čeho bylo dosaženo ve vztahu k tomu, co bylo zamyšleno, a přijímání určitých opatření pokud se tyto dva stavy liší.

5 KYJOVSKÉ SLOVÁCKO V POHYBU

5.1 Charakteristika Kyjovského Slovácka v pohybu

Místní akční skupina Kyjovské Slovácko v pohybu (dále jen Kyjovské Slovácko) je dobrovolné, nevládní, neziskové sdružení občanů a právnických osob, který spojuje zájem o všestranný rozvoj regionu. Kyjovské Slovácko pracuje na principu LEADER.

Kyjovské Slovácko bylo založeno jako neformální sdružení v dubnu 2002. Dva roky se členové tohoto sdružení scházeli, připravovali se na program LEADER a vytvářeli strategii. V dubnu 2004 bylo sdružení institucionalizováno jako občanské sdružení. Jeho spádovým obvodem je město Kyjov, proto název Kyjovské Slovácko. Je členem Národní sítě Místních akčních skupin Jihomoravského kraje spolu s dalšími osmi MAS. V současnosti má Kyjovské Slovácko 37 členů, kteří působí na území 44 obcí s celkovým počtem obyvatel 62 180 (k 1. 1. 2012) na rozloze 497,78 km². Kyjovské Slovácko také sdružuje mikroregiony, a to celkem 7 mikroregionu [18] - Ždánicko, Babí Lom, Nový Dvůr, Podchřibí, Moštěnka, Bzenecko, Hovoransko.

Pro Kyjovské Slovácko je typická malebná krajina, venkovský ráz sídel, množství památek a především místní tradice, které jsou spojené s vínem, které neodmyslitelně patří k jižní Moravě. Pro tradice a bohatství Kyjovského Slovácka jsou víno, vinařství, památky a přírodní krásy nejen symbolem, ale i zdrojem možného ekonomického a sociálního rozvoje. Přízračné pro region je i úcta k tradicím a radost ze života vyjádřená pestrostí krajiny.

5.2 Členství, práva a povinnosti členů

Podle stanov Kyjovského Slovácka jsou základní cíle následující [41]:

- výběr, administrace a kontrola projektů program LEADER,
- administrativní, organizační a poradenská pomoc při rozvoji území Kyjovského Slovácka a zpracování rozvojových projektů,
- propagační a popularizační a publikační činnost k tématu regionálního rozvoje,
- vzdělávací akce (přednášky, semináře),
- informační činnost,
- zprostředkování zahraničních kontaktů a partnerů,
- zajišťování monitoringu území, vyhotovování analýz a strategických plánů.

Kromě administrace programů LEADER MAS vytváří také vlastní projekty, které vycházejí ze strategických dokumentů. Hlavní aktivity MAS mimo programy LEADER

směřují ke vzdělávací činnosti (ekoporadna, lektorská činnosti managementu) a k vydávání regionálních publikací. Kyjovské Slovácko svou lektorskou činností a podnikáním na základě živnostenského listu zvyšuje podíl samofinancování.

Členem Kyjovského Slovácka může být každá fyzická i právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo v některé z obcí regionu Kyjovského Slovácka, která souhlasí se stanovami sdružení, dodržuje tyto stanovy a dodržuje usnesení orgánů sdružení.

Členství ve sdružení vzniká na základě schválení písemné přihlášky valnou hromadou sdružení. O přijetí rozhodují členové sdružení na své časově nejbližší valné hromadě. O přijetí rozhodují prostou většinou hlasů.

Člen sdružení má právo [41]:

- zúčastnit se valné hromady. Každý člen má jeden hlas. Za právnickou osobu hlasuje její statutární zástupce nebo písemně zmocněný zástupce. Fyzická osoba hlasuje osobně nebo prostřednictvím písemně zvoleného zástupce,
- být volen do orgánů sdružení, vyjadřovat se k činnosti sdružení a jeho orgánů, podávat návrhy a klást otázky,
- být informován o veškeré činnosti sdružení, podílet se na ní a využívat všech výhod, plynoucích z členství ve sdružení.

Člen sdružení má povinnost [41]:

- dodržovat stanovy, plnit rozhodnutí orgánů sdružení,
- zaplatit členský příspěvek dle rozhodnutí valné hromady,
- účastnit se zasedání orgánů sdružení a přispívat ke zlepšení jejich práce.

Sdružení zaniká, pokud se pro jeho zánik vysloví alespoň 2/3 většina všech členů valné hromady. Pro případ likvidace se na valné hromadě ustaví likvidační komise.

Hospodaření sdružení

Majetek sdružení tvoří příspěvky členů, granty, dotace, nadační příspěvky a dary. Hospodaření sdružení se řídí obecně platnými právními předpisy České republiky. Koncepti hospodaření schvaluje valná hromada.

5.3 Organizační uspořádání Kyjovského Slovácka

Organizační strukturu Kyjovského Slovácka tvoří následující orgány [41] - valná hromada, předseda, místopředseda, výkonná rada, komise (výběrová, finanční, monitorovací, kontrolní).

Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem sdružení a tvoří ji všichni členové sdružení. Rozhodnutí valné hromady se přijímá hlasováním. Rozhodnutí je přijato, pokud je pro návrh nadpoloviční většina všech přítomných hlasů. Valná hromada je usnášení schopná, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů sdružení.

Valná hromada má následující pravomoci [41]:

- rozhoduje ve členství ve sdružení,
- volí předsedu, místopředsedu, výkonnou radu, výběrovou komisi, finanční komisi, monitorovací a kontrolní komisi, funkční období volených orgánů je dvouleté,
- schvaluje výroční zprávu a koncepci hospodaření sdružení,
- doplňuje a mění stanovy sdružení,
- schvaluje výši členských příspěvků,
- hlasuje o přítomnosti veřejnosti na svém jednání,
- rozhoduje o zániku sdružení,
- schvaluje kritéria výběru projektů.

Předseda a místopředseda

Předseda je statutárním zástupcem a výkonným orgánem sdružení. Je volen valnou hromadou. Předseda je odpovědný valné hromadě, monitorovací a kontrolní komisi. Předseda řídí činnost sdružení mezi jednáními valné hromadě. Místopředseda zastupuje předsedu v jeho nepřítomnosti.

Výkonná rada

Výkonná rada má pět členů, přičemž členy výkonné rady jsou i předseda a místopředseda. Každé centrum regionu je zastoupeno ve výkonné radě jedním členem, nerozhodne-li valná hromada jinak.

Komise

Výběrová komise má 10-15 členů volených valnou hromadou. Výběrová komise je složena z max. 50 % zástupců státní správy a samosprávy a minimálně 50 % zástupců soukromého

sektoru (podnikatelů, nevládních neziskových organizací, jednotlivců, spolků). Výběrová komise je ustanovena za účelem výběru vhodných projektů pro příjem podpory z programu LEADER. Rozhodnutí výběrové komise se přijímá na základě stanovených kritérií a bodovacího systému, schválených valnou hromadou.

Finanční komise má tři členy volené valnou hromadou. Finanční komise je ustanovena za účelem kontroly hospodaření sdružení. Komise má za úkol předkládat valné hromadě zprávu o hospodaření sdružení vždy po ukončení účetního období.

Monitorovací komise a kontrolní komise jsou kontrolním orgánem sdružení a mají 5 členů volených valnou hromadou. Komise dohlíží zejména na to, jak je nakládáno s finančními příspěvky schválenými sdružením na realizaci jednotlivých projektů.

5.4 Činnost Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko

5.4.1 Mezinárodní spolupráce

Itálie

Kyjovské Slovácko od roku 2006 spolupracuje s italskou MAS Grupo di Locale POLESINE DELTA de PO na projektu s názvem „Typické produkty a turistika v 0 kilometrech“. Cílem projektu je pomocí několika koordinovaných místních a mezinárodních akcí vytvořit spojení mezi typickými místními produkty, turistikou a životním prostředím.

Slovensko

Kyjovské Slovácko uzavřela smlouvu o partnerství se slovenskou MAS Podhoran. Tato spolupráce vznikla v roce 2007. Jedná se o projekt „Generel krajinného plánu“. Cílem tohoto projektu je sladit podmínky ochrany přírody a rekreační využívání cenných přírodních území v příhraničním regionu. V roce 2008 se Kyjovské Slovácko stalo členem Aliancie Dům mikroregionů Dunaj-Váh-Morava. Cílem společného projektu „Zelená síť v srdci Evropy“ je na spravovaných územích vybudovat harmonizovaný systém odpadového hospodářství, podpora obnovitelných zdrojů, iniciování a výsadba biokoridorů, podpora výsadby izolační zeleně, zelených oddychových zón a parků. V současnosti Kyjovské Slovácko spolupracuje s OZ Podhoran na projektu s názvem „Pripravmesa na budúcnosť“. Jeho hlavním cílem je zlepšení ekonomické konkurenceschopnosti a sociální a kulturní soudržnosti obcí regionů na obou stranách hranice. Jde především o posílení vzájemné spolupráce, zkvalitněním strategického plánování a řídicích kapacit. Další spoluprací Kyjovského Slovácka a OZ Podhoran je podaná žádost o finanční příspěvek na projekt s názvem „Společně proti

neonacismu“. Hlavním cílem projektu je propagace vojenských tradic a boj proti neonacistickým tendencím ve společnosti. Stěžejním výstupem projektu je branně-vzdělávací akce s vojenskou tematikou pro děti s obou příhraničních regionů. Další aktivitou projektu je zmapování památek II. Světové války na Kyjovském Slovácku.

Francie, Německo, Belgie

Od roku 2008 pracuje Kyjovské Slovácko na projektu Evropská vesnice společně s MAS des PaysVignerons au coeur de l'Ande, PaysCathare (Francie), MAS Vogelberg (Německo) a s MAS Kempen (Belgie). Cílem projektu „Evropská vesnice“ je výměna hospodářských a kulturních zkušeností.

5.4.2 Činnost Kyjovského Slovácka v letech 2010

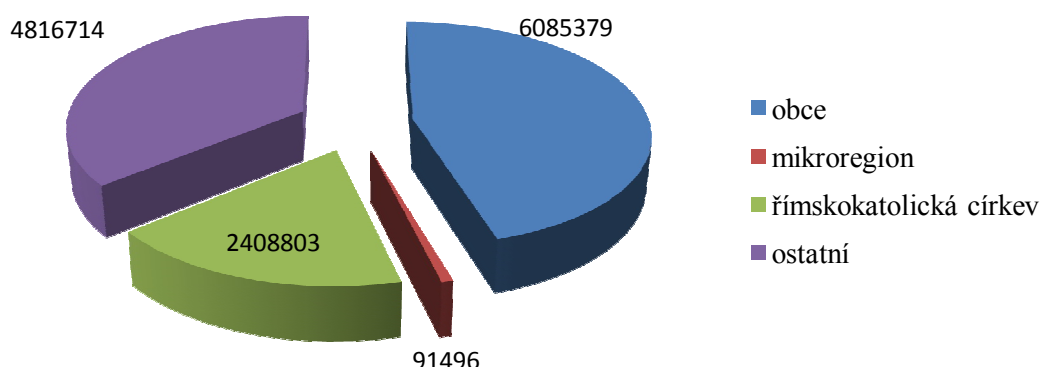
V roce 2010 byla vyhlášena 3. výzva k podávání projektů na základě pravidel programu LEADER. Projekty byly vybírány na základě jejich zaměření, museli však být v souladu s fichemi Strategického plánu LEADER – Kyjovské Slovácko v pohybu. Jednalo se o následující fiche [22]:

- FICHE I. – Přidávání hodnoty zemědělskými a potravinářským produktům
- FICHE II. – Zvýšení rozmanitosti činností nezemědělské povahy
- FICHE III. – Zakládání a rozvoj mikropodniků
- FICHE IV – Málo-kapacitní ubytovací a stravovací zařízení, volný čas
- FICHE V. – Obec – místo pro občany, obnova a rozvoj vesnic
- FICHE VI. – Kulturní dědictví a duchovní odkaz – poklady generací
- FICHE VII. – Kyjovské Slovácko vzdělané

V roce 2010 bylo Kyjovskému Slovácku předloženo 45 žádostí o dotaci. Výběrovou komisí Kyjovského Slovácka bylo schváleno 38 projektů. Tyto projekty byly následně schváleny i Státním zemědělským intervenčním fondem. Jednalo se o projekty v celkové hodnotě 13 402 392 Kč. Jednotlivé projekty viz příloha G – Schválené projekty pro rok 2010

Z dat je zřejmé, že MAS podpořili obce, farnosti, sportoviště, hasiče i podnikatele. Kyjovské Slovácko pomohlo opravit památky, zmodernizovat kulturní domy a pořídit nové technologie.

Výše dotací dle subjektů v Kč

Obrázek 9– Velikost dotace pro jednotlivé subjekty

Zdroj: vlastní konstrukce, data z [22]

Z obrázku je zřejmé, že největší dotace získali obce, jedná se o částku přesahující 6 milionů Kč. Jednalo se například o modernizaci kulturního domu, pořízení nejrůznějšího technického vybavení. Největší část dotací obce využili pro volnočasové aktivity, zaktivnění života v obci, a to jak pro mládež, tak i pro seniory. V roce 2010 dotaci získal pouze jeden mikroregionu, a to Mikroregion Nový Dvůr. Dotaci v roce 2010 získalo i 5 římskokatolických farností v celkové částce 2 408 803. Druhou největší část dotací získali subjekty ostatním. Mezi ostatní subjekty spadají podnikatelé, kteří získali největší část. Dále jsou zde dobrovolní hasiči, občanské sdružení apod.

Na 37. ročníku výstavy Země Živitelka s mottem „Budoucnost Českého venkova“ se uskutečnila ve dnech 26.-31.8 2010 v Českých Budějovicích. MAS Kyjovské Slovácko byla vybrána jako jedna z 10 nejlepších MAS z celé České republiky uplatňujících metodu LEADER.

Kyjovské Slovácko vyhrálo první místo v soutěži „O lidech s lidmi“, tuto soutěž vyhlásilo Centrum pro komunitní práci. Soutěžilo se o nejlepší projekt se zapojením veřejnosti. Kyjovské Slovácko se přihlásilo s projektem „Facilitace krajinného plánu Kostelec“.

MAS Kyjovské Slovácko spolupracuje na dvou projektech národní spolupráce. Jedná se o spolupráci s partnerskými MAS Český Západ a Frýdlantsko, tato spolupráce trvá od roku 2009. Tyto uvedené MAS spojily své vědomosti, síly a zkušenosti, aby společně zmapovaly

kulturní dědictví svého území a aby zprostředkovaly místním obyvatelům i návštěvníkům kontakt s místní historií. V rámci projektu bylo na území Kyjovského Slovácka zmapováno téměř 700 objektů kulturního dědictví. Byla vytvořena podrobná databáze prvků kulturního dědictví, praktickým výstupem je soubor 7 map mikroregionů s vyznačením polohy památek, stručným popisem a fotografiemi. Dalším výstupem je brožura, která zachycuje několik nejzajímavějších příběhů z jednotlivých mikroregionů.

Druhým projektem je projekt s názvem „Mobilní vybavení pro kulturní a sportovní akce“. Projekt vznikla ve spolupráci s MAS Český Západ a Rozvojovým partnerstvím Regionu Hranicko. Každá MAS pořídila mobilní vybavení pro pořádání kulturních a sportovních akcí (např. velkokapacitní stan, reklamní stojan, promítací plátno, dataprojektor, notebook, atd.).

MAS Kyjovské Slovácko spolupracuje i na mezinárodní úrovni. Jedná se o projekt Wine Art, kde hlavním nositelem projektu je město Poysdorf (Rakousko). Cílem projektu je kulturní spolupráce obou zemí. V rámci projektu proběhlo společné sympozium rakouských a českých umělců – sochařů, kteří vytvořili díla s vinařskou tematikou.

5.4.3 Činnost Kyjovského Slovácka v letech 2011

MAS Kyjovské Slovácko za dobu své existence zrealizovala více než 160 projektů v celkové hodnotě přesahující 60 milionů Kč.

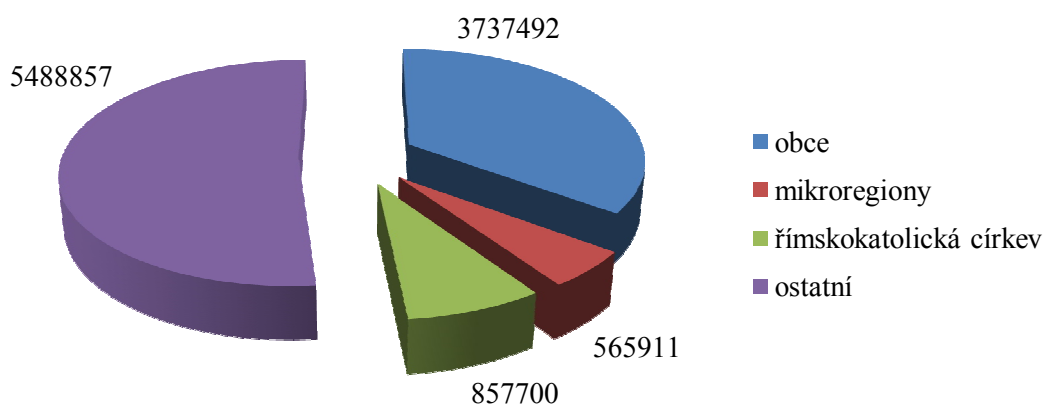
V roce 2011 byla vyhlášena 4. výzva, která musela být v souladu s programem LEADER. 4. výzva má následujících 8 fiche [23]:

- FICHE I. – Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
- FICHE II. – Zvýšení rozmanitosti činností nezemědělské povahy
- FICHE III. – Zakládání a rozvoj mikroregionů
- FICHE IV. – Malo-kapacitní ubytovací a stravovací zařízení, volný čas
- FICHE V. – Obec – místo pro občany, obnova a rozvoj vesnic
- FICHE VI. – Kulturní dědictví a duchovní odkaz – poklady generací
- FICHE VII. – Rozhledny, pěší trasy a stezky

V roce 2011 kancelář MAS přijala celkem 58 projektů v celkové hodnotě kolem 23 milionů. Většina projektů prošla ve fázi nápadu, avšak výběrová komise vybrala ve finále 24 projektů v celkové hodnotě 10 649 960 Kč. Jedná se o následující projekty, viz následující příloha H – Schválené projekty pro rok 2011.

Jedná se o projekty, které k financování doporučila MAS, nyní se však čeká na konečné vyrozumění Státního zemědělského intervenčního fondu (administrace projektů na Státním zemědělském intervenčním fondu dalších 4-5 měsíců). Na obrázku 10 je znázorněna velikost dotace mezi dané subjekty (obce, mikroregiony, římskokatolické církve a ostatní subjekty).

Výše dotací dle subjektů v Kč

Obrázek 10-Velikost dotace pro jednotlivé subjekty

Zdroj: vlastní konstrukce, data z [23]

Z obrázku je jasné, že nejvíce dotací by plynulo k subjektům označených jako ostatní. Mezi tyto subjekty se řadí 2 firmy, formy společnost s ručením omezeným (Lone – zemědělská společnost a MG Centrum), tyto firmy by získaly celkem téměř milion korun, což představuje z celkové částky 9,33 %. Mezi ostatní subjekty se řadí osoby samostatně výdělečně činné a občanské sdružení. Druhou největší skupinou jsou obce, které by získaly 35 % z celkové částky. Posledním skupinou, která žádala o dotace je římskokatolická církev, v roce 2011 žádali pouze 2 římskokatolické církve, a to z Vlkoše a ze Žarošic, a to v celkové výši 857 700 Kč, což je pokles o 64,4 %.

V roce 2011 o dotaci získal pouze jeden mikroregion, a to Mikroregion Nový Dvůr. Mikroregion Nový Dvůr žádal o dotaci na projekt s názvem „Ubývá míst, kam chodívala pro vodu“. Tento projekt je zaměřen na rekonstrukci a estetickou úpravou dnes již nefunkčních obecních studen. Každá obec si vytipovala vhodnou studnu, která bude díky dotaci zrekonstruována. Celkovým upravením těchto zanedbaných studen se dosáhne zpětného začlenění těchto staveb do koloritu mikroregionu, neboť všechny rekonstruované studny ponесou společný vizuální prvek.

6 KORESPONDENČNÍ ANALÝZA

Korespondenční analýza (dále jen CA = Correspondenceanalysis) je grafická explorativní metoda, která slouží k zobrazení skryté vnitřní závislosti. Metoda je založena na rozboru struktury vzájemných závislostí dvou a více nominálních a ordinálních proměnných uspořádaných do kontingenční tabulky. Jedná se o popisnou a průzkumovou metodu.

Hebák[11] uvádí, že metoda je oblíbeným nástrojem zejména při zpracování rozsáhlejších kontingenčních tabulek, které obsahují mnohočetné kategorie, a kdy se grafické metody stávají ve srovnání s čísly přehlednějšími. Vzhledem k tomu, že CA umožňuje v zásadě výzkum závislostí nominálních nebo ordinálních proměnných, je třeba v případě spojité proměnné nejprve kategorizovat.

Grafickým výstupem CA je tzv. korespondenční mapa, která obsahuje dvě skupiny bodů. Jedná se o I-body řádkových kategorií (objekty) a J-body sloupcových kategorií (znaků). Každý řádek (nebo sloupec) korespondenční tabulky si lze představit jako bod v I-rozměrném (případně J-rozměrném) prostoru. Mezi jednotlivými body pak lze spočítat vzájemná vzdálenost. Mírou vzdálenosti lze chápat vzdálenost řádkových a sloupcových profilů, někdy označovaných jen jako vzdálenost mezi řádky a sloupci. Smyslem této analýzy je vzdálenosti převést do euklidovského prostoru (nejlépe dvourozměrného), ve kterém body odpovídají jednotlivým kategoriím. Rozlišujeme dvě základní míry vzdálenosti, a to euklidovskou vzdálenost a Chí-kvadrát vzdálenost (někdy označovanou jako vážená euklidovská vzdálenost).

Bodové zobrazení sloupcových kategorií v asymetrické mapě řádkových profilů je někdy označováno jako vrcholy, nebo referenční body. Tyto body mají hlavně interpretační význam, neboť jsou součástí stejného prostoru jako řádkové zobrazení řádkových profilů[11]. Čím blíže jsou řádkové a sloupcové body v korespondenční mapě, tím větší je korespondence (podobnost) mezi odpovídajícími kategoriemi. Řádkové body, které jsou těsně u sebe, indikují řádky, které mají podobné profily v celém řádku. Sloupcové body, které jsou blízko u sebe, indikují sloupce s podobnými profily směrem dolů přes všechny řádky.

CA vychází z matice N typu $r \times s$ odpovídající kontingenční tabulce s r řádky a s sloupci a celkovým počtem prvků $n = rs$. Matice P se nazývá korespondenční matice a vypočteme ji podílem

$$P = \frac{N}{n} \quad (2)$$

Jednotlivé prvky matice P získáme dělením

$$p_{ij} = \frac{n_{ij}}{n} \quad (3)$$

Řádkové zátěže r se vypočtou podílem okrajových četností n_{i+} celkovým počtem prvků n

$$r_i = \frac{n_{i+}}{n} \quad (4)$$

a r -členný vektor řádkových zátěží označíme r .

Sloupcové zátěže c_j vypočteme podílem okrajových četností n_{+j} celkovým počtem prvků n

$$c_j = \frac{n_{+j}}{n} \quad (5)$$

a s -členný vektor sloupcových zátěží pak označíme c .

Řádkové relativní četnosti $r_{j/i} = \frac{n_{ij}}{n_{i+}}$ se nazývají řádkové profily (řádková procenta). Tvoří pro všechny i řádkové vektory r_i . Z nich lze definovat matici řádkových profilů R následující matici

$$R = D_r^{-1} P = \begin{bmatrix} r_1^T \\ r_2^T \\ \vdots \\ r_r^T \end{bmatrix} \quad (6)$$

kde D_r je diagonální matice s prvky vektoru r na diagonále. Stejným způsobem se vypočtou i sloupcové profily (sloupcová procenta) $c_{i/j}$, $c_{i/j} = \frac{n_{ij}}{n_{+j}}$. Matici sloupcových profilů C vypočteme součinem

$$C = D_c^{-1} P = [c_1, c_2, \dots, c_s] \quad (7)$$

kde D_c je diagonální matice s prvky vektoru c na diagonále.

Korespondenční matici lze na základě definované symboliky schématicky vyjádřit v následující struktuře

$$\begin{bmatrix} P & r \\ c^T & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} p_{11} & p_{12} & \cdots & p_{1s} & | & r_1 \\ p_{21} & p_{22} & \cdots & p_{2s} & | & r_2 \\ \vdots & \vdots & \cdots & \vdots & | & \vdots \\ p_{r1} & p_{r1} & \cdots & p_{rs} & | & r_r \\ c_1 & c_2 & \cdots & c_s & | & 1 \end{bmatrix} \quad (8)$$

6.1 Dotazníkové šetření

Cílem této práce, která nese název „Zhodnocení vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce“, je zhodnotit jednotlivé vlivy místní akční skupiny, které působí na rozvoj obce. Aby byly jednotlivé vlivy identifikovány, bylo třeba provést dotazníkové šetření.

6.1.1 Sestavení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření proběhlo v obcích, jež působí na území Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu. Dotazník byl poslán všem 44 starostům či starostkám jednotlivých obcí, které působí na území výše uvedené MAS. Dotazníkové šetření probíhalo v březnu 2012, a bylo rozesláno prostřednictvím e-mailu.

Na dotazníkové šetření odpovědělo celkem 16 obcí, což značí téměř 37 % návratnost. Všechny dotazníky byly vyplněny správně.

Zasílaný dotazník byl sestaven ze 14 otázek, přičemž tři otázky byly otevřené, čtyři byli uzavřené, kdy zástupci obcí vybírali z několika možností a poslední otázky byly koncipovány jako otázky škálovací. V tomto případě zástupci obcí přiřazovali bodové hodnocení k jednotlivým otázkám. V této části byla autorkou stanovena bodovací stupnice 1 – 10, přičemž 1 představovala nejnižšímu hodnocení, 10 charakterizovala nejvyšší hodnocení.

U otevřených otázek se zjišťovaly následující informace²:

- kolik obyvatel má dotazovaná obec,
- kolik projektů obec realizovala v časovém horizontu posledních 5 let,
- jak dlouho je daná obec členem Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu.

U uzavřených otázek, byly zjišťovány:

- jaké možnosti financování využívají jednotlivé obce,
- do jakých oblastí obec nejvíce investovala,
- žádá obec o dotace prostřednictvím MAS Kyjovské Slovácko v pohybu,
- jaká je úspěšnost při žádání o dotace.

V případě škálovacích otázek bylo zjišťováno:

- které oblasti rozvoje obce jsou významné více či méně,
- jaké jsou hrozby rozvoje obce,

U následujících čtyř otázek byly zjišťovány, jaké nástroje používá obec při rozvoji v následujících oblastech:

- místní ekonomiky,
- cestovního ruchu,
- bydlení,
- kulturu a sportu,

---

²Přesná verze dotazníku viz příloha E

- služby obce.

Pomocí dotazníkového šetření chtěla autorka zmapovat situaci obcí na území Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu. Dotazník byl vytvořen s cílem, aby jeho vyplnění bylo pro respondenty co nejjednodušší

6.2 Interpretace výsledků dotazníkového šetření

Výsledky dotazníkového šetření jsou interpretovány pomocí grafického aparátu, procentního vyjádření a korespondenční analýzy. Veškeré údaje jsou uvedeny z dat, které byly získány prostřednictvím dotazníkového šetření.

U otázky č. 8 a následujících je využívána korespondenční analýza, pro lepší interpretaci výsledků je využita korespondenční mapa. Pro její sestavení bylo využito bodovací hodnocení. Jednotlivé body byly pomocí funkce quartil rozděleny dle vlivu do následujících skupin:

- zcela bezvýznamný vliv,
- slabě významný vliv,
- významný vliv,
- silně významný vliv.

U těchto otázek měli respondenti možnost vyjádřit i jiný způsob rozvoje obce apod. Bohužel tuto možnost ani jedna obec nevyužila.

6.2.1 Vyhodnocení otázky č. 1

Při sestavování bylo počítáno s rozříděním obcí dle počtu obyvatel do 10 velikostních kategorií, které byly znázorněny v příloze F - Rozdělení obcí podle velikosti a počtu obyvatel.

Jelikož zastoupenost obcí podle velikostní kategorie byla nevyrovnaná, bylo nutné obce uspořádat jiným způsobem. Protože se dotazníkového šetření aktivně účastnilo 16 respondentů, byly obce rozděleny prostřednictvím mediánu. Vznikly tedy 2 velikostní kategorie obcí, jedná se o kategorii 1 – malé obce, kategorie 2 – velké obce. Výhodou toho rozdělení je rovnoměrné zastoupení obcí v jednotlivých kategoriích. V obou kategoriích je stejný počet obcí, a to 8 obcí. Do kategorie 1 spadají obce s maximálním počtem obyvatel 1048 obyvatel. Do kategorie 2 patří obce s počtem obyvatel nad 1048 obyvatel. Blíže viz tabulka 5.

Tabulka 5 – Rozdělení zúčastněných obcí dle velikostní kategorie

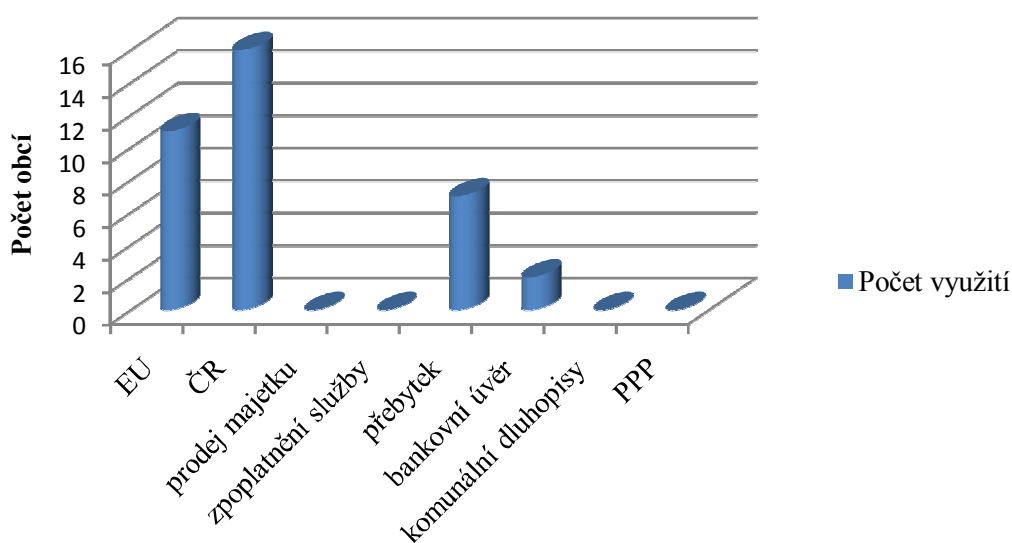
Kategorie 1 (počet obyvatel)	Kategorie 2 (počet obyvatel)
Archlebov (862)	Kyjov (12000)
Ježov (720)	Milotice (1921)
Labuty (195)	Moravský Písek (2160)
Lovčice (800)	Ratíškovice (4100)
Stavěšice (368)	Šardice (2200)
Těmice (910)	Vacenovice (2200)
Žarošice (1046)	Vlkoš (1050)
Želetice (518)	Ždánice (2600)

Zdroj: vlastní zpracování

6.2.2 Vyhodnocení otázky č. 2

U této otázky bylo zjišťováno, které možnosti využívají obce při financování svých projektů. Starostové či starostky vybíraly z několika možností. Jednotlivé možnosti jsou uvedeny v příloze E – Dotazníkové šetření.

Bylo možné vybrat i více možností, maximálně však tři možnosti. Vyhodnocení otázky č. 2 je znázorněno obrázkem 11.

Obrázek 11 - Možnosti financování a jejich využití

Zdroj: vlastní zpracování

Z obrázku 11 je na první pohled jasné, že jsou využívány pouze jen následující možnosti financování:

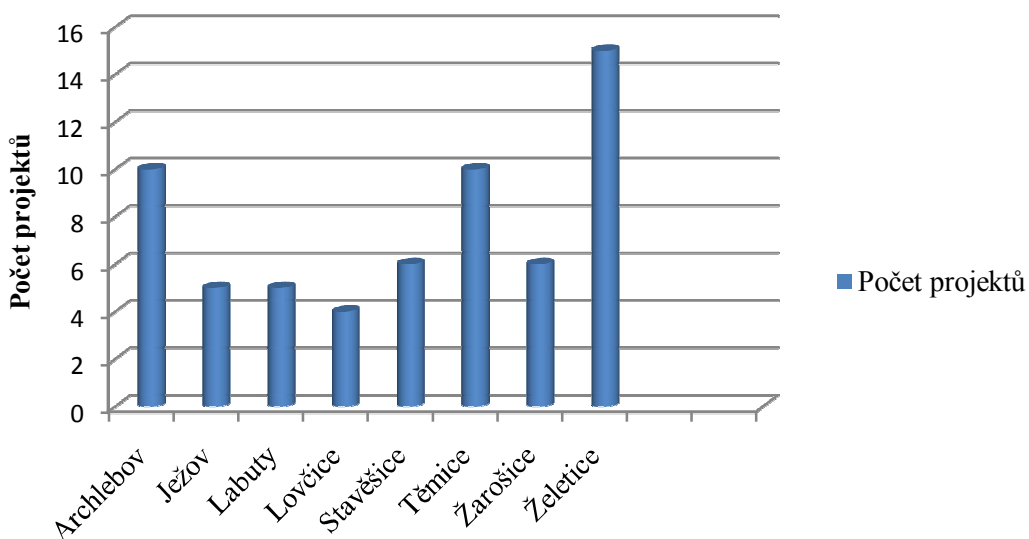
- dotační tituly z Evropské unie,
- dotační tituly z České republiky,

- z přebytku,
- bankovní úvěry.

Všechny zúčastněné obce využívají dotační tituly z České republiky. Druhou nejvíce využívanou možností je využívání dotačních titulů z Evropské unie, tato možnost byla označena v 11 případech, což představuje 68,75 %. Jako další možnost byla označena možnost využití přebytku obce (43,75 %). Pouze dvě obce na realizaci projektu využívají bankovní úvěry. V zastoupení je i kategorie 1 i kategorie 2. Kategorie 1 je zastoupena obcí Želetice, která má pouhých 518 obyvatel. Kategorie 2 je zastoupena obcí Moravský Písek, která má přes 2 000 obyvatel. Ani jedna z dotazovaných obcí neprodává majetek, nevydává komunální dluhopisy, nezpoptatňují služby ani nevyužívají partnerství veřejného a soukromého majetku, aby zajistila realizování projektu.

6.2.3 Vyhodnocení otázky č. 3

Při dotazování bylo zjišťováno, kolik projektů jednotlivé obce realizovali za posledních 5 let. Výsledky vyhodnocení otázky č. 3 byly rozděleny do dvou obrázků, podle kategorie obcí. Na obrázku 12 je znázorněn počet realizovaných projektů v kategorii 1 a na obrázku 13 je znázorněn počet realizovaných projektů v kategorii 2.

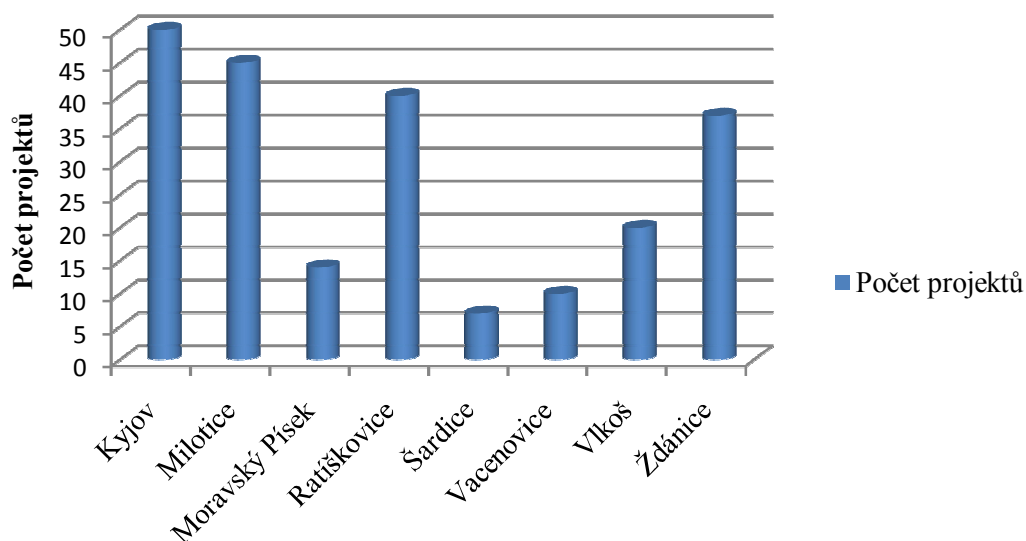

Obrázek 12 – Počet realizovaných projektů v kategorii 1

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku 12 je graficky znázorněna kategorie 1 – malé obce. Průměrný počet projektů v kategorii 1 je 7,5 projektu na danou obec.

Obrázek 13 - Počet realizovaných projektů v kategorii 2

Zdroj: vlastní zpracování

V kategorii velkých obcí je průměrný počet realizovaných projektů za posledních pět let je 28 projektů.

6.2.4 Vyhodnocení otázky č. 4

U otázky č. 4 bylo zjišťováno, do jakých oblastí obce nejvíce investují. Respondenti měli možnost vybírat z několika možností. I u této otázky bylo možné vybrat více možností, maximálně však 3.

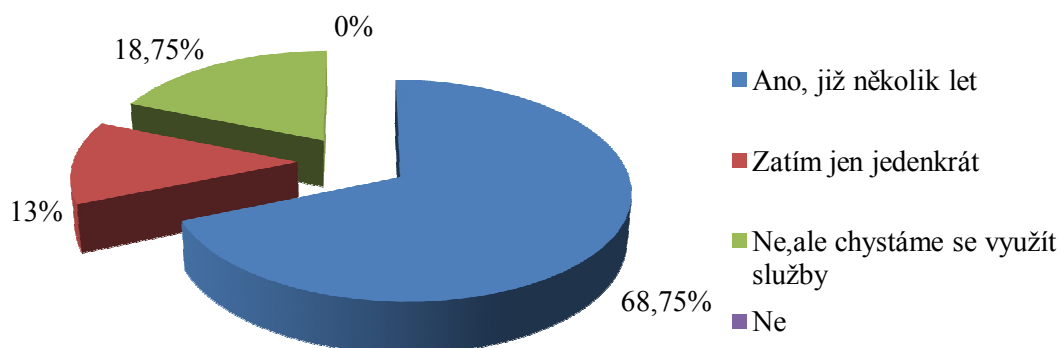
Mimo obce Žarošice každá obec investuje nejvíce do podpory a modernizaci technické infrastruktury. 62, 5 % obcí uvedlo, že mimo do infrastruktury také investují do podpory péče o veřejné prostranství. Obce také investují do podpory kultury a kulturních památek, a to téměř 44 % obcí. Z těchto skutečností je zřejmé, že zástupcům obcí záleží na prostředí, ve kterém obyvatelé jejich obcí žijí. Dále bylo uvedeno, že obce investují i do podpory cestovního ruchu, a do podpory bytové politiky, ale jen v malém procentu. Naopak za posledních 5 let ani jedna z obcí neinvestovala do podpory podnikání a do podpory spolupráce s jinými obcemi.

6.2.5 Vyhodnocení otázky č. 5

V páté otázce bylo zjišťováno, zda obce využívají služby Místní akční skupiny (MAS) Kyjovské Slovácko v pohybu při žádání o dotace. Respondenti vybírali ze 4 možností, přičemž jako správná odpověď mohla být označena pouze jedna odpověď.

Výsledky jsou interpretovány pomocí grafického aparátu.

Rozsah využití služeb MAS

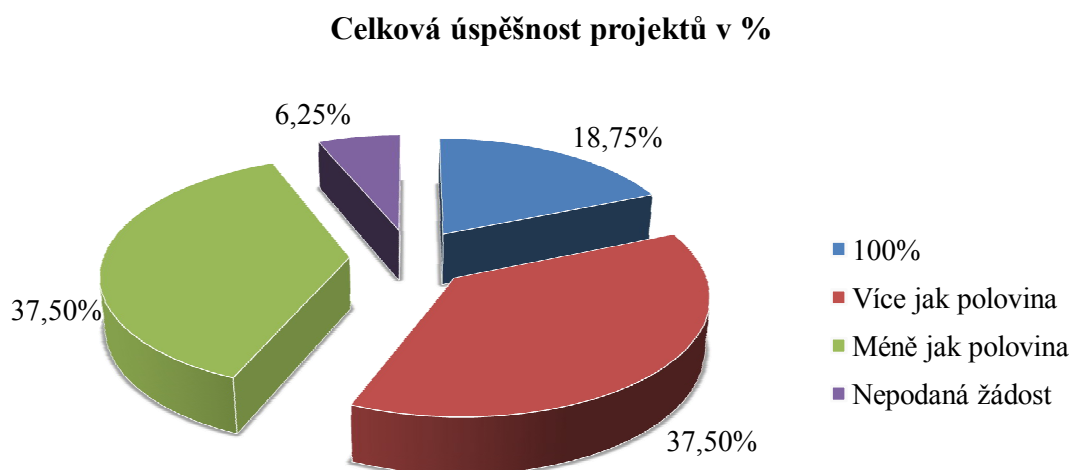
Obrázek 14 - Rozsah využití služeb MAS

Zdroj: vlastní zpracování

Na území MAS existují i obce, které doposud nevyužily služeb Kyjovského Slovácka při žádání o dotace. Ale chystají se tuto službu využít. Například obec Moravský Písek, na jehož území působí Kyjovské Slovácko teprve od ledna 2012, již nyní ví, že v budoucnu bude využívat tuto službu. Moravský Písek byl jeden ze dvou obcí, který pro realizaci svých projektů využil bankovní úvěr. Z kategorií malých obcí služby MAS nevyužívají i obce Těmice a Ježov, tyto obce na financování svých projektů využívají dotační tituly jak z Evropské unie, tak z České republiky.

6.2.6 Vyhodnocení otázky č. 6

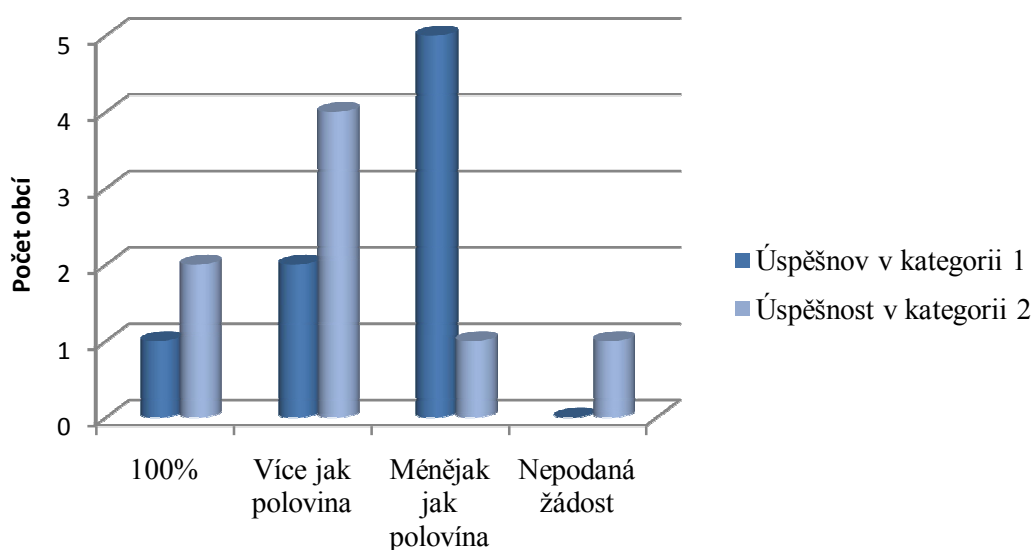
Tato otázka zkoumala, jaká je úspěšnost obcí při žádání o dotace. Obce volily mezi několika možnostmi. Z charakteru otázky vyplývá, že odpověď může být pouze jedna. Výsledky jsou interpretovány pomocí dvou obrázků. Na prvním obrázku je znázorněna celková úspěšnost obcí při žádání dotací prostřednictvím MAS.

Obrázek 15 – Celková úspěšnost při žádání dotací prostřednictvím MAS

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku 15 je znázorněna celková úspěšnost při žádání dotací prostřednictvím MAS a na následujícím obrázku 16 je tato úspěšnost rozdělena dle velikostních kategorií.

Obrázek 16 – Úspěšnost při žádání o dotace prostřednictvím MAS v jednotlivých kategoriích

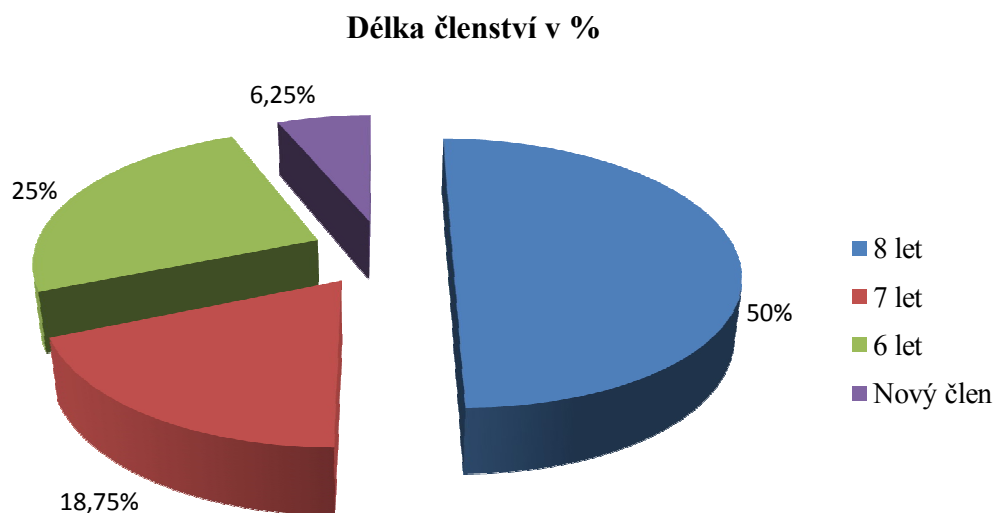
Zdroj: vlastní zpracování

Z obrázku 15 vyplývá, že šest obcí (37,5 %) uvedlo, že úspěšných projektů bylo více jak polovina, a stejný počet obcí uvedlo, že jejich projektů bylo úspěšných méně než polovina.

Následující obrázek 16 znázorňuje úspěšnost dle jejich velikostní kategorie. U malých obcí převažovala odpověď, že úspěšnost projektů je menší jak polovina. U kategorie 2, velké obce, 50 % respondentů uvedlo, že úspěšnost projektů je větší jak polovina. Z velkých obcí uvedl Moravský Písek, že doposud nevyužil možnost podání žádosti o dotaci prostřednictvím Místní akční skupiny, je to podmíněno tím, že území této obce spadá do MAS teprve od ledna 2012.

6.2.7 Vyhodnocení otázky č. 7

Při dotazování bylo zjišťováno, jak dlouho jsou obce členy Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu. Jak již bylo zmíněno při představování této MAS, Kyjovské Slovácko bylo založeno v roce 2004, působí tedy 8 let. Na dotazníkové šetření odpověděli obce, které jsou dlouholetými členy Kyjovského Slovácka, pouze Moravský Písek je členem od ledna 2012.

Obrázek 17 – Délka členství obcí v Místní akční skupině Kyjovské Slovácko

Zdroj: vlastní zpracování

50 % dotázaných obcí uvedlo, že jsou členy Kyjovského Slovácka již 8 let, tedy od jejího založení. O rok později přistoupilo 25 % dotázaných obcí. V roce 2006 se území Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu rozšířilo o další 3 obce.

6.2.8 Vyhodnocení otázky č. 8

Respondenti při odpovídání na otázku č. 8 využili bodovací stupnice, která byla stanovena autorkou. Byli dotazováni, které oblasti rozvoje obce jsou pro obec významné.

Pro vyhodnocení této otázky měly otázky přidělen kód, který je uveden v následující tabulce 6.

Tabulka 6– Kódy pro odpovědi k otázce č. 8

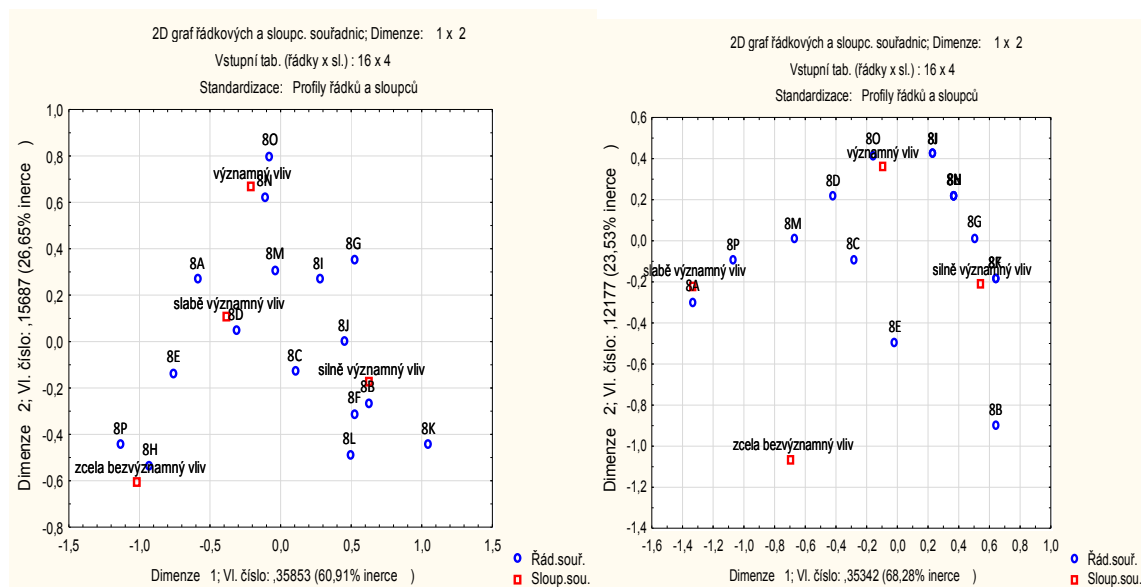
Kód odpovědi	Oblasti rozvoje
8A	podpora místního drobného a středního podnikání
8B	snaha o zlepšení životního prostředí v obci
8C	zlepšování sociálních poměrů mladých lidí, rodin s dětmi
8D	zlepšování sociálních poměrů seniorů
8E	výstavba, údržba, rekonstrukce obecních bytů
8F	výstavba a modernizace technické infrastruktury (kanalizace, vodovod či další inženýrské sítě)
8G	péče o kulturní památky, podpora kulturních aktivit
8H	podpora cestovního ruchu, rekreace a rekreačních aktivit
8I	podpora sportovních aktivit
8J	podpora příspěvkových organizací (Dobrovolný svaz hasičů, Junák, Svaz zahrádkářů,...)
8K	péče o veřejné prostranství
8L	podpora školství, vzdělávání
8M	zajišťování pořádku a bezpečnosti
8N	členství ve skupině MAS
8O	spolupráce s dalšími obci
8P	spolupráce se zahraničními organizacemi
8Q	jiné

Zdroj: vlastní zpracování

Na následujícím obrázku jsou znázorněny dvě korespondenční mapy, které znázorňují pro jednotlivé kategorie obcí varianty odpovědi na otázku č. 8.

Kategorie 1

Kategorie 2

Obrázek 18 – Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 8

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku 18 je interpretován výsledek na otázku 8. Již na první pohled je zřejmé, že výsledky nebudou moc rozdílné.

Tabulka 7 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 8

Kategorie 1

Kategorie 2

číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka 4) Vstupní tab. (řádky x sl.) : 16 x 4 Celk. inerce =,58864 Chi2=75,346 sv=45 p=,0030					číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka 5) Vstupní tab. (řádky x sl.) : 16 x 4 Celk. inerce =,51759 Chi2=66,252 sv=45 p=,02133				
	Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát		Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát
1	0,598774	0,358530	60,90858	60,90858	45,89190	1	0,594489	0,353417	68,28090	68,2809	45,23736
2	0,396072	0,156873	26,65027	87,55885	20,07979	2	0,348950	0,121766	23,52550	91,8064	15,58608
3	0,270616	0,073233	12,44115	100,0000	9,37385	3	0,205936	0,042409	8,19360	100,0000	5,42841

Zdroj: vlastní zpracování

U kategorie 1 i u kategorie 2 je celková inerce větší než 0,5. Autorka považuje tuto hodnotu za referenční. U kategorie je 1 je chí-kvadrát 75,346 a u kategorie 2 je síla testu 66,252. Z obrázku 18 lze vypořadovat sílu vlivů v jednotlivých oblastech rozvoje obce.

Obce kategorie 1

Zástupci obcí považují za silně významný vliv na oblasti rozvoje obce následující:

- snaha o zlepšení životního prostředí v obci,
- zlepšování sociálních poměrů mladých lidí, rodin s dětmi,
- podpora příspěvkových organizací,
- výstavba a modernizace technické infrastruktury,

- podpora školství a vzdělávání.

Z výše vyjmenovaných má největší vliv na rozvoj obce výstavba a modernizace technické infrastruktury a snaha o zlepšení životního prostředí v obci. Již v otázce č. 4, do jakých oblastí obec nejvíce investovala, byla to právě výstavba a modernizace infrastruktury.

Představitelé obcí vidí významný vliv v členství v Místní akční skupině a ve spolupráci s dalšími obcemi. Naopak za zcela bezvýznamný vliv považují podporu cestovního ruchu, rekreace a rekreačních aktivit. Ani ve spolupráci se zahraničními organizacemi nevidí představitelé obcí nějaký význam.

Obce kategorie 2

Respondenti bodovali 16 možností, přičemž 8 možností označili jako významné až silně významné:

- péče o veřejné prostranství,
- výstavba a modernizace technické infrastruktury,
- podpora příspěvkových organizací,
- podpora sportovních aktivit,
- spolupráce s dalšími obcemi,
- členství v Místní akční skupině,
- podpora školství a vzdělávání.

Z obrázku kategorie 2 je zřejmé, že některé kódy odpovědi se překrývají se, tudíž mají stejný vliv. Starostové vidí stejný vliv u výstavby a modernizace technické infrastruktury a u péče o veřejné prostranství. Dále stejně významný vliv mají kódy odpovědi J a I (J = podpora příspěvkových organizací, I = podpora sportovních aktivit). Stejnou sílu vlivů mají i odpovědi N a L (N = členství v Místní akční skupině, L = podpora školství a vzdělávání).

Za slabě významný vliv je označena podpora místního drobného a středního podnikání a spolupráce se zahraničními organizacemi. Ani jeden kód odpovědi nebyl označen jako zcela bezvýznamný vliv.

U obou kategorií spatřují respondenti silný vliv u výstavby a modernizaci technické infrastruktury, podpory příspěvkových organizací a podpory školství a vzdělávání

6.2.9 Vyhodnocení otázky č. 9

Respondenti byli dotazováni, v čem spatřují hrozby rozvoje obce. Opět byla využita bodová stupnice. Dotazování bodovali následující hrozby, viz následující tabulka 11.

Tabulka 8 – Kódy pro odpovědi k otázce č. 9

Kód odpovědi	Hrozby rozvoje obce
9A	špatná demografická struktura (špatná věková struktura)
9B	emigrace obyvatel
9C	špatná zeměpisná poloha (daleko od centra, omezení skrz přírodní podmínky)
9D	odloučení od dalších obcí
9E	nedostatek finančních prostředků
9F	nedostatek volných rozvojových ploch
9G	málo podnikatelů na území obce, kteří by vytvářeli pracovní příležitosti
9H	nezájem obyvatelstva
9I	nevyhovující sociální zařízení
9J	nepřehlednost zákonů
9K	administrativní náročnost dotačního systému
9L	špatná technická infrastruktura
9M	jiné

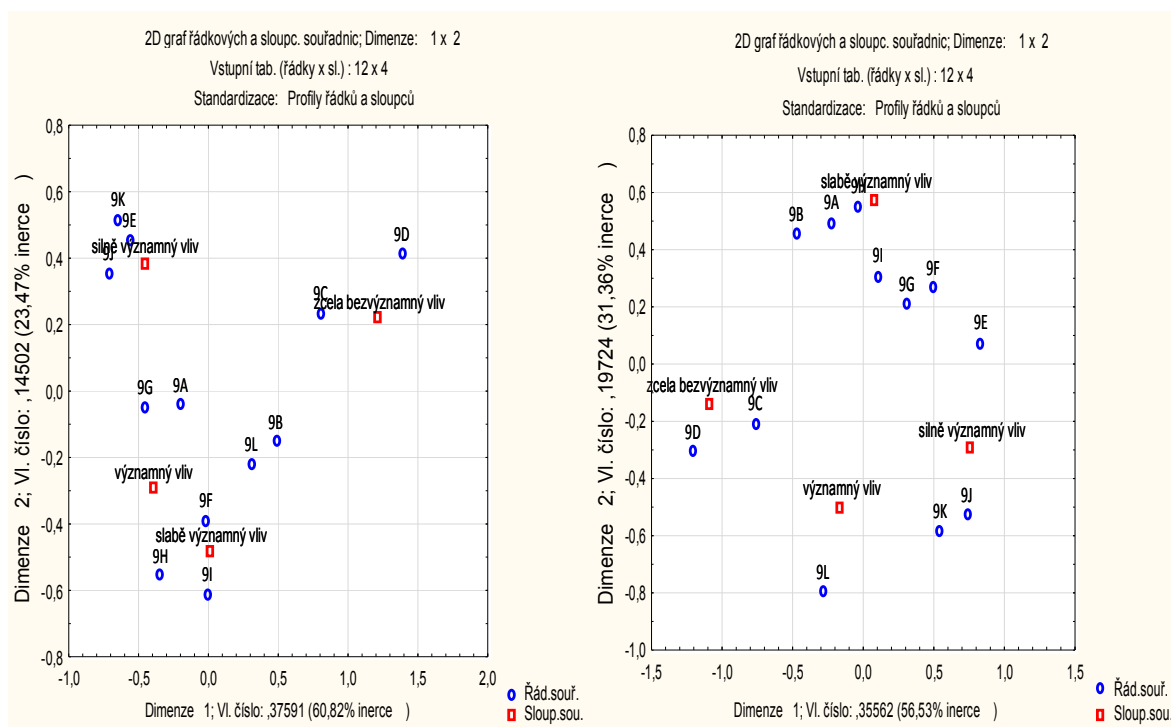
Zdroj: vlastní zpracování

Interpretace výsledků je opět znázorněna korespondenčními mapami a tabulkami.

Kategorie 1

Kategorie 2

Obrázek 19 -Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 9

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku 19 je vidět, že se u kategorie 2 možnosti překrývají, jejich kódování je vysvětleno níže.

Tabulka 9 -Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 9

Kategorie 1

Kategorie 2

číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka1) Vstupní tab. (řádky x sl.) : 12 x 4 Celk. inerce =,61804 Chi2=59,331 sv=33 p=,00330					číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka1) Vstupní tab. (řádky x sl.) : 12 x 4 Celk. inerce =,62904 Chi2=60,388 sv=33 p=,00252				
	Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát		Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát
1	0,613118	0,375914	60,82404	60,8240	36,08773	1	0,596338	0,355619	56,53334	56,5333	34,13939
2	0,380818	0,145022	23,46508	84,2891	13,92215	2	0,444119	0,197242	31,35584	87,8892	18,93519
3	0,311607	0,097099	15,71088	100,0000	9,32148	3	0,276011	0,076182	12,11082	100,0000	7,31349

Zdroj: vlastní zpracování

U obou kategorií je celková inerce větší jak 0,6, což je zcela v pořádku. Chí-kvadrát se u obou kategorií nachází kolem 60 %.

Obce kategorie 1

U obcí kategorie 1 lze za největší hrozby dle korespondenční analýzy považovat nedostatek finančních prostředků, nepřehlednost zákonů a administrativní náročnost dotačního systému.

Za hrozby slabšího významu lze označit nezáměr obyvatelstva, nevyhovující sociální zařízení a nedostatek rozvojových ploch. Obce kategorie 1 nepovažují za hrozby špatnou zeměpisnou polohu a odloučení od dalších obcí.

Obce kategorie 2

Obce kategorie 2 považují za největší hrozby rozvoje obce špatnou technickou infrastrukturu, administrativní náročnost dotačního systému a nepřehlednost zákonů.

Jako slabší hrozby byly označeny nezáměr obyvatelstva, špatná demografická struktura a emigrace obyvatelstva. Naopak hrozby odloučení od dalších obcí a špatná zeměpisná poloha nejsou označovány jako hrozby rozvoje obce.

Představitelé obou kategorií se shodují na tom, že pro rozvoj obcí jsou největší hrozby administrativní náročnost dotačního systému a nepřehlednost zákonů. Naopak ani jedna kategorie obcí neshledává hrozby ve špatné zeměpisné poloze a odloučení od dalších obcí.

6.2.10 Vyhodnocení otázky č. 10

V 10 otázce bylo zjišťováno, jakými nástroji ovlivňují obce rozvoj v oblasti místní ekonomiky. Bylo bodováno 5 možností nástrojů a byl dán prostor pro uvedení i jiného nástroje, který nebyl uveden. Tuto možnost ani jedna obec nevyužila. Nástroje obce pro rozvoj místní ekonomiky jsou uvedeny v následující tabulce 10.

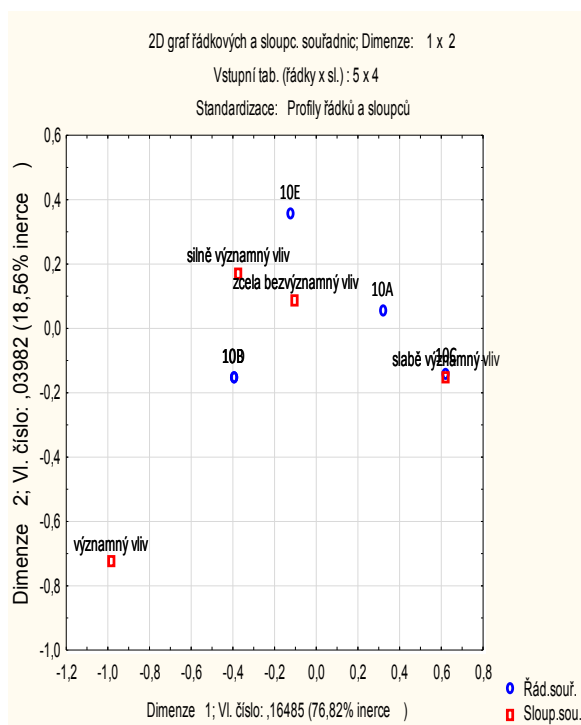
Tabulka 10 -Kódy pro odpovědi k otázce č. 10

Kód odpovědi	Rozvoj obce v oblasti místní ekonomiky
10A	podpora místních podniků
10B	podpora začínajících podnikatelů
10C	posílení partnerství města a podnikatelského sektoru
10D	rozšíření ploch pro podnikání
10E	podpora investorů
10F	jiné

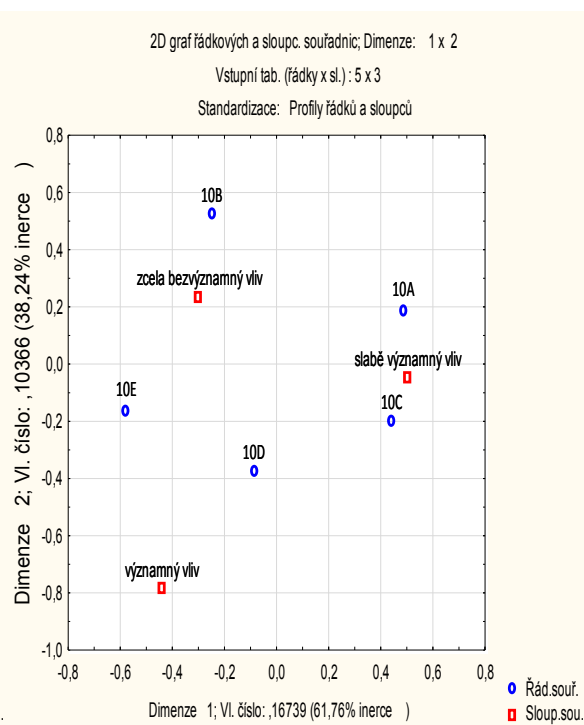
Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení výsledků otázky č. 10 proběhlo pomocí korespondenční mapy, jejíž výsledky jsou znázorněny na obrázku 20.

Kategorie 1

Kategorie 2

Obrázek 20 -Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 10

Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení otázky č. 10 je interpretován pomocí korespondenční analýzy. Vlastní čísla a hodnota inerce je zobrazena tabulkou č. 15.

Tabulka 11 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 10

Kategorie 1

Kategorie 2

číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 5 x 4 Celk. inerce =,21458 Chi2=8,5833 sv=12 p=,7380)					číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 5 x 3 Celk. inerce =,27105 Chi2=10,842 sv=8 p=,21086)				
	Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát		Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát
1	0,406014	0,164848	76,8221%	76,8222	6,593908	1	0,409138	0,167392	61,7562%	61,7562	6,695672
2	0,199542	0,039817	18,5554%	95,3777	1,592678	2	0,321962	0,103667	38,2438%	100,0000	4,146432
3	0,099590	0,009910	4,6223%	100,0000	0,396757						

Zdroj: vlastní zpracování

V následujícím případě se celková inerce nachází okolo hodnoty 0,2 což je nízká hodnota. I hodnota Chí-kvadrátu je velmi nízká.

Obce kategorie 1

Představitelé obcí kategorie 1 se shodli na stejném významu u podpory začínajících podnikatelů a u rozšíření ploch pro podnikání. Jen jeden nástroj byl označen jako silně významný nástroj, a to podpora investorů, ani na jednom nástroji se představitelé obcí

neshodli, že by byl pro obec významný. Za slabě významný nástroj v oblasti místní ekonomiky byl označen kód odpovědi C (C = posílení partnerství města a podnikatelského sektoru). Představitelé obcí za zcela bezvýznamný vliv považují podporu místních podniků.

Obce kategorie 2

Starostové obcí kategorie 2 neuvedli ani jeden nástroj místní ekonomiky jako silně významný či významný vliv na rozvoj obcí v této oblasti. Jako slabě významný vliv vidí v podpoře místních podniků a v posílení partnerství města a podnikatelského sektoru.

Představitelé obou kategorií se shodují na tom, že nástroje:

- podpora místních podniků,
- posílení partnerství města a podnikatelského sektoru

jsou pro jejich obce velmi málo významné.

Z korespondenčních map obou kategorií je více než zřejmé, že představitelé obcí nevidí velký význam pro rozvoj v oblasti místní ekonomiky v žádné z možností, které byly uvedeny v dotazníku.

6.2.11 Vyhodnocení otázky č. 11

Obce Kyjovského Slovácka mají bohatý kulturní život, který má kořeny v místních tradicích, jako jsou víno, místní kroje apod. Proto byla oblast cestovního ruchu zařazena do dotazníku. Respondenti bodovali možnosti uvedené v následující tabulce 12.

Tabulka 12 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 11

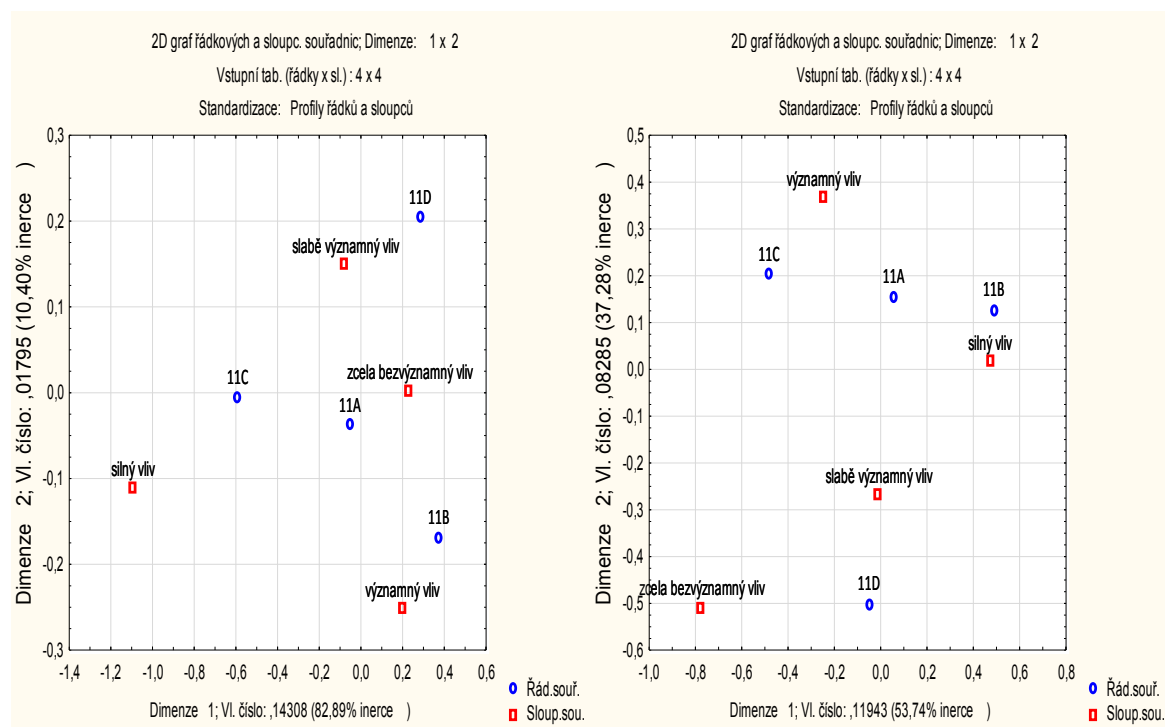
Kód odpovědi	Rozvoj obce v oblasti cestovního ruchu
11A	rozvoj infrastruktury cestovního ruchu
11B	rozvoj turistických aktivit
11C	sportovně rekreační zóny
11D	propagace cestovního ruchu
11E	jiné

Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení odpovědí otázky č. 11 je zobrazeno na obrázku 21 pomocí korespondenční mapy, viz níže.

Kategorie 1

Kategorie 2

Obrázek 21 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 11

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku 21 jsou výsledky korespondenční analýzy dle velikostní kategorie. Přesnější komentář viz níže.

Tabulka 13 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 11

Kategorie 1

Kategorie 2

číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 4 x 4 Celk. inerce = ,17262 Chi2=5,5238 sv=9 p=,78646					číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 4 x 4 Celk. inerce = ,22222 Chi2=7,1111 sv=9 p=,62555				
	Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát		Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát
1	0,378258	0,143079	82,88738	82,8874	4,57854	1	0,345587	0,119437	53,74380	53,7438	3,82178
2	0,133992	0,017954	10,40083	93,2882	0,574522	2	0,287844	0,082854	37,28448	91,0283	2,651340
3	0,107637	0,011586	6,71178	100,0000	0,370746	3	0,141199	0,019937	8,97173	100,0000	0,637985

Zdroj: vlastní zpracování

U otázky č. 11 je celková inerce velmi nízká, i Chí-kvadrát vykazuje velmi nízkou hodnotu.

Obce kategorie 1

Z korespondenční analýzy pro kategorii 1 lze vypožorovat, že ani jedna z možností uvedená v dotazníkovém šetření se pro představitele jednotlivých obcí nejeví jako silně významná. Pouze možnost B (B = rozvoj turistických aktivit) se jeví jako významná. Naopak

představitelé obcí kategorie 1 považují za zcela bezvýznamný vliv rozvoj infrastruktury cestovního ruchu. Slabě významný vliv má na rozvoj cestovního ruchu propagace cestovního ruchu.

Obce kategorie 2

Představitelé kategorie 2 vidí významný vliv na rozvoj obce v oblasti cestovního ruchu v oblastech rozvoje infrastruktury cestovního ruchu, rozvoje turistických aktivit a sportovně rekreačních zón.

Zcela bezvýznamný vliv na rozvoj této oblasti spatřují představitelé v propagaci cestovního ruchu.

6.2.12 Vyhodnocení otázky č. 12

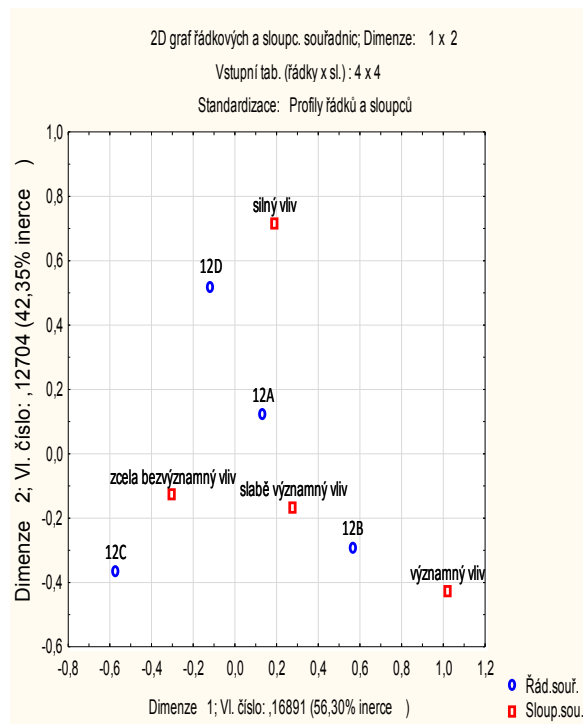
Mezi základní lidské potřeby patří i možnost bydlení. V některých obcích zajišťují tuto potřebu obce, výstavbou obecních bytů či vytváření stavebních parcel. Proto byl v dotazníkovém šetření dán prostor pro zjišťování bytové situace v obcích Místní akční skupiny. Možnosti rozvoje obce právě v této oblasti viz následující tabulka 12.

Tabulka 14 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 12

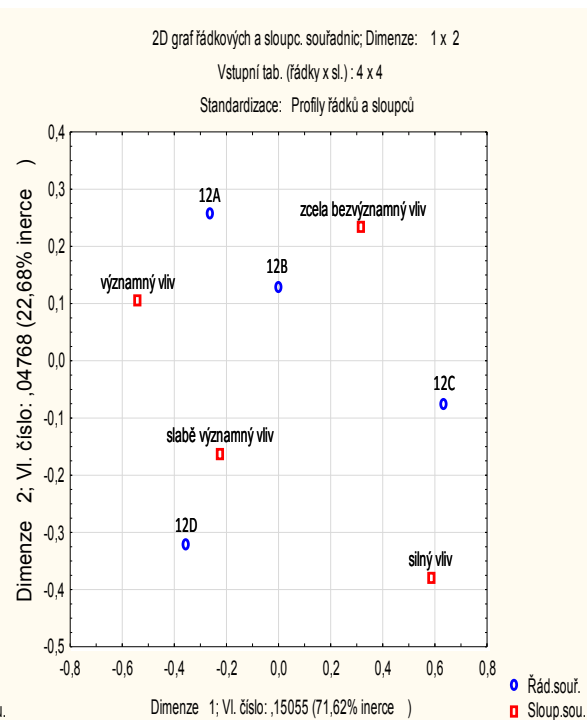
Kód odpovědi	Rozvoj obce v oblasti bydlení
12A	nová bytová výstavba
12B	podpora bytové výstavby
12C	výstavba startovních bytů pro mladé rodiny
12D	rozvoj bytové výstavby
12E	jiné

Zdroj: vlastní zpracování

Kategorie 1

Kategorie 2

Obrázek 22 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 12

Zdroj: vlastní zpracování

Z obrázku 22 je zřejmé, že silný vliv není ani u jedné z kategorií zřejmý.

Tabulka 15 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 12

číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 4 x 4 Celk. inerce = ,30000 Chi2=9,6000 sv=9 p=,38386					číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 4 x 4 Celk. inerce = ,21023 Chi2=6,7273 sv=9 p=,66549				
	Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát		Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát
1	0,41098	0,16891	56,3039	56,304	5,40518	1	0,38801	0,15055	71,6152	71,615	4,81775
2	0,35643	0,12704	42,3476	98,651	4,06537	2	0,21835	0,04768	22,6801	94,295	1,52575
3	0,06360	0,00404	1,3483	100,000	0,12944	3	0,10951	0,01199	5,7045	100,000	0,38376

Zdroj: vlastní zpracování

U otázky č. 12 je celková inerce velmi nízká, u obcí kategorie 1 je hodnota celkové inerce 0,3 u obcí kategorie 2 je tato hodnota ve výši 0,21.

Obce kategorie 1

Představitelé obcí této kategorie vidí význam v podpoře oblasti rozvoje bytové oblasti. Ostatní možnosti uvedené v dotazníku považují za bezvýznamné.

Obce kategorie 2

Respondenti spadající do kategorie 2 nevidí v žádné z možností silný vliv na rozvoj obce v oblasti bytové politiky.

6.2.13 Vyhodnocení otázky č. 13

Téměř každá z obcí Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu vlastní minimálně jedno kulturní zařízení jako je kulturní dům, společenská místnost či klubovna.

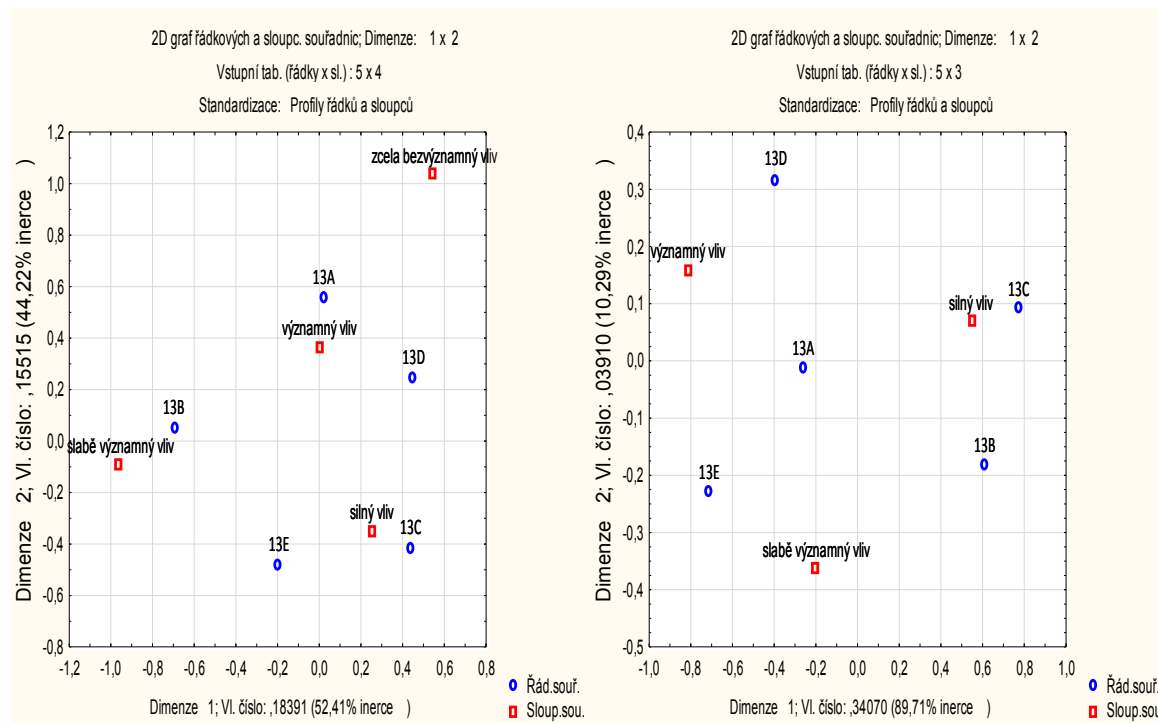
Tabulka 16 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 13

Kód odpovědi	Rozvoj obce v oblasti kultury a sportu
13A	obnova historických památek
13B	podpora společenských, kulturních a sportovních aktivit
13C	zvýšení počtu volnočasových aktivit
13D	rekonstrukce sportovních areálů
13E	podpora sportovních a rekreačních zázemí
13F	jiné

Zdroj: vlastní zpracování

Kategorie 1

Kategorie 2

Obrázek 23 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 13

Zdroj: vlastní zpracování

Z interpretace výsledků pomocí korespondenční analýzy je na první pohled jasné, že u kategorie 2 respondenti neoznačili ani jednu možnost jako zcela bezvýznamnou oblast.

Tabulka 17 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 13

Kategorie 1

Kategorie 2

Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 5 x 4 Celk. inerce =,35088 Chi2=14,035 sv=12 p=,29853						Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 5 x 3 Celk. inerce =,37980 Chi2=15,192 sv=8 p=,05556					
číslo dimenzí	Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát	číslo dimenzí	Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát
1	0,42884	0,18390	52,4132	52,4132	7,35623	1	0,58369	0,34070	89,7055	89,7055	13,6280
2	0,39388	0,15514	44,2168	96,6300	6,20586	2	0,19773	0,03909	10,2944	100,000	1,5639
3	0,10874	0,01182	3,3699	100,000	0,47298	2					

Zdroj: vlastní zpracování

Celková inerce se u obou kategorií pohybuje kolem hodnoty 0,35 a Chí-kvadrát kolem hodnoty 15.

Obce kategorie 1

Představitelé kategorie 1 spatřují velmi silný význam ve zvýšení počtu volnočasových aktivit. Dále vidí, že v oblasti kultury a sportu by se měli zaměřit na obnovu historických památek, rekonstrukci sportovních a rekreačních zázemí a rekonstrukci sportovních areálů.

Na obnovu historických památek se zaměřují už i v současnosti, neboť řada památek soutěží v soutěži „Nejlépe opravená kulturní památka Jihomoravského kraje v roce 2011“.

Obce kategorie 2

Starostové obcí kategorie 2 vidí velmi silný význam ve zvýšení počtu volnočasových aktivit. Za zcela bezvýznamnou oblast v rozvoji kultury a sportu nic nespátřují.

Představitelé obou kategorií se shodují na tom, že by měli podporovat zvýšení počtu volnočasových aktivit, neboť platí „kdo hraje, nezlobí“. S tímto úkolem jim pomáhá řada organizací při pořádání různých akcí, ať už pro mládež či seniory. Na území obcí Místní akční skupiny v posledních letech vzniká spousta nových dětských hřišť. I mikroregiony působící na území Kyjovského Slovácka se aktivně zapojují, např. Mikroregion Nový Dvůr pořádá každoročně Drakiádu, Regionhry, kterých se účastní převážně děti a mládež. Pro dospělé pořádá každoročně Ples Mikroregionu či proslulý Silvestrovský pochod za prasátkem.

6.2.14 Vyhodnocení otázky č. 14

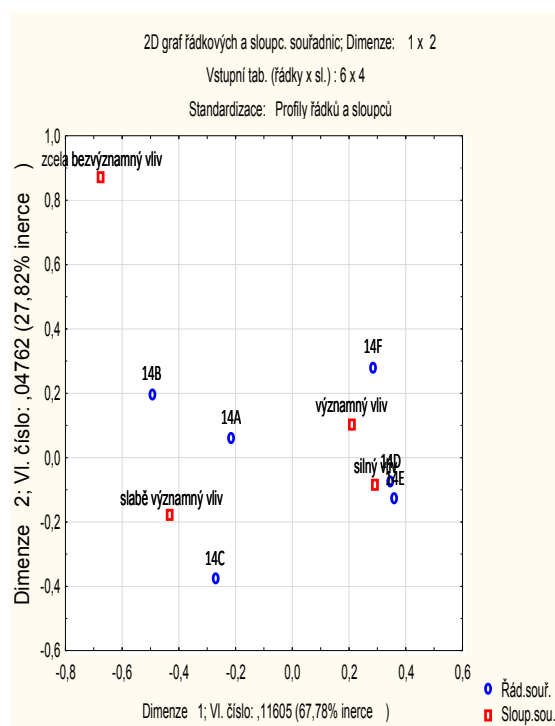
V poslední otázce bylo zjišťováno, v čem vidí představitelé obcí možnost rozvoje jejich obce v oblasti služby obce. Starostové bodovali šest možností, a v posledním případě byla ponechána možnost pro vyjádření jiné možnosti rozvoje obce, tuto možnost ani jeden ze starostů nevyužil. Oblasti služby obce pro rozvoj obce jsou znázorněny v tabulce 22

Tabulka 18 - Kódy pro odpovědi k otázce č. 14

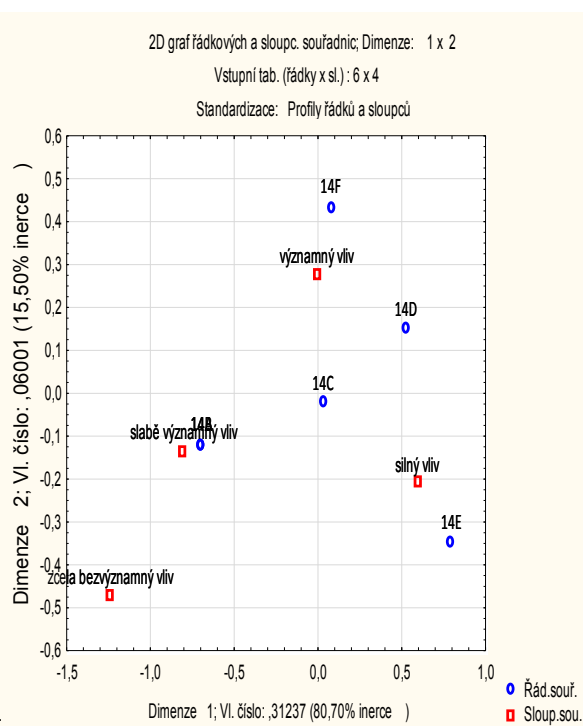
Kód odpovědi	Rozvoj obce v oblasti služby obce
14A	zvyšování kvality a dostupnosti služeb
14B	spolupráce s dalšími obcemi
14C	členství v Místní akční skupině
14D	obecní/městský informační systém
14E	propagace obce
14F	zkvalitnění zázemí obecního úřadu
14G	jiné

Zdroj: vlastní zpracování

Kategorie 1

Kategorie 2

Obrázek 24 - Korespondenční mapa k vyhodnocení otázky č. 14

Zdroj: vlastní zpracování

Na první pohled na obrázek 24 je zřejmé, že ani jedna možnost nebyla označena jako zcela bezvýznamná oblast.

Tabulka 19 - Vlastní čísla a inerce pro všechny dimenze u otázky č. 14

Kategorie 1

Kategorie 2

číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 6 x 4 Celk. inerce =,17121 Chi2=16,436 sv=15 p=,3537)					číslo dimenzí	Vlast. čísla a inerce pro všechny dimenze (Tabulka Vstupní tab. (řádky x sl.) : 6 x 4 Celk. inerce =,38709 Chi2=18,580 sv=15 p=,2334)				
	Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát		Singul. čísla	Vlast. čísla	Procent Inerce	Kumulat. Procent	Chí kvadrát
1	0,34066	0,11605	67,7828	67,782	11,1411	1	0,55889	0,31236	80,6962	80,696	14,9936
2	0,21823	0,04762	27,8161	95,599	4,5719	2	0,24497	0,06001	15,5039	96,200	2,8807
3	0,08680	0,00753	4,4010	100,000	0,7233	3	0,12127	0,01470	3,7997	100,000	0,7060

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnota celkové inerce je u kategorie 1 velmi nízká (0,17), u kategorie 2 je o něco vyšší (0,38). Síla Chí-kvadrátu je u kategorie 1 16 a u kategorie 2 18,580.

Obce kategorie 1

Zástupci obcí kategorie 1 v oblasti služby obce spatřují velmi silný význam v podpoře:

- obecního či městského informačního systému,
- lepší propagace obce.

Silný vliv lze spatřit i u zkvalitňování zázemí obecního úřadu. Ostatní možnosti jsou podle starostů velmi málo významné. Ani jedna možnost nebyla vyhodnocena jako zcela bezvýznamná.

Obce kategorie 2

Představitelé obce vidí význam v rozvoji oblasti služby obce rozvíjením či vytvářením následujících aktivit:

- členství v Místní akční skupině,
- vytvoření dostatečného obecního či městského informačního systému,
- lepší propagaci obce,
- zkvalitňování zázemí obecního úřadu.

Za slabě významný vliv považují zvyšování kvality a dostupnosti služeb, spolupráci s dalšími obcemi.

6.3 Rekapitulace výsledků

Na dotazníkové šetření z oslovených 44 představitelů obcí reagovalo 16 respondentů. Jelikož zastoupení obcí bylo nerovnoměrné, byly obce rozděleny do 2 velikostních kategorií.

Obce nejčastěji využívají dotační tituly z Evropské unie a z České republiky při financování svých projektů. U kategorie 1 (malé obce) je průměrný počet realizovaných projektů 7,5 projektů a u kategorie 2 (velké obce) je průměrný počet o něco vyšší, přesně 28 realizovaných projektů. Obce nejčastěji investují do podpory a modernizace technické infrastruktury, dále obce investují do podpory kultury a kulturních památek. Většina respondentů uvedla, že využívá služby Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu při žádání o dotace. Co se úspěšnosti při žádání o dotace týče, liší se dle velikostní kategorie. Malé obce uvádějí, že jejich úspěšnost při žádání o dotace je menší jak polovina, zatímco velké obce se shodují na tom, že jejich úspěšnost je větší jak polovina.

Obce kategorie 1 i obce kategorie 2 se shodují na tom, že největší možnosti při rozvoji obce jsou ve výstavbě a modernizaci technické infrastruktury či ve snaze o zlepšení životního prostředí v obci. Naopak jako největší hrozby vidí obce obou kategorií v nedostatku finančních prostředků, v nepřehlednosti zákonů či v administrativní náročnosti dotačního systému.

V dotazníkovém šetření byla věnována pozornost několika oblastem rozvoje obce, jedná se o následující oblasti rozvoje:

- místní ekonomika,
- cestovní ruch,
- bydlení
- kultura a sport
- služby obce.

V oblasti cestovního ruchu by měla být věnována pozornost rozvoji turistických aktivit, naopak při podpoře bydlení by se nemělo zapomínat na podporu rozvoje bytové výstavby.

ZÁVĚR

Cílem práce s názvem: „Zhodnocení vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce“ bylo zanalyzovat aktivity místní akční skupiny a zhodnotit dopady její činnosti na rozvoj obce. Pro konkrétní analyzování byla vybrána Místní akční skupina Kyjovské Slovácko v pohybu.

První kapitola byla věnována deskripci pojmu obec a její postavení v České republice. Obec byla charakterizována jako základní územní jednotka státu, která je tvořena obyvatelstvem, které společně využívá vymezené území, a které má právo na samosprávu zakotvené v ústavě.

V následující kapitole byly vymezeny jednotlivé formy spolupráce obcí v České republice. Některé formy spolupráce jsou zakotveny v zákoně č. 128/2000Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Jedná se zejména o formy spolupráce typu: dobrovolný svazek obcí, smlouva ke splnění konkrétního úkolu. Právnícká osoba založená podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi je upravena zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Další formy spolupráce obcí vymezuje Galvasová.

Forma spolupráce obcí v podobě místní akční skupiny patří do kategorie spolupráce obcí se subjekty v území. Místní akční skupina je uskupení, které spojuje subjekty veřejného i soukromého sektoru působící v daném území (obce, svazky obcí, podnikatele, nestátní neziskové organizace). Členy MAS mohou být i aktivní občané. MAS se musí skládat z vyváženého a reprezentativního výběru partnerů z různých socioekonomických sektorů na daném území. Zástupci soukromého sektoru, jimž jsou soukromí podnikatelé, neziskové organizace, fyzické osoby reprezentující zájmové skupiny musí tvořit na úrovni rozhodování nejméně 50 % z místního partnerství.

Čtvrtá kapitola je věnována rozvoji obcí. Je zde vymezen koncept místního rozvoje, jenž se zaměřuje na místní ekonomický rozvoj, mnohorozměrný rozvoj a udržitelný rozvoj. Pro rozvoj obce jsou také důležití aktéři místního ekonomického rozvoje, kteří jsou zde také charakterizováni.

V následující kapitole je pozornost věnována Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu. Kyjovské Slovácko je zde charakterizováno a jsou zde vymezeny jednotlivé činnosti.

Poslední kapitola byla věnována dotazníkovému šetření. Tohoto šetření se aktivně zúčastnilo celkem 16 obcí působících na území Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu. Výsledky dotazníkového šetření byly interpretovány pomocí grafického aparátu,

procentního vyjádření a korespondenční analýzy Pomocí korespondenční analýzy byly zkoumány jednotlivé vlivy působící na rozvoj obce.

Obce byly rozděleny dle velikosti do dvou kategorií: kategorie 1 – malé obce a kategorie 2 – velké obce. Při financování projektů jsou nejčastěji využívány dotační tituly z Evropské unie a České republiky, naopak ani jedna z obcí nevydává komunální dluhopisy. Obce Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu nejvíce investují do podpory a modernizace technické infrastruktury. Tuto oblast respondenti označili i jako významný vliv při rozvoji obce. Mezi hrozby rozvoje obce spadají následující oblasti: nedostatek finančních prostředků, nepřehlednost zákonů a administrativní náročnost dotačního systému.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BINEK J. a kol., *Venkovský prostor a jeho oživení*. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 80-251-19-5
- [2] BINEK, J. a spol., *Synergie ve venkovském prostoru – Aktéři a nástroje rozvoje venkova*, Brno: Garep, 2009. ISBN 978-80-904308-0-8
- [3] BINEK J., *Hospodaření s majetkem obcí – disertační práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2008
- [4] BLAKELY, E. J., LEIGH, N. G., *Planning local economic development – theory and practice*, Sage, 2010. ISBN 9781412960939
- [5] Český statistický úřad.cz [online], [cit. 2011-16-11]. Dostupný z www: <http://www.czso.cz/>
- [6] Deník veřejné správy.cz [online], [cit. 2011-18-11]. Dostupný z www: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6326681&ht=Formy+spolupr%E1ce+obc%ED>
- [7] Eagri.cz [online], [cit. 2012-13-02]. Dostupný z www: <http://eagri.cz/public/web/mze/>
- [8] Evropská unie v České republice.eu [online], [cit. 2012-13-02]. Dostupný z www: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/index_cs.htm
- [9] GALVASOVÁ I. a kol., *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*, Brno: Georgetown, 2007. ISBN 80-251-20-9
- [10] GALVASOVÁ, I., *Rozvoj venkovské turistiky založený na vzájemné synergii aktérů rozvoje ve venkovském prostoru* [online], [cit. 2012-13-03]. Dostupný z www: <http://www.garep.cz/publikace/referat-13.pdf>
- [11] HEBÁK, P. a kol., *Vícerozměrné statistické metody 3*, Praha: Informatorium, 2005, ISBN 80-7333-039-3
- [12] HRABALOVÁ, S., *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*, Brno: Masarykova univerzita, 2004, ISBN 80-210-3356-8
- [13] Informační systém statistiky a reportingu.cz [online], [cit. 2012-17-03]. Dostupný z www: <http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1907>
- [14] Interní dokument Ministerstva financí ČR

- [15] JANEČKOVÁ, L., VAŠTIKOVÁ, M., *Marketing měst a obcí*, Praha: GradaPublishing, spol. s r.o., 1999, ISBN 80-7169-750-8
- [16] Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2004, 447s. ISBN 80-86473-80-5
- [17] KOUDELKA, Z. *Obce a kraje – Podle reformy veřejné správy v roce 2000*. Praha: Linde Praha, a. s., 2000, 228s. ISBN 80-7201-250-9
- [18] Kyjovské Slovácko v pohybu.cz, [online], [cit. 2012-28-03]. Dostupný z www: <http://www.kyjovske-slovacko.com/>
- [19] LACINA, K. *Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2002, ISBN 80-7194-495-5
- [20] LACINA, K., *Regionální rozvoj a veřejná správa*, Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2007, ISBN 978-80-86754-74-1
- [21] MA21.Cenia.cz, [online], [cit. 2012-13-02]. Dostupný z www: <http://ma21.cenia.cz/>
- [22] Magazín Kyjovské Slovácko v pohybu 2010.cz [online], [cit. 2012-01-04]. Dostupný z www: http://www.habreci.cz/pozvanky/info_magazin_2010.pdf
- [23] Magazín Kyjovské Slovácko v pohybu 2011.cz [online], [cit. 2012-02-04]. Dostupný z www: www.kyjovske-slovacko.com/doc/346/element/7959/download
- [24] MACHÁČEK J., *Úvod do prostorové ekonomie*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005, ISBN 978-80-7395-099-6
- [25] MAIER G., TÖDLING, F., *Regionálna a urbanistická ekonomika 2*, Bratislava: ELITA, 1998, ISBN 80-8044-049-2
- [26] MAIER G., TÖDLING, F., *Regionálna a urbanistická ekonomika*. Bratislava: ELITA, 1997, ISBN 80-8044-044-1
- [27] MAIER K., ČTYROKÝ J., *Ekonomika územního rozvoje*. Praha: GradaPublishing, 2000, ISBN 80-7169-644-7
- [28] MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Nakladatelství Orac, s. r. o., 2000, 190s. ISBN 80-86199-23-1
- [29] Národní síť Místních akčních skupin.cz, [online], [cit. 2012-20-02]. Dostupný z www: <http://www.nsmascr.cz/>

- [30] Národní síť Zdravých měst.cz, [online], [cit. 2012-14-02]. Dostupný z www: <http://www.nszm.cz/index.shtml>
- [31] PEKOVÁ J., *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004, ISBN 80-7261-086-4
- [32] PEKOVÁ J., *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011, ISBN 978-80-7357-614-1
- [33] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: Aspi, a. s., 2005, ISBN 80-7357-052-1
- [34] PERLÍN R., Spolupráce venkovských obcí – možnost nebo podmínka úspěchu.cz, [online], [cit. 2011-17-11]. Dostupný z www: http://www.agris.cz/Content/files/main_files/73/151548/996Perlin.pdf
- [35] PPP centrum.cz, [online], [cit. 2012-13-02]. Dostupný z www: <http://www.pppcentrum.cz/>
- [36] Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013.cz [online], [cit. 2012-25-02]. Dostupný z www: http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefrd%2F1180428724933.pdf
- [37] Propagační materiál – *Program rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*.
- [38] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů*. Praha: GradaPublishing, a.s., 2009, ISBN 978-80-247-2789-9
- [39] REKTOŘÍK J., ŠELEŠOVSKÝ J., *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*, Brno: Masarykova univerzita, 1999, ISBN 80-210-2126-8
- [40] SAMSON Š. a kol., *Regionální ekonomika*, Košice: Technická univerzita v Košicích, 2001, ISBN 80-7099-716-8
- [41] Stanovy Kyjovského Slovácka.cz, [online], [cit. 2011-30-03]. Dostupný z www: <http://www.kyjovske-slovacko.com/doc/45/element/3769/download>
- [42] Stanovy Národní sítě Místních akčních skupin České republiky, o.s.cz. , [online], [cit. 2011-30-03]. Dostupný z www: http://is.hvjdesign.eu/dokumenty/nsmascr/stanovy/nsmascr_1240257227.pdf

- [43] Státní zemědělský intervenční fond cz, [online], [cit. 2011-28-03]. Dostupný z [www: www.szif.cz/](http://www.szif.cz/)
- [44] STRECKOVÁ Y., MALÝ I. a kol., *Veřejná ekonomie – pro školu i praxi*, Praha: ComputerPress, 1998, ISBN 80-7226-112-6
- [45] Svaz měst a obcí.cz,, [online], [cit. 2011-28-03]. Dostupný z [www: http://www.smocr.cz/](http://www.smocr.cz/)
- [46] ŠEBOVÁ M. A ŠEBO J., Thefactorsoflocaleconomicdevelopmentwiththe impal on the business localization, [online], [cit. 2011-28-03]. Dostupný z [www: http://www.cers.tuke.sk/cers2007/PDF/Sebova_Sebo.pdf](http://www.cers.tuke.sk/cers2007/PDF/Sebova_Sebo.pdf)
- [47] ŠPALEK J., *Veřejné statky - teorie a experiment*. Praha: C. H. Beck, 2011, ISBN 978-80-7400-353-0
- [48] TOTH P., *Ekonomika měst a obcí*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze – Fakulta národohospodářská, 1998, 194 s. ISBN 80-7079-693-6
- [49] TOTH,P. a kol., *Financování obcí – sociálně ekonomický rozvoj systému*, Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2005, ISBN80-245-0957-1
- [50] VAJDOVÁ Z., BERNARD J., STACHOVÁ J., ČERMÁK D.,: Síť institucionálních aktérů rozvoje malého města.cz, [online], [cit. 2011-14-04]. Dostupný z [www: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/95ce38460e03723751b3c98f8410478e0e70dcc1_Vajdova.pdf](http://sreview.soc.cas.cz/uploads/95ce38460e03723751b3c98f8410478e0e70dcc1_Vajdova.pdf)
- [51] WONG, C. Determining Factors for Local Economic Development: The Perception of Practitioners in the North West and Eastern Region of the UK. In *Regional Studies*, 1998, roč. 38, č. 8, s. 707 - 720
- [52] WOKOUN R. a kol., *Základy regionálních věd a veřejné správy*, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, ISBN 978-80-7380-304-9
- [53] Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- [54] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení) v platném znění
- [55] Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky,
- [56] Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů
- [57] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

- [58] Zákon č. 83/1990 S., o sdružování občanů
- [59] Zpravodaj venkova 11/2011.cz, [online], [cit. 2011-14-04]. Dostupný z www: http://is.hvjdesign.eu/dokumenty/nsmascr/zpravodaj/nsmascr_1320010790.pdf
- [60] ŽÁRSKÁ a kol., *Komunálná ekonomika a politika*. Bratislava: Ekonóm, 2007. ISBN 978-80-225-2293-9
- [61] ŽÍTEK, V., *Teoreticko-metodologická východiska hodnocení regionálních rozvojových projektů*, Brno: Masarykova univerzita, 2003, ISBN 80-210-3291-X

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A–Místní akční skupiny v jednotlivých krajích k 1. 1. 2012	111
Příloha B - Sada kritérií MA21 aktuální od 1. ledna 2010.....	115
Příloha C- Mapa Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko	116
Příloha D- Členové Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu.....	117
Příloha E– Dotazník	118
Příloha F- Rozdělení obcí podle velikosti a počtu obyvatel k 1.1.2012	124
Příloha G- Schválené projekty pro rok 2010.....	125
Příloha H - Schválené projekty pro rok 2011	127

Příloha A–Místní akční skupiny v jednotlivých krajích k 1. 1. 2012

Středočeský kraj

- Posázaví o.p.s.
- Přemyslovské střední Čechy, z.s.p.o.
- Lísa pro venkov o.s.
- MAS Říčansko o.p.s.
- Vyhlídky, o.s.
- Rakovnicko o.p.s.
- Místní akční skupina SVATOJIŘSKÝ LES, o.s.
- MAS Podlipansko, o.p.s.
- MAS Sedlčansko, o.p.s.
- Region Pošembeří o.p.s.
- MAS Karlštejnsko, o.s.

Jihočeský kraj

- Občanské sdružení MAS KRAJINA SRDCE
- Občanské sdružení CHANCE IN NATURE – LOCAL ACTION GROUP
- Místní akční skupina Třeboňsko o.p.s.
- Místní akční skupina Sdružení Růže, občanské sdružení
- Místní akční skupina Blanský les – Netolicko o.p.s.
- MAS Lužnice, o.s.
- MAS VLTAVA, o.s.
- Místní akční skupina Hlubocko-Lišovsko o.p.s.
- Místní akční skupina Pomalší o.p.s.
- Občanské sdružení Rozkvět zahrady jižních Čech – místní akční skupina
- Místní akční skupina LAG STRAKONICKO, o.s.
- Místní akční skupina Svazku obcí Blatensko, o.p.s.

Plzeňský kraj

- Občanské sdružení Aktivios
- Místní akční skupina Pošumaví, zájmové sdružení právnických osob
- MAS Český les, o.s.
- Český západ – Místní partnerství, o.s.
- Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku

- Ekoregion Úhlava, o.s.
- MAS Světovina o.p.s.
- MAS Zlatá cesta o.p.s.

Karlovarský kraj

- MAS Sokolovsko o.p.s.
- MAS 21 o.p.s.

Ústecký kraj

- MAS Vladař o.p.s.
- MAS Labské skály
- MAS Šluknovsko
- MAS Sdružení Západní Krušnohoří
- Občanské sdružení "Místní akční skupina české středohoří"

Liberecký kraj

- Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko
- MAS "Přid' tepobejt" o.s.
- LAG Podralsko o.s.
- Místní akční skupina Podještědí o.s.

Královéhradecký kraj

- Sdružení SPLAV, o.s.
- Společná CIDLINA, o.s.
- Místní akční skupina Pohoda venkova
- Obecně prospěšná společnost pro Český ráj
- MAS Brána do Českého ráje, o.s.
- Místní akční skupina Broumovsko+
- Podchlumí o.s.
- Hradecký venkov o.p.s.
- NAD ORLICÍ, o.p.s.
- Otevřené zahrady Jičínska
- Království – Jestřebí hory, o.p.s.
- Místní akční skupina Krkonoše, o.s.
- Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují

Pardubický kraj

- MAS Železnohorský region, o.s.
- Místní akční skupina Svitava
- Místní akční skupina ORLICKO
- MAS Litomyšlsko o.p.s.
- MAS Sdružení pro rozvoj Poličsko o.s.
- MAS Holicko, o.p.s.

Vysočina

- Místní akční skupina Jemnicko, o.p.s.
- Místní akční skupina Třešťsko
- Havlíčkův kraj o.p.s.
- Podhůří Železných hor o.p.s.
- Královská stezka o.p.s.
- Podhorácko, o.p.s.
- International Education and Constultation Centre, o.p.s.
- Via rustica o.s.
- Místní akční skupina Mikroregion Telčsko, o.s.

Jihomoravský kraj

- MAS Boskovicko PLUS
- "Stážnicko" Místní Akční Skupina
- Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko
- Znojenské vinařství, o.s.
- Kyjovské Slovácko v pohybu
- Místní akční skupina Mikulovsko o.p.s.
- Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko
- MAS Moravskotřebovsko a Jevíčsko o.p.s.
- MAS Moravský kras o.s.
- Místní akční skupina Společná cesta, občanské sdružení
- MAS Partnerství venkova

Olomoucký kraj

- Moravská cesta (Litovelsko-Pomoraví), o.s.
- BYSTŘIČKA, o.p.s.

- Rozvojové partnerství Regionu Hranicko
- Region Haná, o.s.
- Uničovsko, o.p.s.
- MAS Horní Pomoraví o.p.s.
- Střední Haná, o.p.s.
- Prostějov venkova o.p.s.
- MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA ZÁHOŘÍ-BEČVA, o.s.
- Na cestě k prosperitě, o.s.
- Místní akční skupina Šumperský venkov

Zlínský kraj

- Místní akční skupina Hornolidečsko, o.s.
- Místní akční skupina Podhostýnska, o.s.
- MAS – Partnerství Moštenka, o.s.
- Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov
- Místní akční skupina Ploština
- Místní akční skupina Kelečsko-Lešensko-Starojicko, o.s.
- Místní akční skupina Valašsko-Horní Vsacko, o.s.
- Luhačovské Zálesí o.p.s.
- MAS Východní Slovácko
- Místní akční skupina Vizovicko a Slušovicko, o.s.
- Místní akční skupina Dolní Poolšaví, o.s.
- Místní akční skupina Hlučínsko
- Místní akční skupina Rožnovsko

Moravskoslezský kraj

- RÝMAŘOVSKO, o.p.s.
- Místní akční skupina Pobeskydí – zájmové sdružení právnických osob
- Místní akční skupina Nízký Jeseník, občanské sdružení
- Místní akční skupina Hrubý Jeseník
- Místní akční skupina Opavsko
- Rozvoj Krnovska o.p.s.
- Místní akční skupina Regionu Poodří, o.s.

Příloha B - Sada kritérií MA21 aktuální od 1. ledna 2010

1. Organizační struktura MA21
2. Aktivní zapojení veřejnosti do oblasti plánování a rozhodování
3. Prezentace činností a výstupů MA21
4. Spolupráce/partnerství sektoru veřejné správy, občanského sektoru a podnikatelského sektoru
5. Oficiální orgán samosprávy pro MA21
6. Oficiálně schválený dokument k MA21 (deklarace, charta apod.)
7. Informace, vzdělání a osvěta k UR a MA21
8. Sledování a hodnocení procesu MA21
9. Finanční podpora aktivit MA21 ze strany samosprávy
10. Pravidelné veřejné fórum UR/MA21 k celkovému rozvoji obce
11. Strategie UR města/obce nebo strategický plán rozvoje města/obce respektující principy UR
12. Dílčí koncepce, která je v souladu se strategií UR města/obce nebo strategickým plánem rozvoje města/obce respektující principy UR
13. Systém finanční podpory města/obce pro realizaci opatření MA21
14. Získávání externích zdrojů pro realizaci MA21
15. Stanovení a sledování vlastních indikátorů MA21
16. Sledování mezinárodně standardizovaných indikátorů UR
17. Certifikované proškolení koordinátora MA21
18. Výměna zkušeností a přenos příkladů dobré praxe v oblasti MA21
19. Oficiální orgán samosprávy pro sledování stavu UR
20. Management kvality v rámci veřejné správy
21. Principy UR jsou v obci prakticky uplatňovány

Příloha C- Mapa Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko

Zdroj: [18]

Příloha D- Členové Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu

1. Anna Čarková, OSVČ, Vlkoš
2. ing. Vlasta Lochmanová, SHR, Kostelec
3. ing. Lubomír Kopecký, soukromý zemědělec, Žádovice
4. Jaroslava Kundratová, OSVČ, Ratiškovice
5. ing. Petr Orlický, ředitel ZŠ Osvětimany
6. Barbora Jakšová, studentka, Bzenec
7. Bc. Jiří Holakovský, student, Vlkoš
8. Zdeněk Machalínek, vinař, Hovorany
9. Tomáš Kubák, OSVČ, Kyjov
10. Dr. ing. Petr Marada, zemědělec, Šardice
11. LONE zemědělská společnost s r.o. Násedlovice
12. Večeřa meliorace v.o.s. Žarošice
13. Město Kyjov
14. Obec Svatobořice – Mistřín
15. Mikroregion Babí Lom
16. Mikroregion Bzenecko
17. Mikroregion Nový Dvůr
18. Mikroregion Moštěnka
19. Mikroregion Podchřibí
20. Mikroregion Ždánicko
21. Osvětová beseda Ratiškovice
22. Obecní kulturní dům Svatobořice – Mistřín
23. Jordánek o.s. Lovčice
24. Okresní hospodářská komora Hodonín
25. Krušpánek o.s. Vlkoš
26. Nadační fond školy Haluzice
27. Historicko – vlastivědný kroužek Žarošice
28. Kulturně – historická společnost Bohuslavice
29. Náklo o.s. Milotice
30. Národopisný soubor Kostelácko s.
31. Okresní sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, okres Hodonín
32. Jezdecké sdružení Podkova Vracov
33. Klub českých turistů Vřesovice
34. Občanské sdružení Omega plus Kyjov
35. Římskokatolická farnost Vlkoš
36. TJ Jiskra Kyjov – oddíl košíkové
37. TJ KOVO Ždánice

Příloha E– Dotazník

Vážení,

jsem studentkou Univerzity Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní. Tímto Vás chci požádat o vyplnění zasláního dotazníku, který slouží pro účely mé diplomové práce, která je na téma **Zhodnocení vlivů místní akční skupiny na rozvoj obce**. Výsledky dotazníkového šetření budou použity výhradně pro tuto diplomovou práci.

Dotazník se skládá ze 14 otázek. Část otázek je koncipována tak, že zvolíte jednu správnou odpověď, která odpovídá situaci ve Vaší obci (odpověď barevně zvýrazněte). Druhá část otázek je vytvořena na základě bodového hodnocení v intervalu 1 až 10 bodů, kde 1 odpovídá nejnižšímu hodnocení a 10 je hodnocení nejvyšší. Prosím o vyplnění dotazníku a jeho zaslání na e-mailovou: neduchalovamartina@seznam.cz

Dotazník není časově náročný, v průměru zabere 10 – 15 minut!

---

1. Kolik obyvatel má Vaše obec?

.....
.....

2. Jaké možnosti financování využívá Vaše obec nejčastěji při realizaci projektu? Je možné vybrat více možností, maximálně však 3.

- a) dotační tituly z Evropské unie
- b) dotační tituly z České republiky
- c) z vlastních zdrojů, získaných
  - a. prodejem majetku
  - b. zpoplatněním služby
  - c. z přebytku
- d) bankovní úvěry
- e) vydávání komunálních dluhopis
- f) Public PrivatePartnership (PPP) - Partnerství veřejného a soukromého sektoru

3. Kolik projektů obec realizovala za posledních 5 let?

.....
.....

4. Do jakých oblastí Vaše obec investovala nejvíce? Je možné vybrat více možností, maximálně však 3.

- a) podpora podnikání
- b) podpora a modernizace technické infrastruktury
- c) podpora bytové politiky
- d) podpora cestovního ruchu
- e) podpora kultury, kulturních památek
- f) podpora péče o veřejné prostranství
- g) podpora spolupráce s jinými obcemi

5. Využívá Vaše obec služeb Místní akční skupiny (MAS) Kyjovské Slovácko v pohybu při žádání o dotace?

- a) ano, již několik let
- b) ano, zatím jen jedenkrát
- c) ne, ale chystáme se využít služby MAS
- d) ne, vystačíme si sami

6. Jestliže Vaše obec využívá MAS při žádání o dotace, jaká byla úspěšnost při žádání dotace?

- a) 100 % - vyšly nám všechny projekty
- b) úspěšných projektů bylo více jak polovina
- c) úspěšných projektů bylo méně než polovina
- d) úspěšný projekt nebyl ani jeden
- e) prozatím jsme nevyužili MAS při žádání dotací

7. Jak dlouho jste členy Místní akční skupiny Kyjovské Slovácko v pohybu?

.....
.....

8. Ohodnoťte jednotlivé oblasti rozvoje obce podle významnosti pro obec! Stupnice významnosti je od 1-10, kde 1 znamená bezvýznamné, 10 nejvíce významné!

	Oblasti rozvoje	Bodové ohodnocení
8A	podpora místního drobného a středního podnikání	
8B	snaha o zlepšení životního prostředí v obci	
8C	zlepšování sociálních poměrů mladých lidí, rodin s dětmi	
8D	zlepšování sociálních poměrů seniorů	
8E	výstaba, údržba, rekonstrukce obecních bytů	
8F	výstavba a modernizace technické infrastruktury (kanalizace, vodovod či další inženýrské sítě)	
8G	péče o kulturní památky, podpora kulturních aktivit	
8H	podpora cestovního ruchu, rekreace a rekreačních aktivit	
8I	podpora sportovních aktivit	
8J	podpora příspěvkových organizací (Dobrovolný svaz hasičů, Junák, Svaz zahrádkářů,...)	
8K	péče o veřejné prostranství	
8L	podpora školství, vzdělávání	
8M	zajišťování pořádku a bezpečnosti	
8N	členství ve skupině MAS	
8O	spolupráce s dalšími obci	
8P	spolupráce se zahraničními organizacemi	
8Q	jiné	

9. Ohodnoťte jednotlivé hrozby rozvoje obce podle stupně ohrožení! Stupnice 1-10, kde 1 znamená bezvýznamné, 10 nejvíce významné!

	Hrozby rozvoje obce	Bodové ohodnocení
9A	špatná demografická struktura (špatná věková struktura)	
9B	emigrace obyvatel	
9C	špatná zeměpisná poloha (daleko od centra, omezení skrz přírodní podmínky)	

9D	odloučení od dalších obcí	
9E	nedostatek finančních prostředků	
9F	nedostatek volných rozvojových ploch	
9G	málo podnikatelů na území obce, kteří by vytvářeli pracovní příležitosti	
9H	nezájem obyvatelstva	
9I	nevyhovující sociální zařízení	
9J	nepřehlednost zákonů	
9K	administrativní náročnost dotačního systému	
9L	špatná technická infrastruktura	
9M	jiné	

10. Jakými nástroji ovlivňujete rozvoj obce v oblasti místní ekonomiky? Ohodnoťte jednotlivé nástroje body 1 do 10 (1 – bezvýznamné, 10 nejvíce významné).

	Rozvoj obce v oblasti místní ekonomiky	Bodové ohodnocení
10A	podpora místních podniků	
10B	podpora začínajících podnikatelů	
10C	posílení partnerství města a podnikatelského sektoru	
10D	rozšíření ploch pro podnikání	
10E	podpora investorů	
10F	jiné	

11. Jakými nástroji ovlivňujete rozvoj obce v cestovního ruchu? Ohodnoťte jednotlivé nástroje body 1 do 10 (1 – bezvýznamné, 10 nejvíce významné).

	Rozvoj obce v oblasti cestovního ruchu	Bodové ohodnocení
11A	rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	
11B	rozvoj turistických aktivit	
11C	sportovně rekreační zóny	
11D	propagace cestovního ruchu	
11E	jiné	

12. Jakými nástroji ovlivňujete rozvoj obce v oblasti bydlení? Ohodnoťte jednotlivé nástroje body 1 do 10 (1 – bezvýznamné, 10 nejvíce významné).

	Rozvoj obce v oblasti bydlení	Bodové ohodnocení
12A	nová bytová výstavba	
12B	podpora bytové výstavby	
12C	výstavba startovních bytů pro mladé rodiny	
12D	rozvoj bytové výstavby	
12E	jiné	

13. Jakými nástroji ovlivňujete rozvoj obce v oblasti kultury a sportu? Ohodnoťte jednotlivé nástroje body 1 do 10 (1 – bezvýznamné, 10 nejvíce významné).

	Rozvoj obce v oblasti kultury a sportu	Bodové ohodnocení
13A	obnova historických památek	
13B	podpora společenských, kulturních a sportovních aktivit	
13C	zvýšení počtu volnočasových aktivit	
13D	rekonstrukce sportovních areálů	
13E	podpora sportovních a rekreačních zázemí	
13F	jiné	

14. Jakými nástroji ovlivňujete rozvoj obce v oblasti služby obce? Ohodnoťte jednotlivé nástroje body 1 do 10 (1 – bezvýznamné, 10 nejvíce významné).

	Rozvoj obce v oblasti služby obce	Bodové ohodnocení
14A	zvyšování kvality a dostupnosti služeb	
14B	spolupráce s dalšími obcemi	
14C	členství v Místní akční skupině	
14D	obecní/městský informační systém	
14E	propagace obce	
14F	zkvalitnění zázemí obecního úřadu	
14G	jiné	

Tímto Vám velmi děkuji za vyplnění dotazníku!

S pozdravem

Bc. Martina Neduchalová

Příloha F- Rozdělení obcí podle velikosti a počtu obyvatel k 1.1.2012

Velikostní kategorie obcí dle počtu obyvatel	Počet obcí	Počet obcí v %	Počet obyvatel
0 - 199	1 482	23,71	184 031
200 - 499	2 021	32,33	661 666
500 - 999	1 346	21,53	947 538
1 000 - 1 999	731	11,69	1 019 774
2 000 - 4 999	397	6,35	1 205 636
5 000 - 9 999	142	2,27	969 130
10 000 - 19 999	69	1,11	970 295
20 000 - 49 999	42	0,67	1 224 337
50 000 - 99 999	15	0,24	1 048 406
100 000 a více	6	0,1	2 331 401
Celkem	6 251	100	10 562 214

Zdroj: Vlastní zpracování, data z [5]

Příloha G - Schválené projekty pro rok 2010

	Název subjektu	Název projektu	Dotace [Kč]
1.	Obec Šardice	Příroda na dosah	446 191
2.	Obec Milotice	Knihovna dostupnější občanům	1 027 450
3.	Habřecio.s.	Upravme si „fasádu“	106 200
4.	Obec Ratíškovice	Obecní knihovna – svět informací pro všechny	713 700
5.	Obec Skalka	Posezení na Výletišti	144 000
6.	Sbor dobr. hasičů Vacenovice	Základní infrastruktura víceúčelového areálu	448 686
7.	Město Ždánice	Aktivita pro všechny generace	285 075
8.	Josef Dufek	Rozvoj vinařství Josef Dufek	462 500
9.	Josef Pilát	Rozvoj podlahářství Pilát	80 424
10.	Obec Kostelec	Vstupní portál a obnova Panské zahrady	414 880
11.	Římskokatolická farnost Kostelec	Sejdeme se na faře	139 500
12.	Obec Násedlovice	Otevřená náruč pro setkávání	468 749
13.	Obec Želetice	Moderní kulturní dům	247 500
14.	Město Kyjov	Kyjov-aktivní centrum regionu	273 612
15.	Bronislav Grmolec	Modernizace vinařských technologií	495 000
16.	YMCAT T.S., o. s.	Kudy z nudy v Domaníně	256 500
17.	Římskokatolická farnost Domanín	Pod jednou střechou	630 000
18.	Město Bzenec	Mají se kde hrát	421 637
19.	Myslivecké sdružení Želetice	Střelnice – místo pro setkání přátel všech generací	268 920
20.	Římskokatolická farnost Kyjov	Obnova interiéru v kostele „Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje“	574 579
21.	Svatopluk Kalábek ing.	Modernizace technologického zařízení na výrobu vína	579 650
22.	Obec Svatobořice- Místřín	Aktivita i relax pro děti i seniory	441 038
23.	Mikroregion Nový Dvůr	Učíme se vlastní zkušeností	91 496
24.	Obec Ratíškovice	Krojové tradice pro další generace	116 100
25.	Římskokatolická farnost Ratíškovice	Farní centrum Ratíškovice	397 980

26.	Obec Žádovice	Areál volného času – Dětské hřiště	131 310
27.	Miroslav Malíšek	Práce všeho druhu	170 850
28.	Občanské sdružení OPONA	Folklórní kočovníci	270 000
29.	Obec Věteřov	Společenské prostranství pro setkávání všech generací ve Věteřově	555 435
30.	Obec Vřesovice	Pořízení mobilního vybavení na kulturní a společenské akce	45 000
31.	Jiří Tesařík ing	Inovace objektu provozovny, nákup technologie určené k opravě el. zařízení	106 320
32.	Přátelé Achtele	Vinařsko-cyklistické a společenské centrum Búdy ve Vlkoši	578 412
33.	Obec Sobůlky	Pořízení vybavení kulturního centra	353 702
34.	Karel Komňacký	Rozvoj a modernizace firmy	108 000
35.	Rudolf Jeřela	Rozvoj a modernizace truhlářství Jeřela	240 852
36.	Žampiony Morava spol. s r.o.	Moravský venkov lépe a kvalitněji	149 400
37.	Římskokatolická farnost Ježov	Živé farní společenství Ježov – I. etapa	666 744
38.	Štěpán Maňák	Výrobní a skladovací hala – stavební úprava na pard. 604	495 000
	Celkem		13 402 392

Zdroj: [22]

Příloha H - Schválené projekty pro rok 2011

	Název žadatele	Název projektu	Dotace [Kč]
1.	ŘK farnost Žarošice	Křížová cesta očima dětí	201 600
2.	MG CENTRUM s.r.o.	Vybavení pro malokapacitní ubytovací zařízení	494 454
3.	Anna Nováková	Prodejna bytového textilu a galanterie	600 000
4.	Obec Milotice	Lezecká stěna na Rafandě	608 696
5.	Petr Holcman	Rozšíření vybavení dílny – nákup brusky	150 000
6.	Obec Nechvalín	Kamenné poklady obce Nechvalín	310 950
7.	Marek Jahoda	Modernizace kvalitních výrobků a služeb	180 552
8.	Obec Žarošice	FITPARK Žarošice	247 591
9.	Jordánek	Na pyramidu už nemusíme do Egypta	378 000
10.	Art mlýn	Výstavní expozice ART mlýn	556 619
11.	Soňa Horáková	Rozšíření ubytovacích kapacit v rekreačním středisku RELAXX Čeložnice	502 649
12.	Radoslav Nimrichter	Modernizace pěstitelské pálenice v Hovoranech	483 600
13.	Obec Kostelec	Živá zahrada	661 780
14.	Komora expertů pro Intel. prevenci a Intel. management	Ekocentrum pro informace a poradenství Šardice	894 925
15.	Obec Ratíškovice	Škola pohody	863 331
16.	Město Vracov	Modernizace a rozšíření působnosti Inform. centra města Vracov	140 249
17.	Obec Bukovany	Vybavení kuchyňky a renov. podlahy Sokolovny	203 474
18.	Spektrum Žádovice, o.s.	Komunitní centrum Žádovice	630 698
19.	Mikroregion Nový Dvůr	Ubývá míst, kam chodívala pro vodu...	565 911
20.	Rudolf Jeřela	Rozvoj výroby firmy Jeřela	117 360
21.	Lone-zeměd. společnost spol. s r.o.	Konzervace a balení čerstvých šřáv z ovoce a zeleniny	500 000
22.	Obec Hovorany	Hledá se nový V.A.Kovanič	208 199
23.	ŘK farnost Vlkoš u Kyjova	Farní a komunitní centrum Vlkoš	656 100
24.	Obec Vacenovice	Za pamětihodnostmi obce Vacenovice	493 222
	Celkem		10 649 960

Zdroj: vlastní zpracování, data z [23]